

KOKPIT

TÜRKİYE HAVAYOLU PİLOTLARI DERNEĞİ'NİN ÜCRETSİZ YAYINIDIR

'TEN BAKIŞ

OCAK / ŞUBAT / MART
YIL: 12 / 2021 SAYI: 53

İNSAN FAKTÖRÜ: DAYANIKLILIK (RESILIENCE)

Dayanıklılık genel olarak, karşılaşılan zorlu durumlar ya da olaylarla baş edebilmek, mücadeleyi sürdürmek ve çabuk toparlanarak normal duruma dönmek olarak açıklanabilir.

ÇARPIK BİR BAŞLIK: ADALET Mİ KÜLTÜRÜ?

"Adalet kültürü" kavramının tercümesi havacılıkta bir takım sıkıntılar içeriyor. Bu yazımızda kavramı mercek altına alıp gerekli olduğunu düşündüğümüz sözümüzü söyleyeceğiz.

KISA ÇALIŞMA UYGULAMASI VE ÜCRETSİZ İZİN

Çin'in Wuhan eyaletinde ortaya çıktığı düşünülen COVID-19 adlı virüs yüzlerce sektörü ve bununla birlikte iş dünyasını hem işveren hem de işçiler açısından ciddi şekilde etkilemiştir.

'YENİ NORMAL'İN YENİ TRENDLERİ

COVID-19 salgını, tarihte bazı dönemlerde nadir olarak ortaya çıkan diğer pandemiler gibi, öngörülemez küresel sonuçları olan ve tarihi akışı geri dönülemez şekilde değiştiren önemli bir olaydır.

HAVACILIKTA İNSAN FAKTÖRÜ

PILOT PEER SUPPORT PROGRAMS

ŞİDDETSİZ İLETİŞİM MÜMKÜN MÜ?

HAYAT HER GÜN, HER DÖNEM BİR ŞEY ÖĞRETİYOR: TOLGA GÜLEÇ

TÜRKİYE HAVAYOLU PİLOTLARI DERNEĞİ
TÜRKİYE AIRLINE PILOTS' ASSOCIATION

sizlerle birlikte
DAHA GÜÇLÜ
bir TALPA...

Türkiye kanatlarımızın altında...

PİLOTLARININ BULUŞMA NOKTASI

www.talpa.org

KATILIM VE BİLGİ İÇİN:
212 662 12 01

LİSANS KAYBI

LİSANS KAYBI VE GEÇİCİ LİSANS KAYBI

Poliçenin ilk şartı TALPA'ya (Türkiye Havayolu Pilotları Derneği) üye olmaktır.

AZAMİ YAŞ SINIRI: 65 yaş

KALICI LİSANS KAYBI: Sigorta bedelinin %100'ü psikolojik veya psikiyatrik hastalığa bağlı olması durumunda %25'i karşılar. Ödeme bekleme süresi, 180 gündür.

Kalıcı Lisans Kaybı Teminatları:

100.000 USD - 150.000 USD. - 200.000 USD. - 300.000 USD.

GEÇİCİ LİSANS KAYBI: Lisans kaybında seçilen teminatın (bedelin) aylık %2'sidir. Psikolojik veya psikiyatrik hastalığa bağlı olması durumunda seçilen teminatın (bedelin) aylık %0,5'idir.

Ödeme bekleme süresi, 90 gündür. Teminatları 2.000 USD - 3.000 USD - 4.000 USD - 6.000 USD'dir. Sigorta 1 yıllıktır. Her yenileme yılında %10 indirim verir.

PRİM İADELİ HAYAT SİGORTASI

Poliçenin ilk şartı TALPA'ya (Türkiye Havayolu Pilotları Derneği) üye olmaktır.

12 yıl ödediğiniz primi süre sonunda size iade eder. Hem de ailenize sizden sonra iyi bir yaşam sağlar.

Seçtiğiniz teminatın, %35'ini vergiden iade alırsınız. Böylece süre sonunda geri alacağınız tutarda %35 kârlı olursunuz.

2 yıl poliçeye ara verebilir ve teminat altında kalmaya devam edersiniz.

TALPA üyelerine özel 6. yıldan sonra ödenen primi yarıya düşürme hakkı tanır.

Ve sadece teminat %25 düşer.

Aylık ödediğiniz doları sabit kurla ödeyebilirsiniz.

Aileniz sizi reddi miras etmek zorunda kaldığında bu poliçe teminatına kimse el-koyamaz ve dünyanın her yerinden çekebilirler.

3 yıldan sonra içeride biriken paranızı 1 yıl faizsiz kullanma hakkı tanır.

TALPA KORUMA POLİÇESİ

Poliçenin ilk şartı TALPA'ya (Türkiye Havayolu Pilotları Derneği) üye olmaktır.

TEMİNAT LİMİTLERİ

Ferdi kaza sigortası _____ : Vefat _____ : 200.000 TL

Sürekli sakatlık _____ : 200.000 TL

Gayri ihtiyari işsizlik teminatı ____ : Aylık _____ : 20.000 TL

Aile hukuksal koruması teminatı _____ : 10.000 TL

Sizi her açıdan korumaya alır.

Ayrıntılı bilgi ve teklif için aramanızı rica ederiz.

Tel: 0212 662 12 01 – 0212 662 12 02 Dahili: 6

Cep: 0507 156 34 33

Mail: sigorta@talpa.org

Başkandan...

PANDEMİYLE GEÇEN BİR YIL...

COVID-19 PANDEMİSİNİN BAŞLANGICINDAN BUGÜNE, İYİSİYLE KÖTÜSÜYLE 2020 YILINI GERİDE BIRAKMIŞ BULUNUYORUZ. YENİ NORMAL OLARAK ADLANDIRILAN BU SÜRECE HEPİMİZ HALEN UYUMLANMA ÇABASI İÇERİSİNDEYİZ. BU DÖNEMDE TALPA OLARAK BİZLER İÇİN EN ÖNEMLİ ŞEYLERDEN BİRİ İSE İLERİYE DOĞRU HEDEFLERİMİZİ ŞEKİLENDİREREK VE KOORDİNELİ HAREKET EDEREK ÜYELERİMİZ İÇİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ GELİŞTİRMEK VE HER DAİM YANLARINDA OLDUĞUMUZU GÖSTEREBİLMEKTİR.

Tüm dünyada ikinci dalganın başlamasıyla birlikte, büyük bir özveriyle ve risk alarak uçuşlarına devam eden meslektaşlarımız ve ailelerinin yanında olmak için Türkiye genelinde birçok hastane ile hem test yaptırabilmek için hem de üyelerimizin her açıdan faydalanması amacıyla anlaşmalar yapıp tüm bu gelişmeler web sayfamızda yayınlanmaktadır. Her zaman olduğu gibi COVID-19'a yakalanan meslektaşlarımızın sürekli yanında olarak onlara elimizden geldiğince yardımlarımıza devam etmekteyiz. Ayrıca bu süreçte maske kullanımının ne kadar önemli olduğu bir defa daha karşımıza çıkmış olup bunu tüm üyelerimizle paylaşmış bulunmaktayız.

Uçuşlar yoğun bir şekilde devam ederken yurtdışı operasyonları esnasında birçok pilotumuz çeşitli ülkelerde yapılan COVID-19 testleri nedeniyle mahsur kalmışlardır. Derneğimize bu bilgiler ulaşır ulaşmaz hemen IFALPA, ECA, diğer ülke ALPA'ları ve bağlı buldukları şirket yöneticileri ile temasa geçerek pilotlarımızın tüm ihtiyaçları karşılanarak ülkeye

sağ-salim gelmeleri konusunda elimizden gelen tüm girişimleri gerçekleştirmiş bulunuyoruz. Yapmış olduğumuz bu çalışmaları, bu yıl online olarak gerçekleştirilecek IFALPA konferansında da anlatmamız istenmiştir ve bu konu hakkında bir sunum gerçekleştirilecektir.

Üyelerimiz tarafından bizlere yapılan geri dönüşlerde, periyodik muayeneler ve sağlıkla ilgili diğer konularda çeşitli problemler yaşandığı görülmüştür. Bu sebeple tüm üyelerimize bir anket düzenlenmiş, bu ankete 2700 üzerinde bir katılım gerçekleşmiştir. Bu vesile ile tüm üyelerimize katılımlarından ötürü teşekkür ediyoruz. Gerçekleştirilen anket neticesinde ve yaptığımız çalışmalarla birlikte derneğimiz sağlık danışmanı doktorumuz ile birlikte detaylı bir çalışma hazırladık. Bu hazırlıklarımızı 05.12.2020 tarihinde gerçekleştirilen Havacılık ve Uzay Tıbbi platformunda ve yine 21-24.12.2020 tarihlerinde gerçekleşen Havacılık ve Uzay Tıbbi Konferansında Havacılık Tıbbi (AME) doktorlarımızla ve SHGM yetkilileri ile anket sonuçları paylaşılmış ve çözüm önerileri sunulmuştur. Sizlerden

Kpt. Plt. Hüseyin Murat Ersoy / TALPA Başkanı

gelen geri dönüşler neticesinde çok ciddi düzelmeler olduğu da tarafımıza iletilmiştir. Tüm Havacılık Tıbbi doktorlarımıza (AME) göstermiş oldukları ilgi ve alaka için tekrar teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Türkiye'deki öğrenci pilotların sorunlarına yardımcı olmak ve onlara çözüm önerileri sunarak kendilerini daha iyi geliştirmeleri amacıyla Berkay Irmak önderliğinde Türkiye Öğrenci Pilotlar Derneği (TURSPA) kurulumu gerçekleştirmiş ve 7.12.2020 tarihinde yapmış oldukları lansmanla da tüm havacılık sektörüne duyurmuşlardır. Bizlerde TALPA olarak kendilerinin her zaman yanlarında olduğumuzu belirterek, tekrar başarılar diliyoruz.

Aralık ayının ilk haftasında gerçekleşen sivil havacılık günleri çerçevesinde birçok online davete katılmış olup pandemi sürecinde yaşanan problemlerle nasıl başa çıkıldığını, sektördeki gelişmeleri ve bizi bekleyen durumları tüm açıklığıyla paylaşmış bulunmaktayız. Ayrıca bu süreçte pilot olmak isteyen genç arkadaşlarımıza gelecekte kendilerini nelerin beklediği ve nasıl ilerlemeleri gerektiği konusunda da aydınlatıcı bilgiler tarafımızdan verilmiştir.

COVID-19 pandemisi nedeniyle bir çok sigorta şirketi yapmış oldukları anlaşmalarda revizyona gitmişlerdir. Bizler de pilotlarımız için oluşturduğumuz lisans kaybı sigortalarında pilotlarımızın durumdan en az etkilenecek, en iyi şekilde çıkmaları için Global Allianz firması ile tekrar görüşmeler gerçekleştirerek lisans kaybı sigortasının revize edilmesini sağladık. Dünyada bir ilk olarak COVID-19 sağlık problemi lisans kaybı sigortasına dahil edilmiş bulunmaktadır.

24 Kasım 2020 tarihinde gerçekleşen Sivil Havacılık Meclisi toplantısında da

yine sektörümüzün en büyük eksiği olan Hava İş kanunu tüm detaylarıyla dile getirilerek yapılması gerekenler konusunda paylaşım gerçekleştirilmiştir.

Dernek bünyemizde yapılmakta olan yabancı dil sınavının millileşme süreci çalışmaları halen yoğun bir şekilde devam etmektedir. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile yaptığımız toplantılar çerçevesinde dil sınavının millileştirme sürecinde artık son aşamaya gelmiş bulunmaktayız. Bu konuyu da en kısa zamanda tamamlayıp üyelerimizle paylaşmaktan mutluluk duyacağız.

27 Eylül 2020 tarihinde Vecihi Hürkuş Müzesi Derneği'nin düzenlediği "ilk uçuş" toplantısını takiben Tayyareci Vecihi Hürkuş Müzesi Derneği, TALPA, Sivrihisar Havacılık Merkezi Derneği ve Ali İsmet Öztürk'ün katılımları ile gerçekleşen bir konsorsiyum oluşturulmuştur. Bu konsorsiyumla 2021 yılı içerisinde Vecihi Hürkuş'un ilk Sivil Türk uçağı olarak ürettiği Vecihi XIV'ün replikası yapılarak uçurulması hedeflenmektedir ve çalışmalarımız yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bu projeye başta bulunmak isteyen herkesi <https://2021.vecihi14.com> internet sayfasını takip ederek başta bulunmaya davet etmekteyiz.

Türkiye Havayolu Pilotları Derneği olarak ulusal havayolu şirketlerimizin bir kısmının gönüllülük esasına dayalı olarak meslektaşlarımız için COVID-19 aşısı planlaması yapmaya başlamış olduğumu takip etmekteyiz. Üyesi bulunduğumuz IFALPA'nın ITF (Uluslararası Taşımacılık Federasyonu) ile 22 Aralık 2020 tarihinde ortak olarak yayınladığı bildiriye meslektaşlarımızın küresel ulaşım ve tedarik zincirinin önemli bir parçası oldukları, bu sebeple de küresel tedarik zincirinin kesintiye uğramadan devam edebilmesi için COVID-19 aşısı olmalarında ülkeler tarafından öncelik verilmesinin hayati

önemi haiz olduğu vurgulanmıştır. Bu değerlendirmeler altında, tüm ulusal havacılık şirketlerimizdeki meslektaşlarımıza gönüllülük esasına dayanarak aşısı planlamasında öncelik verilecek düzenlemelerin sağlanması konusunda gerekli girişimlerin Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından ilgili makamlar nezdinde yapılması için yazımızı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne ilettik.

Derneğimiz Genel Sekreteri Kpt. Plt. Remzi Okan Üreksoy, Şubat 2020'de gerçekleşen Pegasus Havayolları kazasını takiben konuyla ilgili göstermiş olduğu üstün çaba ve başarı sebebiyle IFALPA tarafından üst düzey bir ödül olan "Presidential Citation" ödülüne layık görülmüştür. Bu büyük başarıyı da sizlerle paylaşmaktan sonsuz mutluluk duyuyor ve kendisini tekrar çok tebrik ediyoruz.

EASA gerekliliği olarak 14 Şubat 2021 tarihine kadar oluşturulması gereken Peer Support Programı, TALPA bünyesinde Pilot Meslektaş Destek Programı olarak şubat ayı içerisinde hayata geçecektir. Yaşamlarımızda zaman zaman maruz kalınan olumsuzluklarla, zihinlerimizi meşgul eden sorun, kaygı ve streslerle baş edilebilmeye yardımcı olacak olan Meslektaş Destek Programını çok değerli bulmaktayız. Gönüllü meslektaşlarımız (peer) programının bir parçası olarak, konunun profesyonellerinin eğitim ve desteğiyle tüm meslektaşlarımızın yanında olacaklardır. TALPA Pilot Meslektaş (Peer) programının tüm havacılık camiasına hayırlı olmasını temenni ediyoruz.

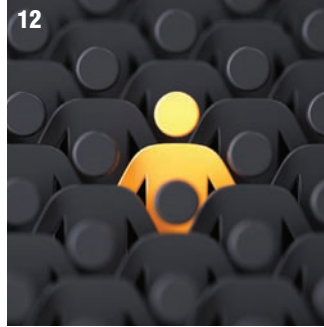
2021 yılının tüm dünya, ülkemiz ve havacılık camiamız için sağlık, mutluluk, huzur ve güzellikler getirmesini diliyoruz.

Saygı ve Sevgilerimle...

İçindekiler

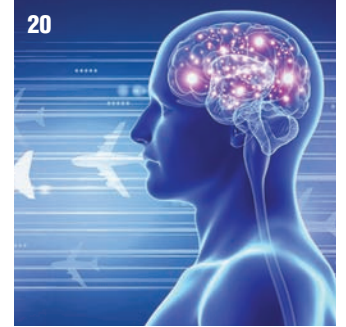
8

12

16

20

24

26

30

34

- 8 HAVACILIKTA İNSAN FAKTÖRÜ**
Bilinen ilk yolcu seferinin 1913 yılında San Francisco ve Oakland limanları arasında yapılmaya başlamasından bugüne yapılan tüm kargo ve yolcu uçuşlarındaki ana konu uçuş emniyeti olmuştur.
- 24 HAVACILIKTA EKİP ÇALIŞMASININ ÖNEMİ**
Küçük yaşlardan itibaren ortak bir hedef için birlikte çalışmaya teşvik ediliyoruz. Bunu bu kadar önemli kılan nedir?

- 12 İNSAN FAKTÖRÜ: DAYANIKLILIK (RESILIENCE)**
Bu yazıda son dönemde oldukça fazla konuşulan bir kavramdan bahsedeceğiz. İngilizce “resilience” kelimesinin Türkçe karşılığı dayanıklılık, dirayet, şeklinde ifade ediliyor.
- 26 SEVİNCE...**
Sevmek paylaşmaktır. Sevdiğiyle sevdiğini paylaşmaktır. Sevdiğiyle kalbini bölüşmektir. Son yoktur. Sevgiler hiçbir zaman son bulmaz.

- 16 PILOT PEER SUPPORT PROGRAMS**
Değişen dünyanın yeni gerçeklerini hep bir olayla keşfediyoruz. Germanwings olayından sonra akran desteğinin, meslektaş desteğinden farkı ve önemi ortaya çıktı.
- 30 ŞİDDETSİZ İLETİŞİM MÜMKÜN MÜ?**
En basit tanımıyla iletişim, bir amaca yönelik olarak karşılıklı bilgi alışverişidir.

- 20 ÇARPIK BİR BAŞLIK: ADALET Mİ KÜLTÜRÜ?**
“Adalet kültürü” kavramı bir takım sıkıntılar içeriyor. Bu yazımızda kavramı mercek altına alıp gerekli olduğunu düşündüğümüz çözümümüzü söyleyeceğiz.
- 34 KISA ÇALIŞMA UYGULAMASI VE ÜCRETSİZ İZİN**
Covid-19 yüzlerce sektörü ve iş dünyasını hem işveren hem de işçiler açısından ciddi şekilde etkilemiştir...

TALPA adına
SAHİBİ VE SORUMLU MÜDÜR
TALPA Yönetim Kurulu Başkanı
Kaptan Pilot H. Murat ERSOY

YAYIN KURULU
Kaptan Pilot H. Murat ERSOY
Kaptan Pilot Muharrem GÜNDOĞAN
Kaptan Pilot R. Okan ÜREKSOY

EDİTÖR
Tuncer TAŞDÖĞEN

DERGİ & REKLAM KOORDİNATÖRÜ
Ebru A. KARATAŞ
TALPA Basın ve Halkla İlişkiler Koordinatörü

YÖNETİM YERİ
Türkiye Hava Yolu Pilotları Derneği
Şenlikköy Mahallesi, Avcılar Sokak No: 43
34253 Florya / İstanbul
Tel: 0212 662 12 01
Fax: 0212 662 12 03
e-mail: talpa@talpa.org
web: www.talpa.org

BASKI
Umur Basım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Dudullu OSB 2. Cadde No:5
Ümraniye - İstanbul
T: 0216 645 62 00 C: 0 542 5273705
www.umur.com.tr

TÜRK PİLOTLARI BULUŞMA NOKTASI

Bu dergide yayımlanan makale ve yazılar yazarın şahsi görüşünü temsil eder. TALPA'nın resmi görüşü olarak kabul edilemez. Makale, yazı ve görsellerin kullanımından kaynaklanan her türlü hukuki ve cezai sorumluluk yazara aittir. Her türlü isim, marka ve konsept hakları TALPA'ya aittir. Herhangi bir metin ya da bölüm TALPA'nın izni olmaksızın alınmaz. KOKPİT dergisinin isim ve logosuna ait tüm ticari marka hakları TALPA'ya aittir. TALPA bu dergide yer alan reklam ve ilanların, reklamveren, reklama konu mal ya da hizmeti, reklamın içeriği vs. gibi konuların hiçbirisi üzerinde doğrudan kontrol hakkına sahip değildir. Bir başka ifade ile TALPA'nın bu dergide yer alan reklamların yayınlanması dışında sözkonusu reklam içeriği ve/veya reklamveren ile herhangi bir bağlantısı, işbirliği veya ortaklığı bulunmamaktadır. Reklam ve ilanlara konu mal veya hizmet sunulması ile ilgili her türlü hukuki ve cezai sorumluluk reklamverene aittir.

TALPA Yayın Kurulu, yazarların gönderdiği yazıların tamamını veya bir kısmını yayımlayıp yayımlamamakta serbesttir. Yayımlanan eserlerle ilgili yazara telif hakkı ödenmez.

40

46

48

58

40 BİR YENİ YIL YAZISI

Bir yandan insanların aklına -belki de evde fazla kalmaktan- türlü türlü hınzırıklar geliyor. Onlardan biri de 2020 yılını takvimlerden komple silme ve hepimizi bir yıl daha gençleştirme projesi...

46 COVID-19 VE e-TİCARETİN ÖNGÖRÜLEMEZ YÜKSELİŞİ

2019'un ilk aylarından beri dünyaya korku ve ölüm saçan COVID-19 virüsü kısa zamanda birçok sektörü derinden etkiledi. Tarih ve dünya ise geri dönülemez bir şekilde değişime uğradı.

48 HAYAT HER GÜN, HER DÖNEM

BİR ŞEY ÖĞRETİYOR: TOLGA GÜLEÇ

Öyle bir geçer zaman ki"den bu yana ekran serüvenine tanık oluyoruz. "Masumiyet" adli diziyile ekranlara dönmeye hazırlanan Tolga Güleç'le hayata dair konuştuk...

58 KARANTİNA SÜRESİNCE SİNEMADAN, TİYATRODAN UZAK KALMAK İSTEMEYENLER İÇİN BİRBİRİNDEN FARKLI ONLINE İÇERİKLERİ SİZLER İÇİN DERLEDİK. DEVLET TİYATROLARI'NIN, BELEDİYELERİN TİYATRO YOUTUBE KANALLARINDAN, INSTAGRAM HESAPLARINA KADAR BİRÇOK İÇERİĞİ LİSTEMİZDE BULABİLİRSİNİZ...

TURKCELL

TALPA & TURKCELL KAMPANYASI DEVAM EDİYOR

Ağustos 2019 tarihinde başlayan TALPA&TURKCELL kampanyası tüm hızıyla devam ediyor. Aralık 2020 sonuna kadar 1550 hattın TURKCELL Kurumsala geçtiği kampanya, hat sahiplerine % 69'luk indirim oranı ile ve özellikle yurtdışındaki kullanım günleri ile maliyetlerinin önemli derecede düşmesini sağlamıştır. Kurumsal paketlerde tanımlı 30 GB, 20 GB ve 15 GB olan internet kullanımları da kullanıcılara ek bir avantaj sunuyor.

Hattınızı Turkcell Kurumsala taşıyın % 69'a varan indirimlerden yararlanın. Ayrıca, bütün paketlere ek olarak TURKCELL TV+ 10 GB internet paketi, 4.5G BiP ve Lifebox 20 GB, 5 GB Fizy Başlangıç Üyeliği sözleşme sonuna kadar tanımlıdır.

Paketler ile ilgili daha detaylı bilgiye TALPA web sitesinde anlaşmalı kurumlar altındaki Turkcell bölümünde yüklü sözleşmede ulaşabilirsiniz.

	İşte Platin Elit	İşte Platin Mega	İşte Platin Prestij
Her Yöne Görüşme	13.000 dakika	12.000 dakika	10.000 dakika
Internet	30 GB	20 GB	15 GB
SMS (yurt dışı)	100 adet	100 adet	100 adet
SMS (yurt içi)	250 adet	250 adet	250 adet
Yurtdışı kullanım ücretsiz gün sayısı	5 gün	4 gün	3 gün
Liste fiyatı	359 TL	319 TL	289 TL
İndirimli fiyat	111 TL	99 TL	90 TL

IFALPA'dan Kpt. Plt. R. Okan Üreksoy'a ÜST DÜZEY ÖDÜL...

DERNEĞİMİZ GENEL SEKRETERİ KPT. PLT. R. OKAN ÜREKSOY, ŞUBAT 2020'DE MEYDANA GELEN PEGASUS HAVAYOLLARI KAZASINI TAKİBEN HAVACILIK KAZALARININ İNCELENMESİ SÜRECİNİN PİLOTLARA CEZAI SORUMLULUKLAR YÖNÜNDEN ICAO VE IFALPA TARAFINDAN KABUL EDİLEN NORMLAR ÇERÇEVESİNDE YÜRÜTÜLMESİ KONUSUNDAKİ ÇABALARI ÜZERİNE, ÜST DÜZEY BİR ÖDÜL OLAN "IFALPA PRESIDENTAL CITATION" ÖDÜLÜNE LAYIK GÖRÜLMÜŞTÜR. BU BÜYÜK BAŞARIYI SİZLERLE PAYLAŞMAKTAN SONSUZ MUTLULUK DUYUYOR VE KENDİSİNİ TEKRAR TEBRİK EDİYORUZ.

*Kpt. Plt. R. Okan Üreksoy
TALPA Genel Sekreteri*

HAVACILIKTA İNSAN FAKTÖRÜ

Dr. Kpt. Plt. M. Melih BAŞDEMİR
Ekip Kaynak Yönetimi

BİLİLEN İLK YOLCU SEFERİNİN 1913 YILINDA SAN FRANCISCO VE OAKLAND LİMANLARI ARASINDA YAPILMAYA BAŞLAMASINDAN BUGÜNE YAPILAN TÜM KARGO VE YOLCU UÇUŞLARINDAKİ ANA KONU UÇUŞ EMNİYETİ OLMUŞTUR. HER NE KADAR UÇUŞ EMNİYETİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERDEN UÇAK ÖZELLİKLERİ, ÇEVRE VE ARAZİ ŞARTLARI, PİLOTLARIN CİNSİYET, TECRÜBE, YAŞ, EĞİTİM GİBİ KİŞİSEL ÖZELLİKLERİ ÖNEMLİ OLSA DA İNSANIN TÜM BU DEĞİŞKENLERİ DE İÇİNE ALAN GENEL PERFORMANSLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ UÇUŞ EMNİYETİ AÇISINDAN ÖNEMLİ BİR YER TUTMAKTADIR¹

Bütün meslek gruplarında olduğu gibi havacılık mesleğinde de insana bağlı faktörlerden kaynaklanan olay ve kazalara rastlanabilmektedir. Bunun ana sebebi ise başta yorgunluk ve stres olmak üzere diğer kişisel sorunlardan kaynaklanan insanın hata yapma özelliğidir². Her ne kadar teknolojik gelişmeler insan faktörünü asgari düzeye indirmeye çalışsa da sistem içinde bulunan sorunlar insan hataları ile birleşince uçuş operasyonlarındaki istenmeyen durumlar kaçınılmaz hale gelmektedir.

İnsan Faktörü, insanın işini yaparken etkileşimde bulunduğu diğer insanları, teçhizatları, teknolojiyi, çevreyi, yazılı kaynakları, kısaca kullandığı tüm kaynakları dikkate almaktadır. İnsanın bu kaynaklarla olan ilişkisini ve yaptığı faaliyetteki başarısını değerlendirir³. Şekil 1 bu etkileşim ilişkisini

açıklamaktadır.

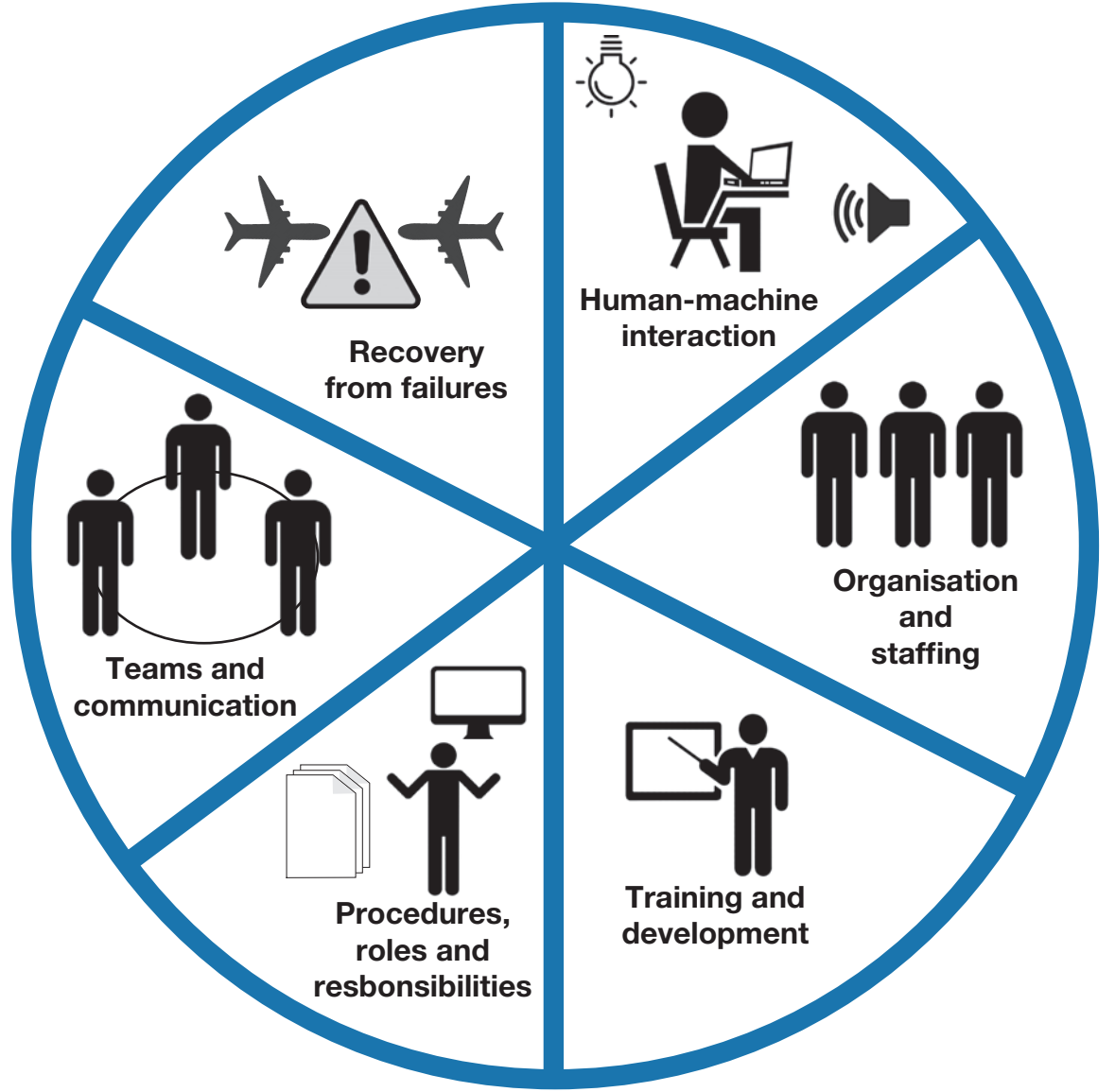
Havacılık tarihi içinde insan faktörüne ciddi anlamda değer verilmesi The International Civil Aviation Organization (ICAO)'nun Annex 1- Uçucu Eğitimi bölümünde insan hatalarını gündeme getirilerek insan etkinliğini artırıcı eğitimlerin bu dokümanla

teşvik edilmesiyle mümkün olmuştur. ICAO aynı zamanda insan faktörünün önemini vurgulamak için yayınlar da yapmaya başlamıştır⁵. Havacılık tarihinin başlangıcı ile birlikte gündeme gelen insan faktörleriyle ilgili ilk çalışma II. Dünya savaşında, yapılan yoğun hava hareketlerinde

uçuş emniyetini arttırmak için insan ergonomisine uygun kokpit dizaynlarının oluşturulmaya çalışılmasıyla başlatılmıştır. II. Dünya Savaşının havacılık açısından bir dönüm noktası olduğu düşünüldüğünde, doğrudan insan performansını yakından ilgilendiren ve kazalarda insan faktörünü azaltmaya yönelik olarak yapılan uçak ve kokpit dizayn çalışmaları, eğitim, stres altında insan davranışları, dikkat yönetimi, durumsal farkındalık vb. konularıyla ilgili çalışmalar bu dönemde başlatılmıştır⁶.

Savaşın sonuna kadar yapılan insan faktörüyle ilgili çalışmalarda, insanların yeni buluşlara açık ve her türlü yeniliğe uyum gösteren varlıklar olduğu düşünülmüş ancak savaşın sona ermesiyle, ergonomi, fizyoloji ve uçuş psikolojinin önemli olduğunun farkına varılmıştır. İnsan faktörünü ele alan ilk önemli çalışma ortamı ABD'de

İNSAN FAKTÖRÜ, İNSANIN İŞİNİ YAPARKEN ETKİLEŞİMDE BULUNDUĞU DİĞER İNSANLARI, TEÇHİZATLARI, TEKNOLOJİYİ, ÇEVREYİ, YAZILI KAYNAKLARI, KISACA KULLANDIĞI TÜM KAYNAKLARI DİKKATE ALMAKTADIR.

Şekil 1: İnsanın etkileşimde bulunduğu kaynaklar⁴.

1957 yılında İnsan Faktörleri Topluluğu'nun ve aynı dönemlerde İngiltere'de 1949 yılında Ergonomi Çalışmaları Grubu'nun kurulmasıyla başlatılmıştır⁷. İlk zamanlarda ergonomi ve insan faktörleri aynı anlamda kullanılmasına rağmen, günümüze doğru gelindikçe, ergonomi terimi yerine insan faktörü terimi kullanılmaya başlanmış ve bununla özellikle havacılık sektöründeki uçuş emniyetini elde etmede önemli yer tutan dizayn, uçuş operasyonu ve bakım konularına insan faktörü ön planda tutulmasına başlanmıştır.

1988 yılında meydana gelen Aloha Havayollarına ait B737-200 kazası insan faktörlerinin incelenmesi açısından dönüm noktası olmuştur. Gövdede meydana gelen yapısal hasar sonrası basınç kaybına uğrayan uçağın kaza kırım incelemesi

sonucunda insan faktörlerinin önemli bir yer tuttuğu görülmüş ve aynı zamanda uçağın eski olmasının insan faktöründeki zafiyetleri artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında, aynı yılda Amerikan Sivil Havacılık İdaresi (FAA) tarafından düzenlenen bir sempozyumda bu konu teyit edilmiştir⁸.

İnsan faktörlerinin havacılık endüstrisinde uygulamalı bir uzmanlık alanı olarak

incelenmesi 1960'lı yıllarda başlamıştır. Bu yıllarda uçak kazalarında %20 civarında olarak algılanan insan faktörünün oranı, 1990'lı yıllarda %80 olarak algılanmaya başlanmıştır. Buradaki oran artış sebebi ise uçakların daha karmaşık ve teknolojik hale gelmesi sonucunda uçuş otomasyonunun yönetilmesinde insanın yaptığı hataların artması ve insan faktörlerinin daha derin

bir şekilde incelenerek insan faktörünün öneminin daha fark edilir hale gelmesidir⁹.

Bilindiği gibi teknolojik gelişmeler her ne kadar bir işin yapılmasında kolaylık sağlasa da teknolojiyi yönetme ve uygulama konusunda bir takım sorunlar meydana getirmektedir. Manuel olarak uçmaya alışmış bir pilotun tam otomasyon sistemine sahip olan ve çoklu ekip konseptine uygun

**İNSAN FAKTÖRÜNÜ ELE ALAN
İLK ÖNEMLİ ÇALIŞMA ORTAMI
ABD'DE 1957 YILINDA İNSAN
FAKTÖRLERİ TOPLULUĞU'NUN
VE AYNI DÖNEMLERDE
İNGİLTERE'DE 1949 YILINDA
ERGONOMİ ÇALIŞMALARI
GRUBU'NUN KURULMASIYLA
BAŞLATILMIŞTIR**

olarak uçuş yapmaya alışması belirli bir zaman alacaktır. Bunun yanında, söz konusu otomasyona alışma zamanından sonra, teknolojik olarak gelişmiş bir uçakta görev yapan bir pilotun, tam elektrik arızası, çift hidrolik arızası, güvenilir hız arızası (unreliable airspeed) gibi uçak otomasyonun neredeyse tamamen devre dışı kaldığı durumlarda, hata yapma olasılığı çok daha fazla olacak ve manuel uçuş becerileri çok daha önemli hale gelecektir. İşte bu noktada, yani hem otomasyonun devre dışı kaldığı hem de tam otomasyonun uygun bir şekilde yönetilmesi gerektiği durumlarda insan faktörünün uçuş emniyetindeki yeri daha iyi anlaşılacaktır. Çünkü her iki durumda da yaşanacak insan kaynaklı hatalar ölümcül sonuçlar doğurabilecektir.

Uçuş operasyonlarındaki asıl

amacın emniyetli bir şekilde bir yerden bir yere gitmek olduğu asla akıldan çıkarılmamalıdır. Ancak uçuş kaza veya olayların önlenmesi nasıl olmalıdır yani uçuş emniyetinin üst düzeye nasıl çıkarılır? Sorusu havacılığın başlangıç günlerinden bugüne kadar cevaplanmaya çalışılan bir sorudur. Öncelikle bir kaza veya olayın tek bir sebebi yoktur, kök nedenleri vardır. Kök neden olayın başlamasına sebep olan ve sonrasını şekillendiren

nedendir. Kök nedenin meydana gelmesinde uçuş operasyonu içinde gizlenmiş ama var olan faktörler ve uçuşun doğal yapısından kaynaklanan tehditler bulunmaktadır. Örnek

olarak bir kaza incelenmesinde kök neden pilotun uçak hakimiyetini kaybetmesi olarak belirlendiyse, buna sebep olan hava şartları, uçak sistem arızaları, ya da bilinmeyen diğer faktörler de dikkate alınmalıdır. Ancak, tüm olayın son emniyet durağının insan olduğu düşünüldüğünde insan kaynaklı faktörleri göz ardı edilmemesi gerekmektedir.

Her ne kadar havacılık kuralları tanımlanmış olsa da uçuş faaliyetinde bulunanlar teknik ve teknik olmayan yetkinliklerinin tam olarak uygulayamadıkları için kaza ve olaylara sebep olmakta ve insan performansı konusunun ilgi alanına girmektedirler. İşte bu noktada insandan kaynaklanan kazaları azaltmak ve insan performansını en üst düzeye çıkarmak için davranış ve yönetim bilimlerinden faydalanan Ekip Kaynak

Yönetimi (EKY) bilinci önem kazanmaktadır. İnsan faktörünün uygulamalı olarak ele alındığı EKY, insanın davranış şekillerini inceleyerek özellikle havacılık sektöründe uçuş emniyetini ve en az düzeyde hata yapmayı hedeflemektedir. EKY bilincinin sağlanması ile uçuş operasyonu sırasında kullanılan uçağın dizaynında, eğitim programlarının hazırlanmasında, işe alım süreçlerinde, insanın diğer sistemlerle olan ilişkisinde olumsuzlukları asgari düzeyde tutmayı hedefleyen prensipler belirlenir¹⁰.

Bu gerçeklerden dolayı tüm hava yolu şirketlerinde EKY eğitimleri 1990'lı yıllardan itibaren zorunlu hale getirilmiştir. Bu eğitimlerde öncelikle insan faktörleri konusunda sistematik bir anlayış benimsenmiş, performansı arttıracağı düşünülen dikkat yönetimi, SOP (Standard Operating Procedures)'ye uyum, alınan eğitime uygun uçma,

vb. uçuşu davranış şekilleri belirlenmiş ve bu davranışlar EKY eğitimi sonrasında kazanılacak yetenekler olarak benimsenmiştir¹¹.

İnsan faktörü konusu insanı konu edinen bütün disiplinlerle iletişim halindedir, insan faktörü incelenirken insanın fizyolojik

yapısı, bilişsel yetenekleri, algı yönetimi, yorgunluk, stres ve sosyal beceriler gibi insanı hedef alan diğer konular hakkında bilgi sahibi olmak gerekmektedir. Bu da SHELL¹² modelinde olduğu gibi bir işin yapılmasında, işi etkileyen çevre, teçhizat, donanım ve diğer

insanlar gibi tüm unsurların bilinmesini gerektirir. Diğer bir ifadeyle özellikle uçuş görevlerinde işin merkezinde olan insan kendi yetenekleriyle diğer etkenler arasında yeterli bir bağ kuramadığı zaman kaza ve kırımlara açık olacaktır¹³.

İnsan faktöründen kaynaklanan kazaları; kokpit dizaynına, dikkat eksikliğine, durumsal farkındalık kaybına, SOP'ye ve diğer yazılı prosedürlere aykırı hareket etme, eğitim eksikliğine bağlamak yerinde olabilir. Ancak burada önemli olan konu insanın her zaman hata yapma potansiyeli bulunduğunun bilinmesi ve bunu yönetecek şekilde eğitim ve hareket yöntemlerinin oluşturulmasıdır. Buradaki yöntemlerin uçuş operasyonlarının içinde bulunan yer hizmetlerinde çalışan görevlilerden başlayarak kaptan pilotları kapsayacak şekilde oluşturulması ve yönetim kademelerinde çalışan herkesin insan faktörünü dikkate alacak politikalar oluşturacak bilinçte olması bir zorunluluktur.

DİPNOTLAR

- 1 Dismukes, R.K. et al. (2007) The Limits of Expertise: Rethinking pilot error and the causes of airline accidents, Aldershot, UK: Ashgate Publishing Limited.
- 2 University of Texas at Austin Human Factors Research Project: 250 Helmreich, R.L., & Merritt, A.C. (2000). Safety and error management: The role of Crew Resource Management. In B.J. Hayward & A.R. Lowe (Eds.), Aviation Resource Management (pp. 107-119). Aldershot UK.
- 3 Crew Resource Management, Threat and Error Management, and Assessment of CRM Skills Current situation and development of knowledge, methods and practices. Nicklas Dahlström, Jimisola Laursen and Johan Bergström, Lund University School of Aviation (LUSA), Report for the Swedish Civil Aviation Authority.
- 4 Dismukes, R.K. et al. (2007) The Limits of Expertise: Rethinking pilot error and the causes of airline accidents, Aldershot, UK: Ashgate Publishing Limited.
- 5 O'Hare et al, 1994; Wiegmann and Shappell, 1999; and Yacavone, 1993; cited in Wiegmann and Shappell, 2001)
- 6 Shappell, S. A. (2005). Assessment and development of safety programs targeting human error in general aviation: Clemson University, Clemson, SC.
- 7 Shappell, S. et al. (2007) 'Human Error and Commercial Aviation Accidents: An Analysis Using the Human Factors Analysis and Classification System', Human Factors, 49 (2), pp. 227-242.
- 8 Human Error and Commercial Aviation Accidents: An Analysis Using the Human Factors Analysis and Classification System, Article in Human Factors The Journal of the Human Factors and Ergonomics Society - May 2007, ResearchGate
- 9 Behavioral Traps in Crew-Related Aviation Accidents, Jonathan Velázquez, Allen Peck, Timothy Sestak, 2015.
- 10 Accident Reduction Through Crew Resource Management, Darryl P. Broome JAAER Winter 2011.
- 11 Papadakis M (2008). An Initial Attempt to Discover the Human Factors Underlying Air Display Accidents. Unpublished Masters Thesis, Cranfield University, 2008.
- 12 SHELL (Software, Hardware, Environment, Liveware, Liveware) Modeli, James Reason tarafından geliştirilen, bir işin yapılmasında insanın (Liveware) iletişim halinde olduğu Yazılım, Donanım, Çevre ve Diğer İnsanlarla olan ilişkisini modelleyen bir yaklaşımdır.
- 13 Human Factors as an element in aviation accidents. Lessons learnt from "Human Failure" Author: Paula Kahuho-Mwarari Jan- 2014.

İNSAN FAKTÖRÜ

DAYANIKLILIK (RESILIENCE)

Timuçin GÜREL
THY INSTRUCTOR
Uçuş Eğitim Başkanlığı

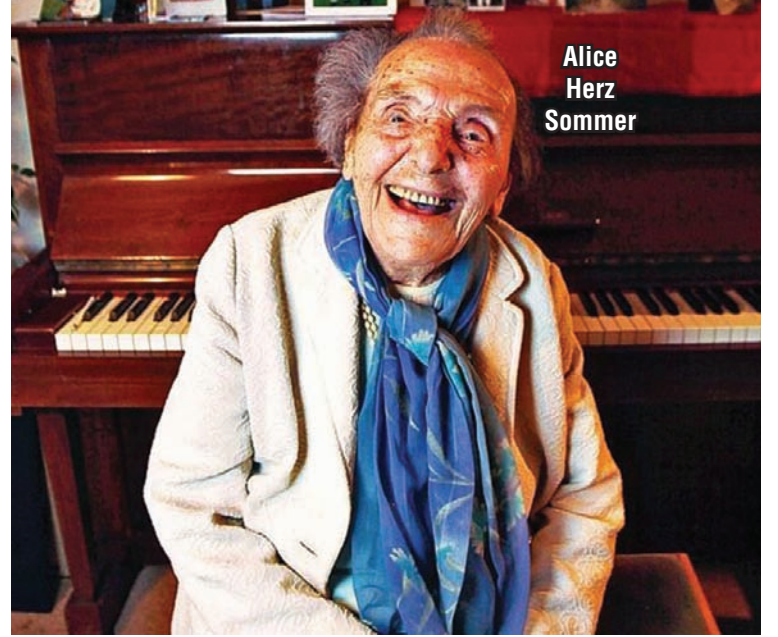
BAŞLANGIÇ...

Bu yazıda son dönemde genel olarak oldukça fazla konuşulan bir kavramdan uçuş ortamları ve uçuş ekipleri özelinde bahsedeceğiz. İngilizce “resilience” kelimesinin Türkçe karşılığı dayanıklılık, dirayet, esneklik, toparlanma şeklinde ifade ediliyor. Bu ifadelerin hepsi elbette söz konusu kelimeyi tarif ediyor. Ancak biz yazımızda dayanıklılık olarak kullanacağız. Dayanıklılık genel olarak, karşılaşılan zorlu durumlar ya da olaylarla baş edebilmek, mücadeleyi sürdürmek ve çabuk toparlanarak normal duruma dönmek olarak açıklanabilir. Genel anlamda etrafımıza baktığımızda bunu iyi yapan insanları görebiliriz. Tarihe baktığımızda ise bunun muazzam örneklerine

rastlayabiliriz. Şimdi bu örneklerin gerçekten sıra dışı olanlarından biriyle başlangıç yapalım.

DAYANIKLILIK VE TOPARLANMAYA AİT ÇARPICI BİR HAYAT HİKAYESİ...

Alice Herz Sommer, 1903 yılında Çek Cumhuriyeti’nin, Prag şehrinde Herz ailesinin iki kızından biri olarak Dünya’ya geldi. Kız kardeşine göre güçlü bir fiziksel yapıya sahipti. Ailesinin ilgisi bir dönem kendisine göre nispeten zayıf bir bünyeye sahip olan kız kardeşi üzerine yoğunlaştı. Alice bu dönemde müzikle bir bağ kurdu. Bu ilgiyle 8 yaşında piyano çalmaya başladı. Alice, gençlik döneminde müzik alanında gelişerek, konserler

Alice
Herz
Sommer

veren iyi bir müzisyen oldu. 1931 yılında kendisi gibi bir müzisyen olan Leopold Sommer ile tanışarak, evlendi. 1937 yılında oğullarını Dünyaya getirdiler. Ne yazık ki bu mutlu yaşantı çok uzun süremedi. Almanlar, Çek Cumhuriyeti’ni işgal ettiler. Alice ne yazık ki ailesinden kopararak oğlu ile birlikte Theresienstadt Kampı’na gönderildi. Takdir edileceği üzere bu kamplarda hayat pek kolay değildi. Alice,

yaklaşık 2 yıl kaldığı bu kampta, kendini psikolojik ve fiziksel olarak sağlıklı tutmaya çalıştı. Müzik yeteneği onu ayakta tutan en önemli unsurlardan biriydi. Müzik varsa hiçbir şey çok kötü olamaz diyordu. Dikkat çeken bu yeteneği, kendisine çeşitli ortamlarda piyano çalma ve bu nedenle de bir miktar da olsa gözetilme şansı doğurmuştu. Savaş bitince Alice kamptan kurtuldu. Olabildiğince gayret sarf ederek

DAYANIKLILIK GENEL OLARAK, KARŞILAŞILAN ZORLU DURUMLAR YA DA OLAYLARLA BAŞ EDEBİLMEK, MÜCADELEYİ SÜRDÜRMEK VE ÇABUK TOPARLANARAK NORMAL DURUMA DÖNMEK OLARAK AÇIKLANABİLİR.

hayata tutunmaya çalıştı. Kendine verdiği motivasyonla kampta yaşadıklarına değil geleceğe odaklanmaya başladı. Oğlunu yetiştirip, ünlü bir çello sanatçısı olmasını sağladı. Alice 83 yaşında kanser olduğunu öğrendi. Bunu hayatın akışı içinde kabullendi ama pes etmedi. Birkaç yıl süren bir tedavi sürecinden sonra bu hastalıktan kurtuldu. 86 yaşına gelen Alice, eğitim almaya karar verdi ve üniversiteye girdi. Tarih ve felsefe olarak çift ana dal yaparak mezun oldu. Üniversite eğitimi boyunca her gün okuluna yaklaşık yarım saat yürüyerek gidip geldi. Sıkı durun, Alice tam 111 yaşına kadar psikolojik, fizyolojik olarak sağlıklı ve verimli yaşadı. Kısaca özetlemeye çalıştığım hayat hikayesi tüm zor koşullarda, bir ömür süren, dayanıklılık ve toparlanmanın belki en çarpıcı örneklerinden biridir. Lütfen bunun çok

ender rastlanabilecek bir örnek olduğunu düşünmeyin. Ciddi bir araştırma yaptığımızda buna benzer örneklerin hiç de az olmadığını görmek mümkün.

KOKPİTTE DAYANIKLILIK VE TOPARLANMA...

Şimdi kokpitte dayanıklılık üzerine çarpıcı bir yaşantı örneğine birlikte bakalım. Bahsedeceğimiz vaka, içinde değerlendirilmesi gereken birden fazla unsur barındırıyor. Ancak biz bu unsurlardan önemli biri olan dayanıklılık ve toparlanma üzerine yoğunlaşacağız.

Tarih: 19. Temmuz. 1989

Şirket: United Airlines

Uçuş: Denver – Chicago

Uçak: McDonnell Douglas DC 10

Sonuç: 296 Yolcu, 111 Ölümlü (1 Ekip)

Uçuş Ekibi: Kpt. Plt. Alfred C. HAYNES, II. Plt. William RECORDS, Kpt. Plt. Dennis E. FITCH (Yolcu)

Olayın gelişimini kısaca özetleyelim. Kalkıştan bir süre sonra 2 numaralı motordan bir patlama sesi gelir. Uçuş

ekibi ne olduğunu anlamaya çalışırken, bir numaralı hidrolik gider. Kısa bir süre sonra iki numaralı hidrolik de gider. Ve durum anlaşılmaya çalışılırken son hidroliğin de gittiği bilgisi II. Pilot tarafından verilir. Uçakta tüm hidrolik sistemler gitmiştir ve kullanılabilir olan tek şey gaz kollarıdır. Uçuşta aynı havayolunda kıdemli bir Tıp Eğitim Öğretmeni (Type Rating Instructor) olan Dennis E. FITCH yolcu olarak bulunmaktadır. Durumu izleyen FITCH, kokpite haber göndererek, gelmek istediğini iletir. Kokpitte bulunan bu üçlü, belki kontrollü düşüş diye

nitelenebilecek bu durumu yönetmeye başlar. FITCH ortada Kaptan'dan gelen talimatlarla gaz kollarını kullanmakta, RECORDS yine Kaptanın direktifleriyle iletişimi yürütmekte, Kaptan HAYNES tüm koordinasyonu yönetmektedir. Uçak orta motoru havada patlamış ve devamında uçakta hidrolik kaybı ortaya çıkmış olarak, Iowa'nın Sioux şehrine acil iniş yapar. Acil iniş sırasında olması gerekenden hızlı ve yüksek iniş yapan uçağın sağ kanadı piste sürtmüş, uçak kanatta başlayıp yayılan alevlerle, yanarak pist dışına

DAYANIKLILIK SEVİYESİ YÜKSEK İNSANLARIN GÖZE ÇARPAN İLK ÖZELLİĞİ GÜÇLÜ HEDEFLERİNİN OLMASIDIR. BU HEDEFLERİN BÜYÜK ŞEYLER OLMASI GEREKMEZ. KÜÇÜK HEDEFLER DE OLABİLİR. ANCAK KİŞİYE ÇABA HARCATAÇAK VE MOTİVE EDECEK CİNSTEN OLMASI ÖNEMLİDİR.

savrulmuştur. Maalesef 296 yolcudan 111 kişi ve Kabin Ekibinden 1 kişi hayatını kaybetmiştir. Ancak 185 yolcu ve kalan ekip kurtulmuştur. Bu olaydan sonra uçuş ekibinin olayı anlatım ve değerlendirmelerine birlikte bakalım. Önce Kpt. Plt. Dennis E. FITCH'i dinleyelim. "Kokpite girdiğimde durumu görünce bu benim son uçuşum diye düşündüm." Şimdi de uçağın Sorumlu Kaptan Pilotu Alfred C. HAYNES'a kulak verelim. "Önce hiçbir şey düşünemediğimi, kafamın durduğunu hissettim. Sonra bu çaresizlik ve geri çekilme halinden hemen kurtulmam gerektiğini düşündüm. Fitch'in bize katılması stresimi azaltıp, motivasyonumu artırdı. İnişe odaklanıp, bu şartlar altında yapılması gerekenlerin tümünü yapmalıyız dedim. Bu dakikadan itibaren gücümün ve güvenimin yükseldiğini

ve odaklanabildiğimi söyleyebilirim." Kısaca özetlemeye çalıştığım bu vakada, görüldüğü üzere etkin yönetimi sağlayan ana faktör yaşanan durum karşısında gösterilen dayanıklılık, koşullara hızlı uyum sağlama ve toparlanarak olabilecek kabiliyetleri geri kazanmaktır. Uçağın Sorumlu Kaptan Pilotunun, uçağın uçma olasılığının kalmadığı böyle bir durumda, bir lider olarak sergilediği dayanıklılık ve bunu ekibe yansıtip, onların da direncini yükseltmesi önemli sayıda insanın hayatta kalmasını sağlamıştır. Dayanıklılığın karşıtı, zıt anlamı "resignation" yani kolay vazgeçmek, teslim olmak, geri çekilmektir. Bunu yukarıdaki vakada olayın başlangıç aşamasında Kpt. Plt. Dennis E. FITCH'in zihninden geçen düşüncede görüyoruz. Bir bakıma dayanıklılığın yüksek

olabilmesi için denemeden vazgeçmek, mücadele etmeden pes etmek gibi tutumların üzerine gidilmesi gerekmektedir.

DAYANIKLILIK AMA NASIL?

Şimdi dayanıklılık ve toparlanma kabiliyetleri yüksek seviyede gelişmiş Alice ve Sorumlu Kaptan Pilot Alfred C. HAYNES gibi insanların ne tür özelliklerinin öne çıktığına bakalım. Sınıfın bu anlamda başarılı çocuklarının not defterlerine göz atıp, onları bu alanda iyi yapan özellikleri anlamaya ve daha önemlisi kendimizde sorgulamaya çalışalım. Bu özellikler aşağıda sıraladıklarımızdan daha fazla olabilir. Ancak biz öne çıkan, daha belirleyici olan birkaçına değineceğiz.

Güçlü Hedefler

Dayanıklılık seviyesi yüksek insanların göze çarpan ilk

özellikleri güçlü hedeflerinin olmasıdır. Bu hedeflerin çok büyük şeyler olması gerekmez. Küçük hedefler de olabilir. Ancak kişiye çaba harcatacak ve motive edecek cinsten olması önemlidir. Bu hedefler Alice örneğindeki gibi hayata dair olabilir. Ya da Kaptan Alfred C. HAYNES örneğindeki gibi profesyonel iş alanımızla ilgili olabilir. Bir pilotun profesyonel uçuş hayatında her uçuşuna ilişkin küçük hedefleri olabileceği gibi meslek hayatının tümünü kapsayan geniş ölçekte hedefleri de olabilir. Bu hedefler "niçin?" sorusunun cevaplarıdır. Örneğin pilot için "uçuş emniyeti" güçlü bir niçindir. Bu güçlü niçin yolunda pilot zorlu yaşantılarla baş edebilmek üzere yöntemler öğrenir, geliştirir ve uygular. Filozof Friedrich Nietzsche "Bana güçlü bir niçin verin. Her nasıla katlanayım" diyor. Hayatın her alanında güçlü niçinlere (hedeflere) sahip

insanlar pek zorluğa direnç gösterir; baş eder ve toparlanır.

İçsel Faktörlerden Beslenmek

Zorlu olaylara, durumlara karşı direnç geliştirmiş insanların önemli özelliklerinden biri de içsel motivasyon kaynaklarının gelişmiş olmasıdır. Örnek vermek gerekirse ödül bir dışsal motivasyon kaynağıysa, başarının verdiği haz içsel bir motivasyon kaynağıdır. Dayanıklılık gücü yüksek kişilerin içsel kaynaklardan beslenme oranının daha fazla olduğunu söyleyebiliriz. Alice örneğine bakarsak, müziğe olan içsel tutkusu onu ayakta tutan ana unsurlardan biri oluyor. Uçuş operasyonunda bir Kaptanı, II. Pilota kazandırdığı bir bilgi ya da beceri motive ediyorsa, bu içsel bir beslenmedir. Dışsal kaynaklarla motive olan insanlar bir zorlanma halinde

genellikle kendi dışındaki unsurlara atıfta bulunur ve savunma mekanizmalarını kuvvetli olarak devreye sokarlar. İçsel kaynaklarla motive olan insanlarda bir zorlanma yaşadıklarında bunu yönetmenin kendi ellerinde olduğu bilinciyle harekete geçerler.

Pozitif Gerçekçilik

Dirençli insanların bir diğer kayda değer özelliği pozitif bir gerçekçiliğe sahip olmalarıdır. Pozitif gerçekçilik, durumlara ve olaylara olumlu yanlarını göreyerek ama gerçeklikten kopmadan bakabilmek anlamına gelmektedir. Kaptan Alfred C. HAYNES, tüm hidrolikler gittiği, bunun pek çok şeyi engelleyeceği gerçekliğini kabul ediyor. Ancak uçağın kontrol edilebilecek tek enstrümanı da olsa gaz kollarına müdahale edilebileceği, bunu yapabilecek bir ekibe sahip olduğu olumlu yaklaşımıyla

FİLOZOF FRIEDRICH NIETZSCHE “BANA GÜÇLÜ BİR NİÇİN VERİN. HER NASILA KATLANAYIM” DİYOR. HAYATIN HER ALANINDA GÜÇLÜ NİÇİNLERE (HEDEFLERE) SAHİP İNSANLAR PEK ZORLUĞA DİRENÇ GÖSTERİR, BAŞ EDER VE TOPARLANIR.

durumu yönetmeye başlıyor. Sahip olduğu ve ortaya koyduğu bu olumlu gerçekçilikle, gelişen ani durumun yönetiminde etkili olabiliyor. Alice, uzun süren esir kampından kurtulduğunda kaybettiklerini, yitirdiklerini, çektiği acıları kabul ediyor. Ama geleceği bu olumsuzluklarla inşa edemeyeceğinin bilinciyle

olumlu düşünceler ve eylemlerle ilerliyor.

Sosyal Ağ

Son olarak dayanıklı insanların güçlü bir sosyal ağı olduğunu görüyoruz. Bu insanlar, paylaşmayı, iş birliğini, koordinasyonu seviyorlar. İletişim, direnç seviyesi yüksek insanlar için bir ihtiyaç. Bu ihtiyaçlarını gidermek için harekete geçtiklerinde de farkında bile olmadan, gerekli anlarda kendilerine destek sağlayacak bir sosyal ağ oluşturmuş oluyorlar. Bu sosyal ağ sayesinde bilmediği durumları veri olarak yönetebiliyorlar. Yaşadıkları zorlanmalarda oluşan duygusal hasarları daha hızlı ve kolay onarabiliyorlar.

SONUÇ...

Gerek sosyal hayatta, içinden geçtiğimiz dönem gibi, hepimizi zorlayan beklenmedik olayları, gerekse uçuş hayatında karşılaşılan sıra dışı ve güç durumları zarar görmeden, değerli kayıplar yaşamadan yönetebilmek için dayanıklı olmak gerekiyor. Dayanıklı olmak için de antrenman yapmak şart. Konuyu bilmek güzel. Ama bilmek yetmiyor, yapabilmek de gerekiyor. Zorlu yaşantıların ve öngörülmesi güç tehditlerin var olduğu uçuş ortamlarında dayanıklılık için gereken zihinsel/fiziksel çabayı gösterebilmeyi ve başarılı olmayı tüm uçuş ekiplerine içtenlikle diliyorum.

Emniyetli uçuşlar dilerim.

PILOT PEER SUPPORT PROGRAMS

Berrin ÇELİKEL

Klinik psikolog

Havacılık ve uçuş psikoloğu

berrincelikel.com

DEĞİŞEN DÜNYANIN YENİ GERÇEKLERİNİ HEP BİR OLAYLA KEŞFEDİYORUZ. HAVACILIK TARİHİNE GEÇEN GERMANWINGS OLAYINDAN SONRA AKRAN DESTEĞİNİN, MESLEKTAŞ DESTEĞİNİN FARKI VE ÖNEMİ ORTAYA ÇIKTI. “DAHA ÖNCE FARK EDİLSEYDİ” DİYE BAŞLAYAN HER CÜMLEDE “ÖNLENEBİLİR” OLMASININ NE KADAR DEĞERLİ OLDUĞU ANLAŞILDI.

Her mesleğin kendine has iç dinamikleri ve zorlayıcı birçok etkeni vardır. Meslekleri kategorilendirmek bu kadar rahat ve basitken, anlık değişimlere uğramaya açık olan “insan”ı kategorilendirmek imkansızdır.

Pırl pırl bir güne neşeyle başladığımız bir sabahtan öğlene kadar, ne yaşayabileceğimizin ihtimalini sayılara dökemeyiz. Ve yaşayacağımız her ne ise, onun bizde hangi değişimlere yol açacağı, nasıl izler bırakacağı ise kim olduğumuzla, değerlerimizle hatta deneyimlerimizle ilgilidir.

Kıymetli kaptanlarımız gördüğünüz gibi her an her şeye açık bir dünyada, her şeyin bir anda değişebileceği şartlarda yaşıyoruz. Beklenmedik bir duruma uyum sağlamamız zaman alabilir. Baş etmekte zorlanabileceğimiz ve şartların bizim kontrolümüz dışında gerçekleştiği durumlara maruz kalabiliriz.

Sadece “pilot” olmak bile üstün vasıflarla donanımlı olmayı gerektirir.

Milyonlarca insan arasından yetenek olarak en donanımlıları, öğrenmeye ve gelişime en açık olanları seçilip, çok zor eğitimlerden geçerek pilot oluyor.

Bu üstün donanım özelliklerini her daim yukarıda tutabilmek için bazen meslektaşınıza danışsınız. CRM eğitimlerinde de hep belirttiğimiz gibi iletişim, kokpitin en önemli insan faktörüdür.

Pilot akran destek programları bu üstün donanımların, hayat devam ederken aynı kalitede olması için geliştirilmiştir.

Akran destek programları, yüksek risk barındıran meslek gruplarında (polis, doktor, itfaiye, hukuk) ve çok uluslu şirketlerde, iç dinamik olarak sürdürülmektedir. Ülkemizde uygulanan versiyonları az sayıda

olsa da etkinliği kanıtlanmış bu sistemi sizlere tanıtmak isterim.

Pilot akran destek programlarının donanımı ve işlevi

- Pilot akran destek programları her ihtiyaca uygun düzeyde cevap verecek şekilde tasarlanmış,
- %100 pilot dostu ve gizlilik şartları yerine getirilmiş,
- KVKK ve GDPR uyumluluğu gerçekleştirilmiş,
- Etik ve gizlilik sözleşmeleri düzenlenmiş,
- Adil kültür tanımı belirtilip, çerçevesi açıklanmış,
- Misillemeye karşı geliştirilen yöntemler ve gizlilik durumu belirtilmiş,
- Damgalanmaya karşı alınan önlemler ve gizlilik durumu belirtilmiş,
- Kurum içi peer (akran) ve mentor seçimleri yapıp, branşlaşacakları konularda farklı yetkinlik eğitimleri verilmiş olmalıdır.
- Destek verecek akranların, normal hayat akışlarını bozmayacak planlama ile tamamen gönüllü çalışması beklenmektedir.
- Pilotların, akran destek programlarına ihtiyaç duyduğunu düşündüğu bir meslektaşını, gizlilik şartıyla destek alabilmesi için yönlendirme yapabilmelidir.
- Sadece PSP (Peer Support Programs) için kurulmuş, 7/24 hizmet alınabilecek bir telefon danışma hattı olmalıdır.
- e-posta kullanmak isteyen danışan pilotlarımız için (isim gizliliğini kabul eden) bir e-posta

imkânı olmalıdır.

- Programların tüm çeyreklerini açık açık ve adım adım bilgilendirerek anlatan, ilgili bir web sitesi olmalıdır.
- Yukarıda belirtilen tüm imkânlardan, şirket dışı kaynaklarla yararlanmak isteyen pilotlar için, bir dernek veya dış danışma merkezinden de destek almayı seçebilme hakkı sunulmalıdır.
- Pilotlarımız yukarıda belirtilen kanallardan arzu ettikleri konuda soru sormak, bilgi talep etmek ve danışmak istedikleri akranlarını seçme hakkına sahip olmalıdır.

Pilot akran destek programlarının pilotlarımıza faydası nelerdir?

Pilotlarımızın, mesleğini

huzurlu sağlıklı emniyetli sürdürebilmeleri için ilk eğitim gününden bugüne kadar hassas bir koruma içindeler. Şimdi pilot akran destek programları ile sahip oldukları üstün donanımı, güven ortamı içinde geliştirme ve meslektaş dayanışması sağlama zamanı.

Programın herhangi bir kısmından faydalanmak için mutlaka mesleki veya psikolojik kökenli bir durum oluşması gerekmektedir.

Sadece teknik bir bilgi edinmek veya “çocuğunuzun pandemi sürecine uyum göstermemesi karşısında, sizin ona nasıl destek olabileceğiniz” gibi aklınıza takılacak, küçük büyük her konuda ya bir ‘tık’ uzakta ya bir telefon yakınlığında meslektaşınız ya da uygun nitelikte bir klinik

havacılık psikoloğu sizi bekliyor olacaktır.

Adil kültür, telefon operatörleri de dahil destek veren akran veya mentilerin veya diğer kişilerin, deneyimleri ve eğitimleriyle orantılı eylemler, ihmaller veya alınan kararlardan dolayı cezalandırılmamaları anlamına gelir.

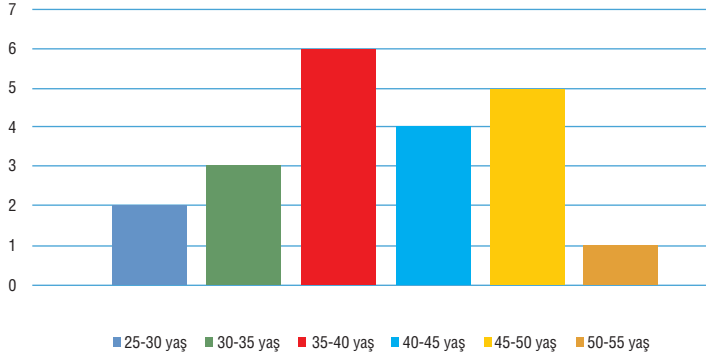
Pilot akran destek programlarının pilot dostu olan en hassas noktası, “misilleme korkusu” olmadan tedavi için sevk edilebilir olmalarıdır.

Gizlilik güvencesiyle “damgalanma korkusundan” uzak sadece “fayda odaklı” etkin bir dayanışma gerçekleşir.

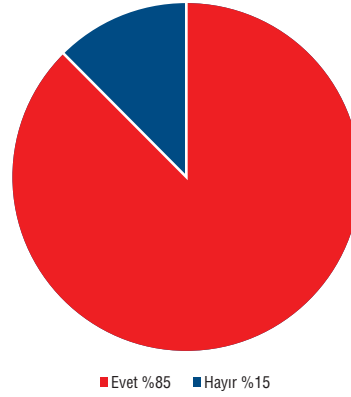
Pilotlarımızın programın faydalarını “konusuna göre” çok kısa sürede veya uzun vadede deneyimlemesi olasıdır. ➤

Pilot peer support programs anket sonuçları

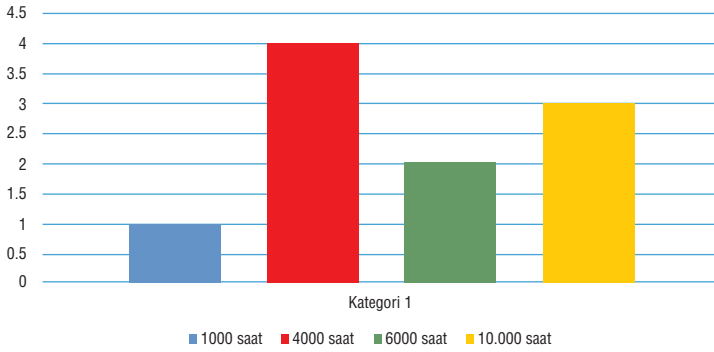
Meslektaşlarınızdan herhangi bir konuda destek almak istediğinizde kaç yaş aralığında olmak istersiniz?

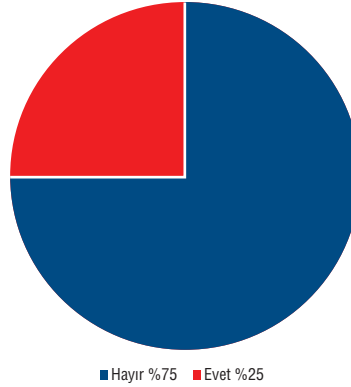
Meslektaş desteğine inanıyor musunuz?

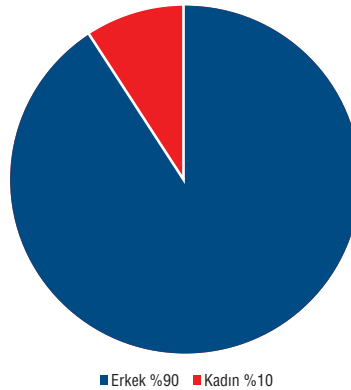
Meslektaşlarınızdan herhangi bir konuda destek almak istediğinizde kaç saatlik uçuş deneyimine sahip olmasını istersiniz?

Pilot Akran Destek Programlarını (Pilot Peer Programs) Duydunuz mu?

Pilot katılımı

Bu sürecin, süresini etkileyen birçok faktör olduğunu es geçmemek faydalı olacaktır.

Türkiye'deki havayolu şirketleri programların her bir çeyreğini farklı şekillerde yorumlayıp hayata geçirebilirler. Bunun tabanında şirket kültürü, uyum süreçlemesi, yetkin personel olmaması gibi birçok etken mevcuttur.

Pilotlarımıza sağlanan fiziki görüşme ortamı gizli, güvenli olmalıdır. Paylaşmak istediği konu haricine değinilmemelidir. Zihinsel refahı bozacak unsurlar, kaygı, şüphe olmamalıdır.

Akran desteği veren pilotlarımızın motivasyonları gözlenmeli, gerekli ek eğitim hakkı veya serbestçe görevden çekilme hakları sağlanmalıdır.

Unutmayalım ki bu programların başarıya ulaşmasındaki en büyük etken "etkin dinleme" özelliğidir.

Programın tüm çeyreklerini tek bir makaleye sığdırmak imkânsız olduğu için sadece ana çatı ve etkin noktaları aydınlatmak istedim.

Sizlerle, 2. psikoloji yüksek lisans konumu oluşturan "pilot peer support programs" hakkındaki tez anketimde, pandemi sebebiyle ulaşamadığımız pilotlarımızla aramızda köprü olup, bu çalışmanın gerçekleşmesinde sağladığı kıymetli destek için TALPA ailesinde ve araştırmaya kıymetli zamanlarını ayıran tüm pilotlarımıza teşekkürlerimi sunarım.

Sağlıklı uçuşlarda buluşmak dileğimle.

www.talpa.org

62 yıllık birikim ve deneyim...

TALPA demek

Dayanışma ve birlikte hareket etmek

DEMEK

Bir pilotun başlangıçta arayacağı temel unsur, aidiyet duygusu olup meslektaşları ile dayanışma halinde birlikte hareket etmek beklentisi ile derneğe üye olmaktadır. Dernek bu beklentiyi karşılamak üzere, üyeleri ile çeşitli iletişim vasıtalarını kullanarak irtibat halinde olmakta, toplu veya münferit taleplerin değerlendirilmesi, incelenmesi ve çözüm önerilerinin ilgili kuruluşlar ve işletmeler nezdinde takibini yapmaktadır.

+90 (212) 662 12 01

[talpa.tr](https://www.facebook.com/talpa.tr)

[talpa_org](https://twitter.com/talpa_org)

[talpa_org](https://www.instagram.com/talpa_org)

[talpaorg](https://www.linkedin.com/company/talpaorg)

[talpaorg](https://www.youtube.com/channel/UC...)

ÇARPIK BİR BAŞLIK: ADALET Mİ KÜLTÜRÜ?

Dr. Cengiz Mesut Bükeç

BAU Pilotaj Bölüm Başkanı
BAU Uçuş Akademisi
Kalite ve Emniyet Yöneticisi

James Reason, bundan yaklaşık otuz yıl kadar önce kurguladığı jenerik “emniyet kültürü” modelinde “just culture” kavramını onun bir alt kültürü olarak tanımladı ve literatüre kattı. Kavram havacılık özelinde tanımlanmış olmadığı halde, havacılıkta yerini beğendi ve en çok tartışma havacılıkta yaşandı. Nitekim günümüze kadar geçen sürede pek çok kayda değer akademik çalışmada kavramın havacılıktaki farklı yönleri incelendi. Sidney Dekker ve David Marx gibi yazarların kitaplarında kavramı detaylarda açıklayan harika havacılık örnekleri görüldü. Diğer taraftan mevzuat adalet kültürünün gereklerini dikkate alarak güncellendi. Emniyet raporları için taahhütname zorunlu hale geldi. Devletlerin Ulusal Emniyet Programı’nı

**“ADALET KÜLTÜRÜ”
KAVRAMININ
TERCÜMESİ DE
İÇSELLEŞTİRİLMESİ DE
HAVACILIKTA BİR TAKIM
SIKINTILAR İÇERİYOR.
BU YAZIMIZDA KAVRAMI
MERCEK ALTINA ALIP
GEREKLİ OLDUĞUNU
DÜŞÜNDÜĞÜMÜZ
SÖZÜMÜZÜ
SÖYLEYECEĞİZ.**

(State Safety Program-SSP) ve kendisine bağlı her türlü havacılık organizasyonunda Emniyet Yönetim Sistemi’ni (Safety Management System-SMS) zorunlu hale getirirken emniyet kültürünün geliştirilmesi gereğini açıklayan Konvansiyonun EK-19’u (Annex-19) da 2010 yılından sonra ortaya çıktığı için kavramın gölgesinde hazırlandı. EK-19’un türevi

olan ve Yayın No.4’ü 2018’de dağıtılan SMS El kitabında (Doc.9859) da olumlu emniyet kültürünün gereği bir özel bölüm ayrılarak ifade edildi. Havacılık işletmelerinde gerek el kitapları üretilir ya da güncellenirken, gerekse emniyet yönetim sistemleri kurulur ya da işletilirken “emniyet kültürü” önemsendir ve öncelik bulur hale geldi. Emniyet kültürünün bulunduğu her yerde raporlama kültürünün (reporting culture) ikiz kardeşi olarak anlatılan “just culture” hakkında çalışanların emniyet raporlamalarını artırmak ve güçlendirmek üzere “raporlama yapan personelin korunması” yönü çok bilinir hale geldi. “Just Culture”

kavramını ilk kez kullanırken üzerine dikkatle

düşünerek “adalet kültürü” karşılığını uygun gördük. Umuyorum ki mevzuat ve yazın da bu saptamamızı bir noktadan itibaren dikkate alır.

Adalet kültüründe, güvene dayalı ilişki bulunmaktadır. Emniyetin artırılması için gerekli verilerin çalışanlar tarafından rapor edilmesi teşvik edilir, hatta ödüllendirilir. Bununla birlikte, kabul edilebilir ve kabul edilemez insan hatalarının ve ihlallerinin ayrımı net olarak yapılır, bu ayrım çalışanlar tarafından açık bir şekilde bilinmektedir ve benimsenmiştir. Adalet kültürünün bulunduğu örgütlerde, yöneticiler suçlamak ve cezalandırmak yerine olayı tüm yönleriyle dikkatlice araştırarak daha

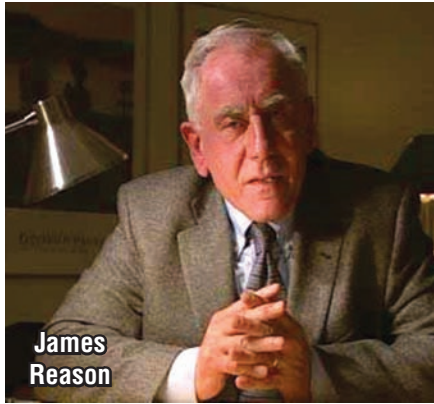
**David
Marx**

fazla şey öğrenebileceklerini, bilgilenebileceklerini ve bu sayede emniyeti artırabileceklerini bilirler, inanırlar ve bu yaklaşıma değer verirler.

Eğer; örgütte emniyeti tehdit eden unsurun sadece çalışanların hataları olduğu ve cezalandırılması gerektiği yönünde bir yaklaşım varsa, hata ve ihlallerin kök nedenleri araştırılmıyorsa, tüm bunlara sebep olacak örgütsel faktörler ortaya çıkarılıp düzeltme yapılmıyorsa, hata ve ihlaller birbirinden ayrılıp bunlara uygun ve adil yaptırımlar uygulanmıyorsa, raporlama ve öğrenme kültürleri emniyeti azaltacak yönde şekillenir.

Giderek daha fazla bilinir ve anlaşılır hale gelen bu incelikli kavram hakkında ilk doktora tezini havacılıkta yazmak bize nasip oldu. Bu yüzden bazı saptamaları ve eleştirileri dile getirmenin hakkım olduğunu düşündüm. Aşağıda sıralı hususları siz değerli okuyucularımızın dikkatine sunuyorum:

Kavramın Türkçe karşılığı “adil kültür” değil “adalet kültürü” olmalıdır. Çünkü adil denince bir kişinin varlığına çağrışım olmaktadır. Oysa adalet kültürü denince paylaşılan bir iç ya da dış çevrede ortak bir sorumluluk çağrışımı çok daha baskındır. Adaletli bir ortamda bulunmak adil olan birilerine minnet etmek ile uzak yakın bağdaşmaz. Zaten orijinal kaynaklar yönetimin adil olmasını değil adalet algısının beslenmesini önermektedir.

Literatürde yer alan bazı çalışmalarda örgütsel adalet kavramıyla adil kültürün bir diğerinin yerine kullanıldığı hatası görülmektedir. Bu büyük bir hatadır ve akademisyenler buna dikkat etmek zorundadır.

SMS dersleri anlatılırken emniyet kültüründen bahsetmeden önce mutlaka üzerinde durulan konu emniyet felsefesidir. Olumlu emniyet kültürünün (dolayısıyla adalet

kültürünün) benimsemesi için gerekli koşullar hakkında üst yönetimde yer alan çalışanların özel bir eğitimle bilgilendirilmesi uygun olacaktır. Aksi halde emniyet felsefesinin gerektirdiği “sorumluluk bilinci” yerleşmemektedir.

Emniyet politikası belirlenir ve uygulanırken “emniyet taahhüdü”nün çok da sorgulanmadan imzalandığı ve kâğıt üzerinde kaldığı pek çok

örnekle karşılaşmaktayız. Adalet kültürünü besleyecek havacılık örgütlerinde politika, mutlaka “sorumluluk-güvenilirlik-yetki” üçlemesini vurgulamalıdır. Dahası bu vurgudan hareketle emniyet taahhüdü ifade edilirken aslında sorumluluğun örgütte yatay ve dikey yönlerde dağıtıldığı bilinmelidir. İlâveten, adalet kültürünün emniyet politikasında destek bulması maksadıyla aşağıda sıralı

hususlara dikkat etmek gerekir:

- Emniyet raporlarının gizliliği vurgulanmalıdır, çalışanlar inandırılmalıdır, güvence verilmelidir,
- Emniyeti tehlikeye düşüren davranışları tespit edilen çalışanların soruşturma ya da cezalandırılmalarında yürütülen süreçler asla gönüllü emniyet raporlamalarından kaynaklanmamalıdır,
- İnsan hatalarının sonunun gelmeyeceğinin farkında olunmalıdır, bunlara ceza vermek yerine emniyet konulu iletişim güçlendirilmelidir,
- Kasıtsız hatalara ceza vermemek için işler bir mekanizmaya sahip olunmalı ve politikanın bir parçası olarak mekanizmanın varlığı beyan edilmelidir,

Hatalar zincirinde olası sonuçların felaket olabileceği göz önüne alınarak kök nedenlerin birlikte düşünülüp birlikte çözümlerin üretildiği yerde günah keçileri yerine örgütsel aksaklıkların tanımlandığı söylenmelidir.

Emniyet felsefesinin olumlu emniyet kültürünü ve adalet kültürünü destekler yönde gelişmesi için üst yönetim ve emniyet yöneticileri bir arada aşağıda ifade edilen hususlarda düşünmüş olmalıdır:

- Benimsenen ve çalışanlara iletilen felsefenin temelinde “insan olan her yerde hata olabileceği ancak hataların her birinin de uygun örgütsel tedbirlerle önlenilebileceği” bulunmakta mıdır?
- Olumlu emniyet kültürünü besleyebilecek değerler nelerdir,

işletmemizde bunların her biri nasıl geliştirilebilir?

- Beyanlarımızda “emniyet değerlerimiz” ya da “emniyet felsefemiz” denilerek anlatılanlar gerçekten benimseyip

Sidney Dekker

uygulamaya çalıştığımız konuları mı içermektedir yoksa

beyanlarımız sadece birer popülist paragraftan mı ibarettir?

- Emniyetle ilgili sorumluluklar her bir çalışan tarafından kendi alanında şart koşmadan ve gönüllülikle benimsenmekte midir?

Yukarıda anlatılanların sonucunda söylemek istediğim;

Olumlu emniyet kültürünün bileşeni olan adalet kültürünün gerçek dünyada karşılık bulması için emniyeti yönetenlerin de emniyeti öğretenlerin

de daha fazla çaba sarf etmesi gerektiğidir.

Sonuç olarak;

Yaygınlaşan ve tartışılan “adalet kültürü” kavramının benimsenmesi ve gelişmesinde ciddi sorunlar vardır. Kafa karışıklığının yaşanmasında kavramı öğretenlerin de çoğunlukla önemli düzeyde bilgi eksikliğinin olmasının payı vardır. SMS anlatılanlar kendi örgütleri için anlatılmalı, SMS’i yönetenler de kendi örgütlerine özel düşünüp yönetmeliler.

Çarpık mevcut durumu vurgulamak üzere çarpık bir başlıkla başladığımız yazıyı çarpık olmayan şu cümleyle tamamlayalım:

Adalet kültürü örgüte özel anlaşılıp yorumlanmalı ve emniyetin hem felsefesine hem de politikasına açıkça yansıtılmalıdır.

62 yıllık birikim ve deneyim...

TALPA demek
Mesleki sorunların çözümü

DEMEK

Dernek herhangi bir şikayete ve talebe bağlı olmaksızın, mesleğin kuralları ile bağdaşmayan, uçuş emniyetini olumsuz yönde etkileyen veya kazanılmış hakları geriletken düzenleme veya uygulamalar konusunda doğrudan harekete geçebilmekte ve muhataplarına mesleğin tek sivil toplum kuruluşu olarak çekince ve itirazlarını ileterek gerekli düzeltici işlemlerin yapılmasını istemektedir. Bunun dışında operasyon sırasında tespit edilen eksiklik ve aksaklıkların giderilmesi konularında da resmi kurumlara bilgi akışını sağlayarak hava trafiğinin en emniyetli biçimde icra edilmesi için katkı sunmaktadır.

+90 (212) 662 12 01

talpa.tr

talpa_org

talpa_org

talpaorg

talpaorg

www.talpa.org

HAVACILIKTA EKİP ÇALIŞMASININ ÖNEMİ

Günay UÇAR

GAU Pilotaj Bölümü Eğitim Md,
Human Performance & Limitations
Aviation Security Instructors

Sinerji

Sinerjinin havacılık operasyonlarındaki tanımı emniyetli ekip/takım olma bileşenlerinin oluşturduğu Ekip Kaynak Yönetimidir. Ekip çalışmasının önemini kilit bir örneği sinerjidir. Bu, bilgi parçalarının toplamından daha değerli bir şey yaratmak için bir araya gelen birden fazla varlığın olgusudur. Kısacası, birlikte çalışmak, tek başına çalışmaktan daha iyi bir ürün ortaya çıkarır. Ekip çalışması, bir organizasyonun başarılması gereken görevleri bölmesine izin verdiği için, detaylara daha

EKİP ÇALIŞMASININ ÖNEMİ HAKKINDA ÇOK ŞEY DUYUYORUZ. KÜÇÜK YAŞLARDAN İTİBAREN ORTAK BİR HEDEF İÇİN BİRLİKTE ÇALIŞMAYA TEŞVİK EDİLİYORUZ. PEKİ, HAVACIK SEKTÖRÜNDE EKİP ÇALIŞMASINI BU KADAR ÖNEMLİ KILAN NEDİR?

fazla dikkat için yer vardır. Bu nedenle bir kişinin tek başına halletmesine kıyasla çok daha iyi olacak olmasıdır.

Sinerji Oluşturma Yöntemleri

İyi bir sinerji elde etmek için,

iş birliği ve iletişimi geliştirmenin yolları ancak iyi bir ekip çalışmasıyla başarılabilir.

- Herhangi bir konuda sonuca ulaşılması için bütün kişiler ve etkenler mutlaka birlikte olmalıdır. Aksi takdirde böyle bir durumda sinerjinin oluşması oldukça zor bir hal alır, bunun yanında işin ya da olayın tamamlanması da gecikmiş bir hal alacaktır. Özellikle iş alanında ortak karar yani sinerji oluşturulması oldukça önemlidir.

- Takım ruhu oluşturulmalı gerekirse bunlara yönelik etkinlik ve benzeri olaylar hazırlanarak huzurlu bir ortam

yaratılmalıdır.

Düşünce Çeşitliliği

Bu kavram, hem ekip çalışmasının önemini hem de çeşitlilik ve katılımın değerini vurgulamaktadır. Bir projeye düşünce çeşitliliği katarsanız, yenilik, yaratıcılık ve benzersiz çözümler getirirsiniz. Bu sonuçlar yalnızca ekip üyelerinin çeşitli beceriler, yetenekler ve deneyimler masaya getirdiklerinde ve ortak bir hedefe doğru uyumlu bir şekilde çalıştıklarında ortaya çıkar.

Büyüme ve Öğrenme
Ekip üyeleri, özellikle farklı

gruaplarda birbirlerinden çok şey öğrenebilirler. Bu, grup üyelerinin öğrendiklerini yanlarında taşıyacakları ve gelecekte onları daha değerli bir takım arkadaşı yapacakları anlamına gelir.

Stres ve Sinerji

Stres, etkin iletişim ve ekip çalışması için olumsuz bir etki sağlar. Gelişebilecek acil durumlarda stresin etkileri artar.

Kazaların analizinden önemli kanıtlar vardır:

Ekiplerinin birlikte etkin bir şekilde çalışmaması durumunda gelişebilecek acil durumlarda Stres Faktörü operasyonu olumsuz yönde etkileyecektir

Ekip çalışması yoluyla etkili işbirliği (sinerji) stresi azaltabilir...

Motivasyon

Birlikte çalıştığımız insanlardan zevk aldığımızda daha iyi performans gösteririz. Bu nedenle, birlikte iyi çalışmanın daha yüksek moral motivasyon ve iş tatmini ile sonuçlandığını deneyimleriz. Bildiğimiz gibi, bu aynı zamanda performansıda artırıyor.

Ekip çalışmasının önemine dair pek çok örnek vardır, bu da işletmenizin başarısını en üst düzeye çıkarmak için mevcut en iyi ekibe ihtiyacımız olduğu anlamına gelir.

Sinerjinin Havacılık Sektörüne Katkısı

Havacılık operasyonlarının emniyetli bir şekilde

yürütülmesini etkileyebilecek olumsuz olaylara neden olabilecek veya bunları şiddetlendirebilecek insan faktörleri konusunda ekip ve yönetim bilincini artırması,

İnsan faktörleri hakkındaki bilgileri artırmak ve uygun şekilde uygulandığında, bir hava aracı operasyonunu, ister teknik ister insan faktörü başarısızlıklarından kaynaklanan yeni kazalardan ve olaylardan

kurtarabilecek CRM becerilerini geliştirmek,

Uçuş operasyonlarını yürütmek ve yönetmek için CRM bilgi, beceri ve tutumlarını kullanmak ve olayların ve olası kazaların başlamasını önlemek için bu teknikleri kurum kültürünün her yönüne tam olarak entegre etmek,

Ekip ve uçuş operasyonları ile ilgili tüm çalışanlar için çalışma ortamını iyileştirmek.

Ayrıca unutulmamalıdır ki; Birlik her zaman rekabetten

daha kuvvetlidir. Başarılı bir ekibin, birden fazla elleri vardır ama tek bir beyni vardır.

Harekette birlik olmazsa, fikirdeki birlik faydasızdır.

Sinerji yaratmak, iyi bir motivasyon kaynağıdır. Bu nedenle havacılık sektöründe çalışan pilotlar, uçuş ekibi, kontrolörler, bakım personeli gibi uçuş sürecinden sorumlu herkesin iletişim gücü, stres yönetimi, geri bildirimle çalışılması, bilgi ve becerileri içeren eğitimleri alması büyük önem taşımaktadır.

SEVİNCE...

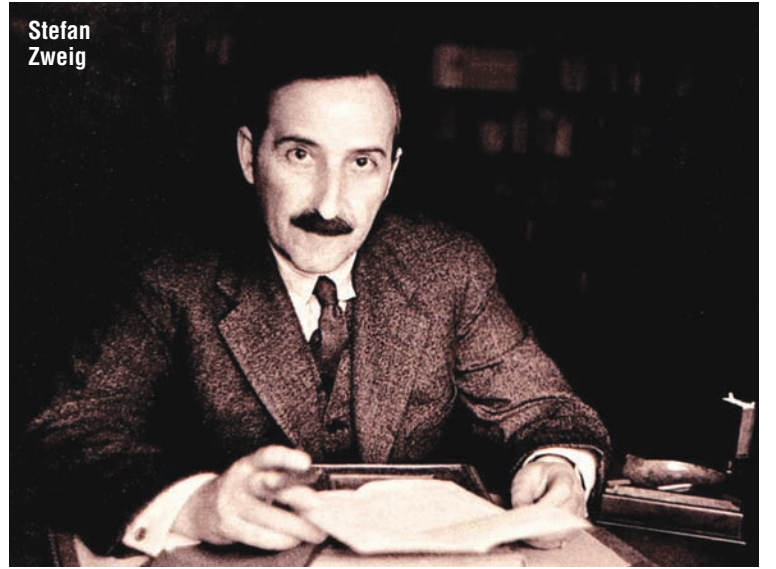

Uzm. Psk E.Esra TANRIVERDİ

Hayatın Pusulası Eğitim ve Psikolojik Danışmanlık Merkezi

Erkin
Koray

Stefan
Zweig

Sevgili okurlarım,
Karantina günlerinde hepimizin evlere kapandığı bu yağmurlu karanlık hafta sonunda ben de bol kitap, çok film ve dolu dolu müzikle geçiriyorum zamanımı. Yerli yabancı sanatçılardan dolu dolu... Fakat bu sabah öyle bir şarkıda takıldım kaldım ki akşama kadar kulağımda cınladı:

Sevince, sevince

Sevince durma durma koş ardından

Zaman yoktur git aşkı iste ondan

Sevince tüm insanlar bir başka

Durma dostum sen de yer ver aşka

Sevmek bil ki doğmaktır yeni baştan...

Erkin Koray üstadı selam olsun. Ne güzel yazmış ve

söylüyor...

Sonra, öyle bir kitap okudum ki bana sevmeyi bir kez daha düşündürdü: Stefan Zweig, Bilinmeyen Bir Kadının Mektubu. Kitabın baş kahramanı isimsiz kadının sevgiyi tarif eden cümlelerine takıldım:

“Seni ilk gördüğümde bana öyle kibar öyle sevecen ve öyle sıcaktın ki o andan itibaren sevdim seni. Ben bu sevecenliği sadece bana yalnızca bana gösterdiğini sanıyordum. Bu nedenle o an içimdeki kadın uyandı ve sana ömür boyu sürecek bir sevgiyle bağlandı. Biliyorum kadınların şımarttığı sen bu cümleyi çok sık duymuşsundur onlardan. Fakat inan bana seni hiç kimse seni seven benim kadar bir köle gibi sadık bir köpek gibi bütün benliğiyle sevmemiştir. Çünkü

bu sevgi bu aşk o kadar çaresiz özverili itaatkâr ürkek ve tutkulu ki arzulayan ve şüursuzca talep eden yetişkin bir kadının aşkına benzemez.

Sana ait her şeyi biliyordum. Tüm alışkanlıklarını her bir

kravatını, her giysini biliyordum. Senin tüm kitaplarını defalarca okudum. Her bir satırını ezberlediğimi biliyor musun? Dünya sen varsın diye vardı. Viyana gazetelerindeki konserleri, prömiyerleri, sadece

Sabahattin
Ali

sen hangisine ilgi duyuyorsun düşüncesiyle okuyordum ve akşam olduğunda sana ta uzaklardan eşlik ediyordum. Şimdi salona giriyor, şimdi oturuyor, diyordum.

O akşam bütün gece sende kaldım. Daha önce hiçbir erkeğin bana dokunamadığını, bedenimi hissetmediğini veya görmediğini sezmedin. Fakat nasıl sezebilirdin ki, sevgilim, çünkü sana hiçbir biçimde karşı koymadım, utangaçlıktan kaynaklanabilecek her türlü çekingenliği basturdum ve bunu da sana olan aşkımdan eğer bilseydin, hiç kuşkusuz seni ürkütecek olan sırnını öğrenemeyesin diye yaptım. Çünkü yalnızca kolay, oyun gibi ve ağırlıktan yoksun olanı seversin, bir kadere müdahale etmekten korkarsın. Kendini israf etmek istediğin, herkese,

dünyaya ve herhangi bir kurban istemezsin.

Kendini sana hiç karşı koymaksızın, dahası tutkuyla açmış olan kadının, gelip geçici bir karşılaşmanın adsız kadınının sana senin gibi sadakat nedir bilmeyen bir erkeğe sadık kaldığıma asla inanmazdın.

Seni olduğun gibi, ateşli ve unutkan birlikteyken tamamen kendini veren ancak sadık olmayan biri olarak seviyorum. Seni geçmişte nasıldıysan ve şimdi nasılsan öyle seviyorum. Ömrümün son saatlerinde senden tek bir satır yok, ömrümü verdiğim senden tek bir satır... Bekledim, çaresiz biri gibi bekledim. Fakat beni aramadın, tek bir satır yazmadın. Tek bir satır... Benim bilinçli bilerek yaşadığım sevgimin senin ise kayıtsızca,

müsrifçe, neredeyse farkında bile olmadan verdiğin bu sevginle mutlu olmayı bildim.

Hayatım boyunca seninle geçirdiğim o gecelerden dolayı pişman olmadım. Sana olan aşkıma asla suçlamadım. Seni her zaman sevdim ve seninle karşılaştığım anı her zaman kutsal saydım. Ve bugün o cehennem saatlerini bir daha yaşayacağımı bilsem, beni nelerin beklediğini bilsem, aynı şeyleri bir kez daha yapardım sevgili, bir kez daha binlerce kez daha!

Tanıştığım her erkek sevdi beni sevdi, hepsi bana bağlandı, hepsi bana teşekkür etti. Yalnızca sen, sen sevmedin Sevgilim!

İşte böylesine sevmiştim seni. Ve ölüm döşeginde de olsam, sen beni çağırduğunda sanırım ayağa kalkıp sana koşabilecek

gücü bulabilirdim.”

Belli ki bu isimsiz kadın çok sevmişti. Sevgi, bir kez daha kanıtladı ki insan psikolojisinde çok güçlü yeri olan bir duygu. Günümüzde gerçekten içten, menfaatler olmadan seven insan bulmanın zor olduğu bir dönemde gerçek sevgiyi bulmakta zor...

Sevmek inanmaktır.

Sevmek yaşamaktır.

Sevdiğini kendisi gibi, kendisinden de çok duyumsamaktır.

Sevmek paylaşmaktır. Sevdiğiyse sevdiğini paylaşmaktır. Sevdiğiyse kalbini bölüşmektir sevmek.

Sevgide son yoktur. Sevgiler hiçbir zaman son bulmaz. Biten sevgiler yoktur, bitmiş gibi görünen sevgiler vardır. Vazgeçiş de yoktur sevgide. Yaşandıkça yaşatılır sevilen. Ama kimi

zaman sevgili için kimi zamansa sevginin bir gereği olarak saklanır bu aşklar. Vazgeçiş yoktur, vazgeçmiş gibi görünmek vardır o yüzden.

Sevgi, anlayışın, hoşgörünün, barışın ve uyumun şemsiyesi altında toplanmaktadır. Büyüklerin dünyasında çocuk olmanın masumluğunu yaşayarak örneğin küçük prens gibi, bozulmamış bir saflığı, iyi niyeti, temiz ve berrak bir kalbi taşımaktır sevgi.

Sevgi iyiliktir, dostluktur, emektir...

Uzaktan uzaktan seversin onu! Kokusunu almadan, boynuna sarılamadan sadece seversin. Elini tutmadan, yüreğine dokunmadan. Gözlerinde dalıp dalıp gitmeden. Şu üç günlük sevdalara inat, serserice değil adam gibi seversin. Öyle uzaktan, kırmadan! Beş dakika görebilmek için saatlerce beklersin. Her gün buluşma hayaliyle bekleme anksiyetesine kapılırsın. Onu düşündükçe kalp atışlarınızda bir ritim bozukluğu başlar ve gün boyu heyecandan ölecekmiş gibi hissedersin.

Oysa onun bu olan bitenden haberi bile yoktur. Hoş olsa ne yazar? Zorla kendinizi sevdiremezsiniz ya. Bir takım tutmak ile bir bir insanı sevmenin birbirinden farkı yoktur. İkisi de aynı şey. İkisi de bağımlılık yapar, ikisi de niye seversin bilinmez, ikisi

Atilla İlhan

Ahmet Arif

Cemal Süreyya

Özdemir Asaf

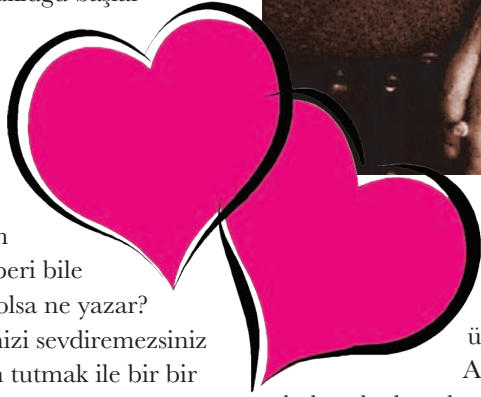
Hele aşk bir değmeye görsün sana. Atilla İlhan'a tutunursun. Adını mih gibi aklında tutarsın. Büyüdükçe büyür gözlerin. Sen ona mecbur kalırsın. İçini onunla ısıtırsın...

Hele aşk bir değmeye görsün sana. Sabahattin Ali'ye tutunursun. Başkalarına gülsen de, ondan uzakta kalsan da, sevmediğini bilsen de sen gene ona vurgunsun...

Hele aşk bir değmeye görsün sana. Özdemir Asaf'a tutunursun. Yaşamak değil, seni bu telaş öldürür...

Hele aşk bir değmeye görsün sana. Cemal Süreyya'ya tutunursun. Uzaktan uzaktan seversin onu! Kokusunu almadan, boynuna sarılamadan sadece seversin. Elini tutmadan, yüreğine dokunmadan. Gözlerinde dalıp dalıp gitmeden. Şu üç günlük sevdalara inat, serserice değil adam gibi seversin...

Dostluğun ve sevginin kıymetini bilenlerden olmak dileği ile kalın evde sağlıklıca...

de üzdü mü fena üzer..." Aslına

bakacak olursak sosyoloji, psikoloji, edebiyat, felsefe ne derse desin sevginin en iyi tanımı insanın ne hissettikleridir:

Hele aşk bir değmeye görsün sana. Ahmet Arif'e tutunursun. Terketmez seni. Aç kalırsın susuz kalırsın. Can garip, can suskun, can paramparça... Tütünsüz uykusuz kalırsın geceleri. Terketmez o sevda seni...

62 yıllık birikim ve deneyim...

www.talpa.org

TALPA demek

Sosyal hizmetler

DEMEK

Dernek üyelerinin operasyon yaptığı havaalanı ve havalimanlarında, ekonomik koşullarla ve ticari kaygılardan uzak şekilde otopark hizmeti almasına yardımcı olmakta ayrıca yaptığı anlaşmalarla üyelerinin çeşitli mal ve hizmet satan kuruluşlardan indirimli yararlanmasını sağlamaktadır. Üyelerin bireysel olarak sözkonusu hizmeti alması halinde ödeyeceği rakamların çok altında ve bu amaçla yapılan giderleri karşılayacak şekilde ücret belirlenmektedir. Esasen otopark hizmeti 2003 yılına kadar Türk Hava Yolları tarafından uçuş personeline sağlanan bir imkan niteliğinde iken bu tarihte TALPA'ya devredilmiş ve o tarihten itibaren TALPA tarafından koordine ve organize edilmeye başlanmıştır. Bu nedenle, bir otopark alanının ticari gaye ile talep eden kişilere pazarlanması veya satılması sözkonusu olmayıp Türk Hava Yollarının uçuş personeline verdiği otopark hizmetinin TALPA tarafından devam ettirilmesinden ibarettir.

Bunun dışında her yıl düzenlenen 26 Nisan Pilotlar Günü etkinliklerinden de üyeler ücretsiz olarak istifade edebilmektedir.

+90 (212) 662 12 01

talpa.tr

talpa_org

talpa_org

talpaorg

ŞİDDETSİZ İLETİŞİM MÜMKÜN MÜ?

Doç. Dr. Özlem Özdemir
Fenerbahçe Üniversitesi
İletişim Fakültesi
ozlem.ozdemir@fbu.edu.tr

Kaynak/gönderici, mesajı kodlayarak gönderen olarak bu süreçte yer almaktadır. Mesaj, görsel (sözsüz, yazılı), işitsel (sözel) ya da duysal (dokunma, beden dili) olarak iletilmektedir. Kanal, mesajın iletiildiği iletişim aracıdır. Telefon, radyo, televizyon, gazete, dergi, kitap vb. kitle iletişim araçları mesajların gönderildiği araçlardır. Bunlara aracılı iletişim adı da verilmektedir. Alıcı/kodaçıcı, kaynağın kodlayarak iletişim araçlarıyla gönderdiği mesajı alarak (kodaçımı) geri bildirimde bulunur. Geri bildirim, başlatılan iletişimsel edimden beklenen sonucun ne oranda alındığını öğrenmek ve sonraki iletişimsel süreci devam ettirmede izlenecek yolu belirlemek açısından önemlidir. Eğer kaynak/gönderici ve alıcı/kodaçıcı mesaja aynı anlamı veriyorsa

EN BASİT TANIMIYLA İLETİŞİM, BİR AMACA YÖNELİK OLARAK KARŞILIKLI BİLGİ ALIŞVERİŞİDİR. BU BİLGİ ALIŞVERİŞİ, DUYGU VE DÜŞÜNCELERİN AKTARILDIĞI BİR SÜRECİ İFADE ETMEKTEDİR. İLETİŞİMİN GERÇEKLEŞMESİ İÇİN KAYNAK, ALICI, KANAL VE MESAJI KAPSAYAN DÖRT TEMEL UNSURUN OLMASI GEREKMEKTEDİR.

çift yönlü iletişim gerçekleşmiş olacaktır. Çift yönlü iletişimin temel amacı karşılıklı kabul, anlayış ve anlamlandırmaya dayanmaktadır. Toplumsal varoluşunun zorunlu koşulu olan iletişim, insanın varlık sürdürme biçiminin bir ürünüdür aslında. İletişim, karşılıklı paylaşılan

bir süreçtir ve anlamlandırma çabasıdır.

Dünya Şiddetsizlik Günü

Şiddetsizlik felsefesinin öncülerinden biri olan Mahatma Gandhi'nin doğum günü olan 2 Ekim, Birleşmiş Milletler tarafından 2007 yılında bugünü Dünya Şiddetsizlik Günü olarak kabul edilmektedir. Mahatma Gandhi, sömürgecilik, eşitsizlik, yolsuzluk gibi koşullara karşı başlattığı sessiz direnişiyile sevgi, saygı, adalet ve özgürlüğün değerini tüm dünyaya gösteren Hindistanlı bir filozoftur. Asıl amacı şiddetsiz mücadele olan Mahatma Gandhi, eylemlerini şiddete sessiz kalarak göstermiştir. Mahatma Gandhi 'nin torunu olan Arun Gandhi, Şiddetsizlik için M.K. (Mohandas Karamçand) Gandhi Enstitüsü'nü kurmuştur. Arun Gandhi; "dünyadaki şiddeti fark edip anlarsak,

şiddetsizliğin değerini daha iyi anlarız" demektedir. Arun Gandhi, pasif şiddetin fiziksel şiddetten daha tehlikeli olduğundan bahsetmektedir. Pasif şiddet eninde sonunda mağdurda öfke yaratmakta ve mağdurun bireysel olarak ya da bir toplulukla birlikte şiddete şiddetle karşılık vermesine neden olmaktadır. Fiziksel şiddetin ateşini körükleyen aslında pasif şiddettir.

Şiddetsizlik bugün kullanılıp yarın terk edilecek bir şey olmadığı gibi insanları uysal ve kolay aldatılan bir kişiye de dönüştürmez. Şiddetsizlik için, değişime önce kendimizden başlamamız gerekmektedir. Şiddetsizlik bir anlamda, zihnimize, bize hükmeden olumsuz davranışlar yerine olumlu davranışların kazanmasıyla ilgilidir. Yaşadığımız dünyada yaptığımız herşey bencil güdülerle şekillenir.

Bu işten benim çıkarım ne? Şiddetsizliğin anlamı, içimizdeki olumluluğun ortaya çıkmasına izin vermektir. Bırakın düşünme biçiminize benmerkezcilik, bencillik, hırs, nefret, önyargı, kuşku ve saldırganlık yerine, sevgi, saygı, anlayış, takdir, şefkat egemen olsun. Dünyayı değiştirmek için dilimizi ve iletişim biçimimizi değiştirmemiz son derece önemlidir.

Şiddetsiz iletişim yöntemini ilk kez Marshall Rosenberg (1934-2015) isimli bir psikolog geliştirmiştir. Yazar, şiddetsiz iletişim sürecini bir yaşam dili haline getirmek için dünyanın birçok yerinde çalışmalarda bulunmuştur. Kurduğu “Şiddetsiz İletişim Merkezi” ile tüm dünyaya iletişim şiddetsiz dilini öğretmeye çalıştı. Şiddetsiz iletişim, en zor şartlar altında bile barışçıl, olumlu, insanca davranma yeteneğimizi güçlendirecek dil ve iletişim becerileri üzerine kuruludur. Bu durum bizi pozitif bir iletişim biçimine doğru yönlendirir. Şiddetsiz iletişim kendimizi ifade etme ve başkalarını dinleme biçimimizi yeni bir çerçeveye oturtmak için bizlere rehberlik etmektedir. Dolayısıyla farklı bir iletişim biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Şiddetsiz iletişimde, kendimizi dürüstçe açıkça ifade etmemizin yolu açılırken aynı zamanda başkalarına da saygı ve empati ile yaklaşırız. Herhangi bir paylaşım ortamında hem kendimizin hem de etrafınızdakilerin ihtiyaçlarını duymaya başlarız. İhtiyaçları rekabet yerine iş birliği içinde karşılamaya çalışırız.

Şiddetsiz iletişim insanları dikkatli gözlem yapma ve onları etkileyen ortam şartlarına ve davranışlarını fark etme konusunda eğitmektedir. Herhangi bir durumda tam olarak ne istediğinizi belirlemeye ve açıkça ifade edebilmeyi öğretir. Bu oldukça basit bir modeldir ama dönüştürücü

gücü yüksektir. Şiddetsiz iletişim, yargılanma ve eleştirme karşısında ortaya koyduğumuz savunma, geri çekilme ya da saldırma alışkanlıklarımızın yerini almaktadır. Hem kendimizi ve başkalarını hem de niyet ve işlerimizi yeni bir açıdan algılamamızı sağlamaktadır. Direnç gösterme,

savunmaya geçme ve şiddet içeren tepkiler en aza iner teşhis etmeye çalışmak ve yargılamak yerine ihtiyaçları açıklığa kavuşturmaya odaklanmaktadır. Şiddetsiz iletişim kendimizi ve karşımızdakini tüm varlığımızla ve içtenlikle dinlemenin önemini vurgulayarak saygıyı nezaketi ve empatiyi teşvik eder. Karşılıklı olarak gönülden verme isteğinin oluşmasını sağlar.

Şiddetsiz iletişim sayesinde kendimizin ve karşımızdakinin derinlerindeki ihtiyaçları duymak için kullandığımızda ilişkilerimizi yepyeni bir ışıktaki algılamaya başlarız. Öncelikle herhangi bir durumda gerçekten ne olup bittiğini gözlemleriz. Bir başkasının söylediği ve yaptığı ve hayatımıza olumlu katkısı olan ya da olmayan

neyi gözlemliyoruz? bu sürecin püf noktası gözlemi işin içine yargılama veya değerlendirme karıştırmadan getirebilmektedir. Kısacası o kişinin hoşumuza giden ya da gitmeyen yanlarını söyleyebilmek ve ne hissettiğimizi ifade etmektir. Korktuk mu? neşelendik mi? memnun mu olduk? rahatsız mı olduk? Sonuç olarak da bu duygularla bağlantılı ihtiyaçlarımızı dile getiririz. Gözlem, etrafımızda olup biteni tarafsız ve ön yargısız şekilde gözlemlemektir. Duygu, ne hissediyorum? Karşı tarafı suçlamadan duygularımız açık ve net bir şekilde ifade etmektir. İhtiyaç, duygularımız neticesinde karşılanan ya da karşılanmayan ihtiyaçlarımızdır. Rica/istek, duygularımı ifade ederken ricada mı yoksa istek de mi bulunuyorum? Şiddetsiz iletişim bu dört (gözlem, duygu, ihtiyaç ve rica) ögenin sözlü olarak ya da başka yollarla açıkça ifade edilmesidir. Örneğin, bir anne oğluna bu üç ögeyi şu şekilde ifade edebilir; Felix, sehpanın altında iki, televizyon altında da üç çift kirli çorap gördüğüm zaman rahatsız oluyorum. Çünkü ortak kullandığımız alanlarda daha çok düzene ihtiyacım var (Gözlem, Duygu, İhtiyaç). Anne hemen arkasından dördüncü öge ile devam edecektir. Yani açık ve net bir ricayla çoraplarını kendi odana ya da çamaşır makinesine koysan olur mu? (İstek/Rica). Bu dört öge hayatımıza olumlu katkıda bulunmak ya da hayatı bizim için daha güzel kılmak için ne istediğimizi ortaya koymaktadır.

Şiddetsiz iletişim, karşıımızdaki kişinin de bu dört ögenin bilgisini almasını içermektedir. Önce karşıımızdaki kişinin gözlemlediklerini, hissettiklerini ve ihtiyaçlarını tahmin ederek onunla bağlantı kurarız. Sonra da dördüncü bilgiyi yani onun istediğini duyarak yaşamına neyin olumlu katkıda bulunacağını keşfederiz. Dikkatimizi bu bahsi geçen alanlar üzerine odaklandığımızda ve başkalarının da aynı şeyi yapmalarına desteklediğimizde, şefkat doğal şekilde ortaya çıkana kadar karşılıklı bir iletişim akışı sağlanır (çift yönlü iletişim) ne gözlemliyorum? ne hissediyorum? Neye ihtiyacım var? Yaşamımı zenginleştirmek için ne istiyorum? Sen ne gözlemliyorsun? Ne

hissediyorsun? Neye ihtiyacım var? Yaşamımı zenginleştirmek için ne istiyorsun? Şiddetsiz iletişimin özü, dile dökülen sözcüklerde değil, bu dört bileşenin bilincinde olmamızdır.

Şiddetsiz İletişimi Yaşam Biçim Haline Getirmek

Şiddetsiz iletişim her iletişim seviyesinde ve çok farklı durumlarda etkin şekilde uygulanabilir bir yaklaşımdır. Örneğin, özel ilişkilerde, aile içinde, okul ortamında, örgüt ve kurumlarda, terapi ve danışmanlık ilişkilerinde, diplomatik görüşmelerde ya da iş görüşmelerinde, her türlü anlaşmazlık ve çatışma durumlarında uygulanabilir. Şiddetsiz iletişim her iletişim seviyesinde ve çok farklı durumlarda etkin şekilde

uygulanabilir bir yaklaşımdır.

- Özel ilişkilerde, karşı tarafı dinleyerek onu gerçekten duyabilmektir. Ne istiyor? benden ne bekliyor? Karşılıklı anlayışı geliştirmektir (Karşılıklı konuşurken insanlar genelde dinlemez karşı tarafa ne söyleyeceğini düşünür)

- Aile içinde, aile içinde sevgi ve saygıyı ön plana çıkarmaktır. Kardeşler arasında rekabeti ortadan kaldırmak. Anne baba arasındaki ilişkiyi güçlendirmek. Anne baba ve çocuklar arasındaki çatışmaları azaltmak, çocuklarında söz söyleme haklarının olduğunu kabul etmektir.

- Okul ortamında, öğrencilerin okul ile olan bağını arttırmak, öğrencilerin kendi aralarında olan sorunlara çözümler bulmak, iş birliğini

geliştirmek, güvenli bir ortam sağlamak, öğrencilerin sorunlarının okul yönetimi tarafından çözümler bulunması, stres yaratan ortamların ortadan kaldırılmasıdır.

- Örgüt ve kurumlarda, kurum içi iletişimi geliştirerek motivasyonu arttırmak, takım çalışmalarını geliştirmek, örgüt içi sorunları azaltmak, iş birliğini geliştirmek, güven duygusunu geliştirmek, örgüte bağlılığı arttırmaktır.

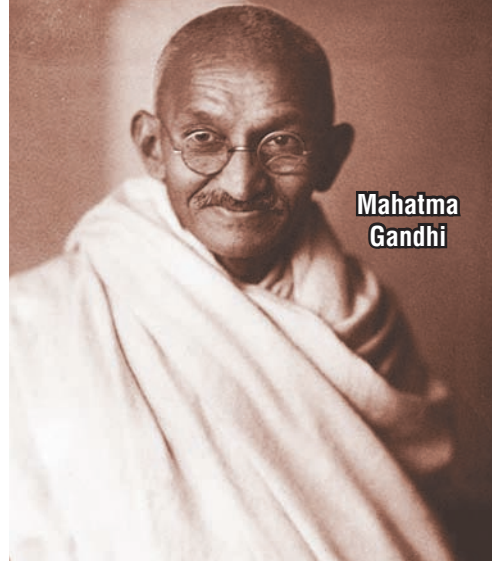
- Terapi ve danışmanlık ilişkilerinde, ikili ilişkilerde sorunların en aza indirilmesi için önerilerde bulunmaktır.

- Diplomatik görüşmeler de ya da iş görüşmelerinde, barış ve çatışmaların ortadan kaldırılması için çözüm önerileri sunmaktır.

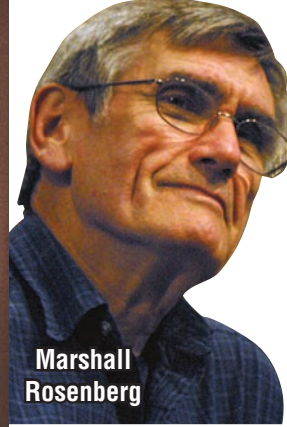
- Her türlü anlaşmazlık ve çatışma durumlarında, kişisel ilişkilerden uluslararası alana kadar şiddete sebep olan durumların ortadan kaldırılması için önerilerde bulunmaktır.

Şiddetsiz iletişim yöntemi ile çatışma çözümünde en önemli şey insanlar arasında bağlantı kurmaktır. Şiddetsiz iletişim'in diğer tüm adımlarının işe yaramasını mümkün kılan budur. Çünkü ancak bu bağ kurulduğunda her bir taraf diğer tarafın ne hissettiğini ve neye ihtiyaç duyduğunu tam olarak duyup anlayabilir. Ayrıca tarafların daha baştan buradaki amacın karşı tarafa kendi istediklerini yaptırmak olmadığını bilmeleri gerekir

Diğer taraftan, suçlama, hakaret, küçük düşürme, etiketleme, eleştirme, karşılaştırma ve teşhis koyma

Mahatma Gandhi

Marshall Rosenberg

suçlanacağı ya da cezalandırılacağı mesajını verir. Talep etmek, kültürümüzde özellikle otorite

yargılamanın çeşitleri olup şefkati engelleyen iletişimdir. İnsanların sınıflandırmak ve yargılamak şiddeti körüklemektedir. Mevlâna şöyle der; “Doğru ile yanlışın ötesinde bir yer var. Orada buluşalım.” hayata yabancılaştıran iletişim bizi, doğruluğun ve yanlışlığın ne olduğuyla ilgili bir düşünce dünyasına, yani yargılar dünyasına hapseder. Böyle bir dil insanları ve onların yaptıklarını sınıflandıran, iki zıt gruba ayıran sözcüklerle doludur. Bu dili kullandığımızda diğer insanları ve onların davranışlarını yargılar zihnimizi, kimin iyi kimin kötü kimin normal kimin anormal Kimin Sorumlu kimin sorumsuz kimin Zeki kimin cahil olduğu gibi sorularla meşgul ederiz.

Şefkati engelleyen dilin bir başka kullanım şekli de isteklerimizi talep olarak ifade etmektir. Açık ya da üstü kapalı her talep karşı tarafı bir anlamda tehdit eder. Kişiyi bu talebe uygun davranmadığın da

konumundaki kişilerce sık kullanılan bir iletişim biçimidir. Hayata yabancılaştıran iletişim, baskıcı toplumlardan kaynaklanır aynı zamanda bu tür toplumsal yapıları destekler. Hayata yabancılaştıran iletişim şekillerinden biri bizim değerlerimizle örtüşmeyen davranışlarda bulunan insanları yaptıklarının yanlış veya kötü olduğunu ima eden ahlakçı yargılarla değerlendirmektedir. Bu bir tür karşılaştırma yapmaktır.

Şiddetsiz iletişimin amacı, dürüstlük ve empati üzerine kurulu ilişkiler geliştirmektir. Üstü kapalı soyut veya belirsiz cümlelerden kaçınmaya çalışır ne istemediğimizi değil ne istediğimizi ifade ederek olumlu eylem dilini kullanmaya çalışırız. Konuşurken karşılık almak istediğiniz konuda ne kadar net olursak istediğimizi elde etme olasılığımız da o kadar artar. Kısacası, empati başkalarının yaşadıkları ne ise

onu saygıyla anlama halidir. Çinli filozof Chung-Tzu, gerçek empatinin tüm varlığımızla dinlemeyi gerektirdiğini söyler. Filozof; “Sırf kulakla duymak bir şeydir, zihinle anlayarak duymak başka bir şeydir. Ancak ruhla duymak, kulak ya da zihin gibi tek bir duyuyula sınırlı değildir” demektedir. Çoğu kez empati kurmak yerine kuvvetli bir tavsiye verme, teselli etme, kendi durumumuzu veya duygularımızı açıklama dürtüsü ağır basar. Oysa empati bizi zihnimizi boşaltıp bütün varlığımızla diğerlerini dinlemeye çağırır. Stresin yoğun olduğu durumlarda insanlara empati verebilmek muhtemel şiddetli önleyebilir

Öfkeli birine “ama” demek yerine onunla empati kurmaktır. Şiddetsiz iletişim sürecinin en önemli uygulama alanı kendimize davranış şeklimizdir. İç dünyamızda kendinize şiddetli davranırsak başkalarına karşı gerçek anlamda şefkatli olmamız zordur.

KAYNAKLAR:

- John Fiske. 2003. İletişim Çalışmalarına Giriş. 2. baskı. Çev. Süleyman İrvan. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları
- Nazife Güngör, 2016, İletişim Kuramları ve Yaklaşımlar, Ankara: Siyasal Kitabevi
- Rosenberg, Marshall, 2019, Şiddetsiz İletişim. Çev. Gizem Alav Şapçı. İstanbul: Remzi Kitabevi
- Sarioğlu, Elif Başak, 2019, Dijital Halkla İlişkiler, Konya: Eğitim Yayınevi

Pandeminin iş yaşamına etkileri: KISA ÇALIŞMA UYGULAMASI VE ÜCRETSİZ İZİN

ARALIK AYINDA ÇİN'İN VUHAN EYALETİNDE ORTAYA ÇIKTIĞI DÜŞÜNÜLEN COVID-19 ADLI VİRÜS YÜZLERCE SEKTÖRÜ VE BUNUNLA BİRLİKTE İŞ DÜNYASINI HEM İŞVEREN HEM DE İŞÇİLER AÇISINDAN CİDDİ ŞEKİLDE ETKİLEMİŞTİR. BU ETKİ ÖZELLİKLE İŞVERENİN ÜCRET ÖDEME, İŞÇİYİ GÖZETME, YÖNETİM HAKKI; İŞÇİNİN İŞE İŞ GÖRME, SADAKAT VE TALİMATLARA UYMA BORCU BAKIMINDAN YOĞUN ŞEKİLDE ORTAYA ÇIKMIŞTIR. SÖZKONUSU ETKİLER, HEM ULUSAL HEM ULUSLARARASI ALANDA YENİ UYGULAMALARIN BAŞLAMASINA NEDEN OLMUŞTUR.

Av. Sencer SEREN
Seren&Seren Avukatlık ve Danışmanlık

Uluslararası seyahat kısıtlamaları ve uçakla seyahate olan talebin azalmasıyla havacılık sektörü ve çalışanları da Covid-19'dan direkt ve şiddetli olarak etkilenmiştir. Bu bağlamda, birçok şirket ekonomik nedenlerle kapanma veya küçülme yoluna gitmiş, personel sayısını azaltmış ya da aşağıda ayrıntılı olarak açıklanacağı üzere çalışanlarını ücretsiz izne çıkarmış veya kısa çalışma uygulamasına geçmiştir.

Pandeminin geniş kapsamlı olması ve yaşanması muhtemel uyuşmazlıklar nedeniyle, hükümetçe istihdamın

korunması amaçlanmış ve TBMM tarafından 4857 Sayılı İş Kanunu'na eklenen geçici madde 10 uyarınca iş akdinin işverence feshi (İş Kanunu md.25/II'de yazılı olan haller ile belirli süreli iş sözleşmelerinin süresinin sona ermesi, işyerinin kapanması/ faaliyetine son verilmesi, hizmet alımları ile yapım işlerinde işin sona ermesi halleri dışında) yasaklanmıştır.

Bu suretle, işi azalan işveren, işçiyi ücretsiz izne çıkarma veya kısa çalışma uygulama seçenekleri arasında tercih yapmak durumunda kalmıştır. Yapılan hukuki düzenlemeler ile pandemi sürecinde çalışanların

işlerini kaybetmemeleri, aynı zamanda geliri azalan/zor durumda olan işverenlerin de ücret yükünün kısmen bile ortadan kaldırılmasıyla desteklenmesi amaçlanmıştır. Ne var ki, her düzenlemede olduğu gibi bu uygulamanın da işçiler açısından avantajları olduğu gibi sakıncaları da mevcuttur.

Burada şu hususun altını çizmek gerekir:

Kısa çalışma uygulaması ya da işçinin ücretsiz izne çıkartılması seçenekleri işveren tarafından tek tarafı olarak kullanılacak tercihlerdir. Bir başka anlatımla işveren, işçiyi kısa çalışma kapsamına alabileceği gibi

ücretsiz izne de çıkarabilecektir. Bu tercihleri yaparken işveren işçinin onayını ya da rızasını almak zorunda değildir.

Birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de salgının etkilerini işçi ve işverenler açısından azaltabilmek amacıyla farklı kanun ve yönetmelikler çıkarılmıştır. Bu bağlamda 17 Nisan 2020 tarihli Resmî Gazete'de **"7244 sayılı Yeni Koronavirüs (COVID-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"** yayımlanmıştır.

Buna göre;

- İşsizlik Sigortası Kanunu'na geçici maddeler eklenerek işveren tarafından ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçilere günlük 39,24 TL nakdi ücret desteği verileceği hükme bağlanmış,

- İş Kanunu'nda yapılan değişiklik ile de ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler, belirli süreli iş sözleşmelerinin kendiliğinden sona ermesi, işyerinin kapanması ve faaliyetine son verilmesi, ilgili mevzuatına göre yapılan her türlü hizmet alımları ile yapım işlerinde işin sona ermesi halleri dışında işverenin iş sözleşmelerini feshetmesinin 3 ay süre ile durdurulması gibi önlemler de alınmıştır.

Kamuoyunda **“işten çıkarma yasağı”** olarak bilinen bu düzenlemenin sonucunda ekonomik olarak zarar gören, çalışma süresi azalan işverenler, işçileri ücretsiz izne çıkarma veya kısa çalışma düzenine geçerek (şartları sağlaması halinde) çalışanların kısa çalışma ödeneğinden yararlanmasını sağlama yollarından birini uygulamak durumunda kalmışlardır.

Bazı durumlarda ise işverenler, ücret değişikliği yöntemini tercih etseler dahi, ücretin düşürülmesi 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında **“esaslı değişiklik”** olarak kabul edildiğinden; ücretinin düşürülmesini kabul etmeyen çalışanlar bakımından, fesih yasağı nedeniyle iş sözleşmesini feshedemeyen işverenler çoğunlukla çalışanlara ücretsiz

ÜCRETSİZ İZİN TALEBİNİN İŞÇİDEN GELMESİ DURUMUNDA İŞVERENİN YÖNETİM HAKKI ÇERÇEVESİNDE ONAY VEYA RET KARARI VERME HAKKI BULUNMAKTAYKEN, TALEBİN İŞVERENDEN GELMESİ HALİNDE İŞÇİNİN ONAYI ARANMAMAKTADIR.

izne çıkarmayı tercih etmişlerdir.

Ücretsiz izin talebinin işçiden gelmesi durumunda işverenin yönetim hakkı çerçevesinde onay veya ret kararı verme hakkı bulunmaktayken; talebin işverenden gelmesi halinde işçinin onayı aranmamaktadır. İş Kanunu Geçici Madde 10'un 2.fıkrası **“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç aylık süreyi geçmemek üzere işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilir. Bu madde kapsamında ücretsiz izne ayrılmak, işçiye haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesih hakkı vermez.”** şeklindedir. Diğer bir anlatımla, işveren tek taraflı iradesi ile işçiyi ücretsiz izne çıkarabilmektedir. İşçinin ücretsiz izne çıkarılması için yasada herhangi bir koşul aranmamakta ise de izin hakkının da tüm diğer haklar

gibi amacına uygun şekilde kullanılması gerekmektedir.

Ücretsiz izin uygulamasında dikkat edilmesi gereken bir başka husus da işverenin eşit davranma borcuna ve dürüstlük kuralına uygun olarak bu uygulamayı yapması gerektiğidir. Örneğin kıdemleri, yaşları, özlük hakları, uçuş eğitimini tamamladığı uçak tipleri gibi nitelikleri tamamen aynı iki pilotun birinin herhangi bir objektif kriter olmadan ücretsiz izne çıkarılması buna rağmen diğer pilotun çalıştırılmaya devam etmesi eşit işlem borcuna ve dürüstlük kuralına aykırı bir uygulama olarak yorumlanabilir.

27 Ekim tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararları ile kısa çalışma uygulamasının 31 Aralık 2020 tarihine, fesih yasağı ve ücretsiz izin uygulamasının ise 17 Ocak 2021 tarihine kadar devam edeceği belirtilmiştir. Ancak istihdamın

azalmaması ve çalışanların işlerini kaybetmemesi amacıyla başlatılan uygulama, süreç uzadıkça kimi çalışanlar için birtakım zorluklara neden olmaya başlamıştır.

Bunun nedenlerinden biri, işçinin ücretsiz izne çıkarılması veya işçi için kısa çalışma ödeneğine başvurulmasının tamamen işverenin takdirine bırakılmış olmasıdır. Zira, kısa çalışma başvurularının işçiler adına işverenler tarafından yapılacağı ve işçilerin kısa çalışma talebinde bulunamayacağı düzenlenmiştir.

Esasında kısa çalışma; kısa çalışma koşullarının oluşması, sigortalı çalışanın kısa çalışma şartlarını sağlaması ve prim ödeyerek katkı sağladığı sigorta kolundan, ücret gelirini kaybetme rizikosuna karşı korunmasını sağlamaktadır. Kısacası kısa çalışma nedeniyle işçiye ödenen ücret, bir sosyal yardım niteliğinde olmayıp

işçinin doğrudan ücretinden yapılan kesintiler sonucunda oluşan “İşsizlik Fonu”ndan karşılananan sigorta kapsamında değerlendirilmektedir. Ayrıca belirtmek gerekir ki, İş Kanunu’na eklenen Geçici 10.maddede belirtildiği üzere ücretsiz izne ayrılmak, işçiyeye haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesih hakkı da vermemektedir. Bu durumda işverenin ücretsiz izne çıkardığı işçinin, sözleşmesini haklı nedenle feshetme hakkı da olmadığından istifa etmek veya ücretsiz izne devam etmek dışında bir seçeneği bulunmamaktadır. Bilindiği üzere işçinin tek taraflı irade beyanı olan istifa sonucunda işverenin işçiyeye tazminat ödeme yükümlülüğü de yoktur.

İşyerinde kısa çalışma uygulanabilmesi için öncelikle işverenin; genel ekonomik, sektörel, bölgesel kriz veya zorlayıcı sebeplerle işyerindeki çalışma süresinin önemli ölçüde azaldığı veya durduğu yönünde İŞKUR’a başvuruda bulunması gerekmektedir. İşçiler bakımından ise; kısa çalışmanın başladığı tarihte çalışma sürelerini ve prim ödeme şartlarını sağlamış olması (Covid-19 etkisiyle yapılan kısa çalışma başvurularında, son 60 gün hizmet akdine tabi olmak kaydıyla son 3 yıl içinde 450 gün prim ödemiş olması) gerekmektedir.

Uygulamanın detaylarının işverenler tarafından yeterince bilinmediği/uygulanmadığı durumlarda işçi ve işyeri kısa çalışma şartlarını sağlıyor olsa

ESASINDA KISA ÇALIŞMA; KISA ÇALIŞMA KOŞULLARININ OLUŞMASI, SİGORTALI ÇALIŞANIN KISA ÇALIŞMA ŞARTLARINI SAĞLAMASI VE PRİM ÖDEYEREK KATKI SAĞLADIĞI SİGORTA KOLUNDAN, ÜCRET GELİRİNİ KAYBETME RİSKİNE KARŞI KORUNMASINI SAĞLAMAKTADIR.

dahi işveren tarafından kısa çalışma ödeneğine başvuru yapılmayıp işçiler direkt olarak ücretsiz izne çıkarılmaktadır. Yukarıdaki şartlara uygun şekilde başvuru yapan işyerlerinde çalışan ve şartları sağlayan işçiler; son 12 aylık prime esas kazancına göre günlük ortalama brüt kazancının %60’ını (aşgari ücretin brüt tutarının %150’sini geçmemek üzere) kısa çalışma ödeneği olarak alabileceklerdir.

Ücretsiz izinde olan çalışanlar açısından ise, maaş tutarı ne kadar olursa olsun maktu olarak aylık net 1,168 TL nakdi destek ödemesi yapılmaktadır ve yukarıda belirttiğimiz üzere işçi, ücretsiz izin uygulamasına geçilmesi nedeniyle iş sözleşmesini de haklı nedenle feshedememektedir.

Örneğin aylık brüt 6.000 TL maaşı olan ve kısa çalışmanın şartlarını sağlayan çalışan kısa çalışma ödeneği

olarak aylık net 3.573 TL kısa çalışma ödeneğinden yararlanabilecekken işverenin çalışan adına kısa çalışma başvurusu yapmaması nedeniyle ancak aylık net 1.168 TL olan nakdi ücret desteğinden yararlanabilecektir. Görüldüğü üzere bu örnekte arada 2.405 TL fark oluşmaktadır. Burada işverenlerin özen göstermesi ve kısa çalışma ödeneğinin şartlarını sağlayan işçinin, öncelikle kısa çalışmadan yararlanmasını sağlamaya çalışması önemlidir. Zira kısa çalışma ödeneği alma koşullarını taşıyan bir işçinin bu haktan yararlanamaması durumunda işçinin kusur ya da ihmalden söz edilemeyecektir.

Esasen yasa koyucunun da, ücretsiz izne ayrılan işçilerin nakdi ücret desteğine hak kazanmasının koşullarından birinin kısa çalışma ödeneğinden yararlanamamak olduğunu belirttiği ileri sürülebilir.

Düzenlemelerin amacı çalışma süresinin önemli ölçüde azaldığı veya durduğu işyerlerinde pandemi sürecinde istihdamın azalmasının önüne geçmek ise de yapılan yasal düzenlemede kısa çalışma ödeneği ile ücretsiz izin kullandırma arasında bir öncelik belirlenmemiştir. Ancak uygulama, kısa çalışma ödeneği koşullarını sağlayan çalışanların, öncelikle kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılması, bu şartları sağlamayan çalışanlara ise nakdi ücret desteği sağlanması şeklinde olmalıdır.

İşverenlerin de dürüstlük kuralına uygun şekilde bu düzenlemeleri uygulamaları ve kendi kusurları nedeniyle işçi aleyhine olabilecek sonuçları öngörerek hareket etmeleri gerekmektedir. Zira amaç, salgının sosyal ve ekonomik etkilerinin azaltılmasıdır. Bu nedenle yapılan düzenleme işçi aleyhine yorumlanmamalıdır.

62 yıllık birikim ve deneyim...

www.talpa.org

TALPA demek

Bireysel mesleki sorunların çözümü

DEMEK

Dernek, üyelerinin bireysel olarak işverenleri ile yaşadığı sorunlara, talep etmeleri halinde müdahil olmakta, savunmalarının hazırlanması, süreçler hakkında bilgilendirilmeleri, yapılacak her türlü yazışmaların yerine getirilmesi, ihtar veya ihbarname çekilmesi, iş akdinin feshine ilişkin işlemlerin takibi, dava açılması, dava dilekçelerine cevap yazılması, hukuki ve idari destek sağlanması gibi konularda karşılıksız olarak yardımcı olmaktadır. Bunun yanısıra diyalog ve müzakere ile çözülmesi mümkün olan konularda pilotlar adına muhatap şirket ve kuruluşlarla iletişime geçerek sorunların dostane biçimde çözülmesi için arabuluculuk yapmaktadır.

+90 (212) 662 12 01

talpa.tr

talpa_org

talpa_org

talpaorg

TÜP BEBEK TEDAVİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

Prof. Dr. Bülent BAYSAL

Liv Hospital
Kadın Hastalıkları,
Doğum ve Tüp Bebek Uzmanı

HER ÇİFTİN HAYALİ DÜNYAYA SAĞLIKLI BİR BEBEK GETİREBİLMEK. ÇOĞU ZAMAN ÇİFTLER UZUN BİR UĞRAŞ GEREKTİRMEYEN MUTLU SONA ULAŞSA DA BU DURUM HERKES İÇİN KOLAY OLMAYABİLİR. ÜLKEMİZDE BİR YILDA DOĞAN BEBEKLERİN YAKLAŞIK % 4-5'İ TÜP BEBEK TEDAVİSİ İLE DÜNYAYA GELİYOR. BİR YILLIK KORUNMASIZ İLİŞKİYE RAĞMEN GEBE KALINAMAMASI OLARAK TANIMLANAN KISIRLIK YÜZÜNDEN ÇİFTLERİN YÜZDE 15'İNİN TÜP BEBEK MERKEZLERİNE BAŞVURDUĞUNU SÖYLEYEN KADIN HASTALIKLARI, DOĞUM VE TÜP BEBEK UZMANI PROF. DR. BÜLENT BAYSAL TÜP BEBEKLE İLGİLİ SON TEDAVİ YÖNTEMLERİNİ ANLATTI.

Embriyoskop

Son yıllarda mikroenjeksiyon yöntemi ile yumurtaya sperm enjekte edildikten sonra embriyoları bulunduğu ortamdan (inkübatör isimli dolaptan) dışarı çıkarmadan dakika dakika izleme imkânı veren

embriyoskop ile en sağlıklı embriyo seçilebiliyor. Bu sayede daha az sayıda embriyo transferi yapılarak yeterli embriyosu bulunanlarda en doğru embriyoyu seçme imkânı elde ediliyor. Embriyolar gelişimleri değerlendirmek için dış ortama sık sık çıkarılmıyor. Böylece en az riskle uygun ortamda kalıyorlar, gelişim hızları sürekli izlenen embriyoların bilgisayarda kaydedilen görüntüleri ekip tarafından izleniyor ve en iyi performansı gösteren bulunuyor.

Hasta dostu tedavi protokolleri

Son yıllarda antagonist

denilen protokol ile 8-9 günlük enjeksiyonu takiben yumurta toplama aşamasına geliniyor. Diğer uygulamalar ile aynı başarı oranlarına sahip olan bu uygulama çok yaygın olarak kullanılıyor. Hasta takibi hastadan hastaya değişiyor ve en yüksek başarı oranlarına ulaşılması hedefleniyor. Yeni geliştirilen 7 gün etkili uyarıcı ilaçlar ile günlük enjeksiyonlar şeklinde değil, daha az enjeksiyonla uygulanabilir hale geliyor. Haftada bir yapılan enjeksiyonlar ve ağızdan kullanılan ilaçlar ile hastaların yani kullanıcı kadınların daha yüksek yaşam kalitesi ve konforu hedefleniyor.

Embriyo dondurulması (Vitrifikasyon)

Tüp bebek uygulamalarında embriyo transferi yapıldıktan sonra geride kalan kaliteli embriyolar ailenin de izni alındıktan sonra ileriki uygulamalarda kullanılmak üzere dondurularak saklanıyor. Embriyolar yeni dondurma metodu vitrifikasyon ile hızlı şekilde dondurularak saklanıyor. Bu yöntem ile dondurulan embriyolar çok sağlıklı şekilde çözünüp iyi gebelik oranları sağlanıyor. Bazen tüp bebek programına girmiş ve folikül gelişimi için yumurtalık uyarıcı ilaçlar kullanan hastalarda yumurtalıkların aşırı uyarılması (hiperstimülasyon sendromu) durumu gelişiyor. Bu durumda embriyo transferi yapmak klinik tabloyu daha da ağırlaştırabileceğinden embriyolar dondurularak saklanıyor ve başka bir adet döneminde, ortalama iki ay sonra hastanın klinik durumu düzelinece transfer yapılabilir.

Dondurulmuş embriyoların kullanıldığı durumlarda yumurtalık uyarıcı ilaç kullanımı ve yumurta toplanması işlemleri gerekmediğinden çifte maddi, manevi daha az yük getiriyor. Rahim içi zarı uygun kalınlığa ve ekoya ulaştığında embriyolar çözülerek transfer ediliyor. Vitrifikasyon yöntemi ile dondurulmuş embriyolarda eskiden uygulanan slow freezing yöntemi ile dondurulmuş embriyolara göre çok daha

yüksek sağlıklı çözülmüş embriyo ve yüksek gebelik oranları elde ediliyor.

Doğurganlığın korunmasında seçenekler (Yumurta ve embriyo dondurulması)

Son yıllarda özellikle 40 yaş öncesi dönemde özellikle meme kanseri sıklıkla karşımıza çıkıyor. Bir kadın veya erkeğin onkoloji tedavisi ile üreme hücreleri zarar görebilir ve daha sonra kendi hücreleri ile çocuk sahibi olma şansı kalmayabilir. Son yıllarda oldukça fazla sayıda oosit yani yumurta hücresi, embriyo dondurulmuş ve tedavisi tamamlanan, onkologlar tarafından gebelik izni verilen hastalara embriyo transferi yapılıyor

Preimplantasyon genetik tanı (PGT)

Son yıllarda genetik bilim

dalında hızlı gelişmeler oluyor. PGT yöntemi ile daha önce genetik hastalıklar nedeni ile çocuklarını kaybetmiş, düşük yapmış birçok aile çocuk sahibi olabiliyor. Bu teknikte deneyimli bir embriyolog tarafından embriyoya zarar vermeden biyopsi yapılması gerekiyor. Böylece DNA dizilimleri bilinen genetik hastalıkların tanısı yapılabilir, özellikle akraba evlilikleri ile artan oranda karşımıza çıkabilen tek gen hastalıklarının tanısı yapılabilir, bunlar arasında kistik fibrozis, hemofili, talasemi, sickle cell anemi, myotonic distrofi, Gaucher, Tay Sachs hastalıkları ilk aklı gelenler. İleri kadın yaşı söz konusu olduğunda embriyonun normal görünümümlü olmasına rağmen artmış kromozom anomali oranları saptandığı biliniyor. Bu olgularda PGT yapılması gebelik oranlarını artırabiliyor.

BİR YENİ YIL YAZISI

Kamer AKŞAHİN
Rhapsody Teknoloji / Kurucu

EVET, ŞÖYLE VEYA BÖYLE BİR YILI DAHA GERİDE BIRAKTIK. HAFIZALARIMIZDA PEK DE OLUMLU İZLER BIRAKMAYACAĞINDAN EMİN OLDUĞUMUZ BİR YIL OLARAK GEÇTİ 2020. HIÇ BİRİMİZ 2020 YILINA GİRERKEN, FELAKETLER YILI OLARAK NİTELENDİRDİĞİMİZ 2019'U ARAYACAĞIMIZI TAHMİN EDEMEZDİK. BU SÜREÇTE, YİNE DE HER KOŞULDA HAYATIN DEVAM ETTİĞİNİ VE TÜM YENİ ŞARTLARA KISA SÜREDE ADAPTE OLDUĞUMUZU DENEYİMLEDİK. İNSANOĞLUNUN BİNLERCE YILDIR HAYATTA KALMASININ VE NESLİNİ DEVAM ETTİRMESİNİN ALTINDA BU MÜTHİŞ HIZLI ADAPTASYON YETENEĞİ YATIYOR OLMALI. BU YAŞAM YOLCULUĞUNDA KARŞILAŞTIĞIMIZ GÜÇLÜKLERİ AŞARAK, YOLUMUZA DEVAM EDERKEN NIETZCHE'NİN YILLAR ÖNCE SÖYLEDİĞİ 'ÖLDÜRMEYEN HER ACI BİZİ BİRAZ DAHA GÜÇLENDİRİR' SÖZÜNÜ BİR KEZ DAHA HATIRLADIK.

2020'Yİ TAKVİMDEN SİLSEK Mİ?

Bir yandan insanların aklına -belki de evde fazla kalmaktan-türlü türlü hınzırlıklar geliyor. Onlardan biri de 2020 yılını takvimlerden komple silme ve hepimizi bir yıl daha gençleştirme projesi. Böylece yaşımızı sorana bir yıl eksik söyleyebileceğiz. Madem bu yılın cefasını çektik, bu kadar da sefasını sürme hakkımız olsun diyerek. Sonuçta bu dönemi yaşayan bizleriz ve dünyada 7,5

milyar insanla biz bizyiz.

Şaka bir yana, KOKPİT'in bu sayısıyla madem eski yılı uğurlayıp, yeni yıla umutla ve keyifle bir merhaba demek istiyoruz, biz de küçük bir değişiklik yaparak teknoloji ve gelecek konularına değinmek yerine bu sefer 'an'a odaklanalım istedik.

Yıllardan beri sorulan bir soru vardır: 'Çok gezen mi, çok okuyan mı bilir?' Bu sorunun bizce cevabını yazının sonunda bahsedeceğimizi de belirterek bu

yılbaşında dilerseniz hep birlikte bir Transilvanya köyüne doğru yol alalım.

DERE TEPE ROMANYA

Birkaç yıl önce bir arkadaşıyla iş için Romanya'daydık ve işlerimizi erken bitirip Romanya'yı arabayla gezmeye karar verdik. Kiraladığımız bir otomobille Romanya'nın bilinen güzel şehirlerini tek tek gezmeye başladık. Bükreş, Braşov, Sibiu, Cluj şehirlerini tek tek gezerken,

yolumuzun üzerinde bir küçük köy olduğunu farkettilik: Viskri.

Daha önce hiç duymadığımız bu köyün UNESCO'nun Dünya Mirasları Listesinde yer aldığı görmek bizleri heyecanlandırmıştı. Adımı ilk kez duyduğumuz bu köy hakkında çok da hayaller kurmadan boy vermiş başak tarlaları arasında ilerliyorduk. Boy atmış başak tarlaları arasında gidip gelmek müthiş keyifliydi. Çok geçmeden gelmiştik bile. Viskri'deydik.

İlk kez 12. Yüzyılda inşa

edilmiş bir kale ve kilisenin hikayesini 70 yaşında bir hanımefendi İngilizce anlattı. Moğollar, Saksonlar, Almanlar, Macarlaşmış Türkler gibi birçok topluluk bu topraklarda hüküm sürmüştü. Bu nedenle küçük ama müstahkem bir kale çok iyi korunarak günümüze kadar gelebilmiş. Batıya doğru gittiğimizde hemen hemen her yerde karşımıza çıkan kale-kilise-meydan üçlemesini burada da görmek bizi çok da şaşırtmamıştı. Asıl bizi

heyecanlandıran yer ise henüz görülmemiş oldu.

VİSKRİ'DE BİR KÖY EVİ

Ardından Viskri'nin yüzlerce yıllık kültürel mirasını topladıkları bir eve davet ettiler. Yerel motiflerin ağır bastığı, otantik döşenmiş bir köy eviydi. Bu ev, duvarları beyaz kireçle boyanmış, iç dekorasyonunda ahşabın bolca kullanıldığı ve geniş sahanlığı olan büyükçe bir odadan ibaretti.

Duvarlarında yer alan ve

yüzyılın başından bugüne kadar gelen sararmış fotoğraflardaki köylülerin donuk bakışlarına tanık olduk. Bu köy odası adeta minik bir etnoğrafya müzesi mantığıyla döşenmişti. Köyde bugüne dek yaşayanların kullandıkları tarım aletleri ve günlük yaşamlarında kullandıkları araçlar duvarlardaki vitrinlerde sergileniyordu.

Bize o küçük müzeyi anlatan genç adamdan özel bir dileğimiz oldu o gün. Duvardaki bir fotoğrafı anlatmasını rica ettik.

Köyde yaşayan insanların yer aldığı kalabalık bir fotoğrafı bu. Aslında bu yazımıza ilham veren sözleri de işte o anda duymuştuk.

BİR FOTOĞRAFIN SÖYLEDİKLERİ

Müzeyi gezdiren genç adam o fotoğrafı anlatmaya başladı: “Viskri’nin en önemli özelliği barışçıl bir köy olmasıymış. Bu imrenilen özellik geçmiş yıllardan günümüze kadar gelmektedir. Bunu da köyümüzün bir geleneğine borçluyuz. Sizin gördüğünüz

bu fotoğraf da bir yılbaşı kutlamasında çekilmiştir.

Köyde yaşamını sürdüren her aileden bir temsilci var bu fotoğrafta. Ve her kutlamada olduğu gibi, eski yılı uğurlayıp, yeni yılı karşılarken de bu odada toplanırlarmış. Köyün ileri gelenleri bir meclis kurarlar ve herkesten tek tek biten yıl içinde gerçekleşmiş olayları dinlerlermiş. Hasat nasıl oldu, yağmur yağdı mı, ürünlerimizi istediğimiz şekilde satabildik mi? vb. soru-cevaplar eşliğinde geçmiş yılın adeta bir

muhasebesi yapılmış. İhtiyaç sahipleri tespit edilir ve onlara köyün varlıklı aileleri destek sözü verirmiş.

Ve sıra asıl can alıcı konuya gelirmiş. Bitmesine saatler kala, eski yıl içinde birbirleriyle küs olan kişiler kimler diye sorulmuş. Birbirleriyle ihtilafı olan kişiler tek tek dinlenir, bahsedilen sorunlar köyün ileri gelenleri tarafından değerlendirilir ve oracıkta yeni yıla girmeden sonuçlandırılmış. Birbirleriyle dargın olan kişiler orada

barıştırılır ve herkesin önünde küslüklerini sürdürmeyeceklerine dair söz vermeleri istenirmiş. Böylece yeni girecek yıla, eski yılın sorunlarını taşımazlarmış. Eski yılın olumsuzluklarını orada bırakarak yeni yıla barış umuduyla girerlermiş. O an bunu duyduğumda, soluk bir fotoğraf aracılığıyla yıllar öncesinden bana gelen (ve şimdi de sizinle paylaştığım) bu mesaj beni müthiş heyecanlandırmıştı ve bir aydınlanma yaratmıştı.

Evet, her yıl aynı şekilde 10'dan geriye doğru sayarak

3,2,1 deyip, müthiş bir heyecanla yeni yılın yepyeni şeyler getireceğini bekleyerek girip, 1 Ocak öğleden sonra o 'tarifsiz boşluk duygusunu' yaşamış olmak, pek de değişen bir şey olmadığını görmek ve buruk bir hayal kırıklığı yaşamak.

Değişimi, yenilikleri sadece takvimden beklemenin yanıltıcı olduğunu, bunun için somut adımlar atılmasının gerektiğini o an bir kez daha öğrenmiştim. Bunun için bazen tüm cesaretimizi toplayıp kendimiz adım atmalı, bazen de aynen Viskri köyünde olduğu gibi iki tarafı tanıyan biri buna öncülük etmeli.

Viskri'den ayrılırken yine zihinlerimizde o meşhur soru dolaşıyordu... Çok gezen mi, çok okuyan mı daha çok bilir?

Büyük ihtimalle her iki eylem de aydınlanma ve farkındalık için aynı değerdedi. Ancak yine de belirleyici olan duyduklarımızı ve okuduklarımızı yaşamımıza ne kadar uygulayabilir olduğumuzdu.

Gezerken de, okurken de aldığı yeni bilgileri hayatına doğru zamanda, doğru yerde uygulayan kişilerin daha huzurlu yaşadıkları gerçeğinden yola çıkarak yeni yılınızın gönlünüzce olmasını dilerim.

YENİ NORMAL'İN YENİ TRENDLERİ

Eğer gelecek hakkında düşünmezseniz, asla bir geleceğiniz olmaz.

Henry Ford

Deniz TÖREN
Finans Uzmanı,
A&T BANK

ÇOĞUMUZ PANDEMİNİN İLK DÖNEMLERİNDE VE ARDINDA DA İLK AŞI ÇALIŞMALARININ OLUMLU SONUÇ VERMESİ SONRASINDA BU KÜRESEL SAĞLIK SORUNUNUN YAŞANTIMIZDAN HIZLI BİR ŞEKİLDE UZAKLAŞACAĞINI ZANNETTİ. SADECE BİZLER YANİ SIRADAN İNSANLAR DEĞİL, AYNI ZAMANDA YATIRIMCILAR DA HİSSE SENEDİ PİYASALARINDA 'V' ŞEKLİNDE HIZLI DÜZELMELER BEKLEMEDEN BAŞLADI. HATTA EKONOMİSTLER VE SİYASETÇİLER DE BENZER ŞEKİLDE AÇIKLAMALAR YAPTI. ÜZERİMİZDEKİ KARA BULUTLAR DAĞILIYORDU. ANCAK DURUMUN PEK DE BU KADAR BASİT OLMADIĞI 2020 YILININ SONUNA DOĞRU NET BİR ŞEKİLDE ANLAŞILDI.

C OVID-19 salgını, tarihte bazı dönemlerde nadir olarak ortaya çıkan diğer pandemiler gibi, öngörülemez küresel sonuçları olan ve tarihi akışı geri dönülemez şekilde değiştiren önemli bir olaydır. Geçmiş viroloji¹ verilerine göre süresi uzadıkça salgın, dalgalar halinde geri gelmekte; ancak yeni dalgaların etkisi öncekiler kadar ağır olmamaktadır. Çünkü bu süre zarfında sağlık sektörü salgına karşı bazı kritik çözümler üretmekte ve başta devletler olmak üzere

insanlar pandemiye karşı özel tedbirler (maske, karantina vb) almaktadır. Bu açıdan görünüşte bir kriz olan pandemi, fırsatları da beraberinde getirmektedir. Ancak görebilene!

Örneğin 1300'lü yıllarda yaşanan Kara Veba sonrası, geride kalan az sayıda insanı çalışma amacıyla motive etmek ve bu yolla ekonomiye kazandırabilmek adına profesyonel iş sözleşmeleri ile bugünkü modern iş hayatının temelleri atılmıştır. Yine 1918-20 yılları arasında yaşanan İspanyol Gribi'nin ikinci dalgası sonrasında Hindistan'da

özgürlük yanlısı ayaklanmalar başlamış, Birleşik Krallık en büyük sömürgesini kaybetmiş ve dünya siyasi sahnesinde Amerika ve Rusya gibi yeni güç odakları ortaya çıkmıştır.

Günümüzde de durum pek farklı değil. Değişim kaçınılmaz. Pandemi ile birlikte ekonomiler küçülüyor, işsizlik oranları ve sağlık harcamaları küresel anlamda artıyor. 2021 yılı dünya gündeminden pandemi kalkacak olsa da tarih geri dönülmez bir şekilde değişime uğradı ve dünya artık asla eskisi gibi olmayacak. Peki 'yeni normal' olarak nitelendirebileceğimiz bu

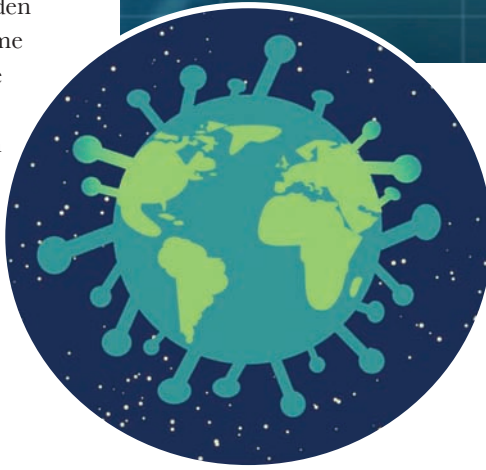
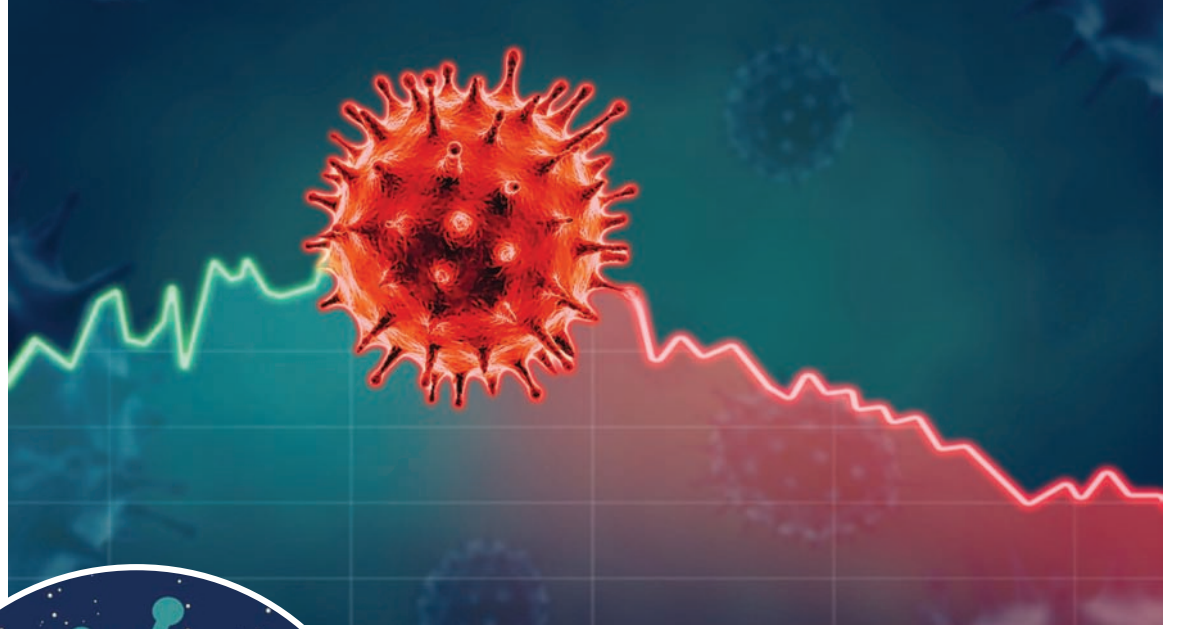
dünyanın eskisinden ne tür farklı özellikleri olacak?

Küresel tedarik zincirleri değişiyor.

Pandemi bize gösterdi ki; daha fazla verimlilik ve daha fazla kâr için tüm üretim süreçlerinin daha ucuz olan ülkelere kaydırılması, özellikle sınırların kapatılması durumunda, tedarikte güvensizliği de beraberinde getiriyor. Bu anlamda pandemi sonrası yeni dönemde, küresel tedarik zincirlerinin 'güvenlik ve denetim' merkezinde yeniden yapılandırılacağı bir döneme gireceğiz. Ancak bu sayede mal ve hizmet akışında oluşacak olası aksaklıkların önüne geçilebileceği anlaşılmıştır.

Yerel ekonomiler güçleniyor.

Pandemi dönemindeki en önemli dönüşümlerden birisi de bölgesel (NAFTA-Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması), uluslar üstü (AB-Avrupa Birliği) ve uluslararası (WHO-Dünya Sağlık Örgütü) birçok işbirliği mekanizmasının pandeminin getirdiği sorunlara yönelik üyeleri için kalıcı çözüm üretmemesi nedeniyle sorgulanmaya başlaması olmuştur. Kısacası küresel işbirliği yapılarının, kuruluş aşamalarında öngördükleri çözümleri üretmediği, bu anlamda küreselleşme² olgusunun sorgulandığı ve yerel ekonomilerin/örgütlerin güçlendiği yeni bir döneme girilmiştir.

Devletler yeniden güçleniyor.

1990'larda özellikle küreselleşme ile birlikte özel sektörün güçlendiği bir dönemin ardından yeniden devletlerin güç kazandığı bir döneme doğru yol alıyoruz. Zira ancak devlet salgına karşı toplumu korumak için topyekûn bir hizmet götürecektir güce sahip. Ayrıca bazı büyük küresel şirketler haricinde ekonominin çoğunluğunu oluşturan işletmelerin ancak devlet yardımı ile ekonomik

durgunluk ile baş edebildikleri bir dönemden geçiyoruz. Önümüzdeki dönemde, küresel anlamda havacılık ya da savunma sanayi gibi stratejik önemi olan bazı şirketlerin pandemi sonrası hızlı finansal toparlanma için önce kamulaştırıldığı, ardından yeniden özelleştirildiği bir döneme şahit olacağız. Merkez bankalarının özellikle içinde bulunduğumuz pandemi döneminde ucu açık para politikası ile para baskıları ve bu yolla bilançolarını büyüterek ekonomilerini canlandırmaya yönelik parasal genişleme politikası sergilemeleri de ayrıca not düşülmelidir.

Kısacası yeni normal eski normalden çok farklı olacak. Tüm sektörlerde köklü değişiklikler yaşanacak. Bu anlamda küresel tedarik zincirlerinin değişmesi, yerel ekonomilerin ve devletlerin

güçlenmesi gibi pandemi sonrası dönemdeki bazı önemli trendleri dikkate alarak yatırımcıların yeni koşulları, girişimcilerin iş modellerini, iş görenlerin ise kişisel yetkinliklerini yeni normale göre uyarlaması durumunda krizi fırsata çevireceği muhakkaktır.

DİPNOTLAR

- 1 Virüsleri ve virüslerin özelliklerini konu alan bilim dalı.
- 2 Küreselleşme kavramı, yerkürenin farklı bölgelerinde yaşayan insan, toplum ve devletler arasındaki iletişim ve etkileşim derecesinin 'karşılıklı bağımlılık' kavramı merkezinde giderek artması anlamına gelmektedir. Tanımlama Türkiye'nin Novorossisk Başkonsolosu Fırat Bayar'a aittir.

COVID-19 VE e-TİCARETİN ÖNGÖRÜLEMEZ YÜKSELİŞİ

Kaan KARAKAŞ
Dijital Pazarlama Uzmanı

2019'UN İLK AYLARINDAN BERİ DÜNYAYA KORKU VE ÖLÜM SAÇAN COVID-19 VİRÜSÜ KISA ZAMANDA BİRÇOK SEKTÖRÜ DERİNDEN ETKİLEDİ. TARİH VE DÜNYA İSE GERİ DÖNÜLEMEZ BİR ŞEKİLDE DEĞİŞİME UĞRADI. ÖYLE Kİ; VİRÜSÜN DURDURULMAZ SEYRİ İNSANLIĞI YENİ NORMALLER YARATMAYA İTTİ. DÜNYA ÜZERİNDEKİ YATIRIMLAR YA DURDU YA DA KENDİNE YENİ KANALLAR BULDU. ŞİRKETLER 'BEKLE VE GÖR' POLİTİKASININ DAHA DOĞRU BİR HAMLE OLACAĞINA KARAR VERDİ. KİMİSİ İSE KRİZİ FIRSATA ÇEVİRME YÖNÜNDE HAMLELER YAPTI VE DİJİTALLEŞME İLE BİRLİKTE BİRÇOK ÜRÜN VE HİZMET SATIŞINI ÇEVİRİMİÇİ ORTAMLARA TAŞIDI.

Günümüzde e-ticaret sektörüne girmek istemeyen şirket yok gibi. Bir çok hizmet sağlayıcı şirket stratejilerinde dijital pazarlama ve e-ticaret gibi konu başlıklarını ilk sıralarda telaffuz etmeye başladı. Buna paralel olarak bilişim sektörünün personel ihtiyacı da ciddi şekilde arttı.

Öyle ki bu dönemde; sektör fark etmeksizin tüm şirketler, müşteri taleplerine internet üzerinden online cevap verebilmek adına teknolojik

altyapı harcamalarını artırmış, adeta bir yılda zirve yapan bu altyapı harcamaları bizlere teknolojik bir devrimin başladığı haberini vermiştir.

Şüphesiz ki; evlerimizde esir olduğumuz dönemde, artan talebimizi karşılamak için canla başla çalışan marketler ve perakende sektörü, dönemin parlayan yıldızları oldular. Pandemi riskine karşı önlem amaçlı olarak evlerinde kalan bizler ise neredeyse ihtiyaçlarımızın tamamına yakınına sanal

marketlerden giderdik ve bu artan talep, altyapısı dahi olmayan birçok marketin dijital altyapı kurmasını sağladı. Sadece marketler değil, birçok kategoride ürün temini sağlayan e-ticaret platformları da, bu dönemde yüksek satış verilerine ulaştılar.

Ticaret Sanallaşılıyor

2020 yılının ilk 6 aylık e-ticaret raporuna göre, 2020-6 e-ticaret hacmi, 2019 yılının aynı dönemine %64 artış göstermiştir. Başlı başına bu

veri bile bize göstermektedir ki; e-ticarete duyulan güvensizlik büyük ölçüde azalmış ve pandemi sayesinde birçok potansiyel müşteri, e-ticareti keşfederek alımlarına dönem içinde de devam etmiştir¹.

Öyle ki; elektronik ortama taşınan ticaret, zamanın verimli kullanılmasının en önemli araçlarından biri haline geldi. Bazı gereksiz maliyetleri bertaraf ederek yer yer fiyat avantajı sağladı. E-ticaret müşteriler kadar, şirketler için de birçok faydayı beraberinde getirdi. Örneğin fiziki anlamda stoklama amaçlı mekân ve dolayısıyla kira giderleri ortadan kalktı. Stoklama maliyetleri azaldı. Tüm bu süreç, şirketlerin finansman maliyetlerinin de aşağı çekilmesini sağladı.

e-Ticaretin KOBİ'ler Üzerine Etkisi

COVID-19 sonrası e-ticaretin yükselişi ile birlikte KOBİ'lerin birçok masrafı ortadan kalkmış, pazar yerinde konumlanma maliyeti azalmış, pazar yerlerine girişleri kolaylaşmış, eksik olan birçok KOBİ, sanal marka

imajı için kurumsal kimlik inşa sürecine girmiştir.

KOBİ'lerin ülke ekonomisi için taşıdığı önem² ve e-ticaretin ekonomi içindeki artan işlem hacmini gören ekonomi yönetimi, KOBİ'lere destek için hareket geçti. Ticaret ve Ekonomi Bakanlığı ilgili işletmeleri, ihracata yönelik kurulan sanal fuarları da içeren yeni e-ticaret paketleri açıkladı.

Hepsiburada, Trendyol,

Yemeksepeti gibi e-ticaret platformlarından ve sanal yemek sağlayıcılardan da KOBİ'lere yönelik ciddi destekler geldi. Ödeme vadelerinin düşürülmesi, komisyon oranlarında indirimle gidilmesi, reklam ve pazarlamaya yönelik maddi destekler, e-ticaret platformların KOBİ'lere yönelik başlıca destek paketlerini oluşturmaktadır³.

Dijital mecralar daha büyük bir pazar haline gelirken,

istihdamın %73'ünü oluşturan KOBİ'ler bu mecraı daha fazla kullanmaya başlamıştır. Bu da bize göstermektedir ki; zamanın ruhuna uyarak dijital araçları daha verimli kullanan işletmeler, pandemiden büyüyerek çıkacaklardır.

DİPNOTLAR

- 1 Elektronik Ticaret İşletmecileri Derneği verilerine göre, salgın döneminde 1 milyon kişi ilk kez e-ticaret ile tanışırken, bu dönemde mobil cihazlardan gelen trafik %80 ve ciro payı ise %60 olarak gerçekleşmiştir.
- 2 KOBİ'ler, Türkiye ekonomisindeki tüm işletmelerin %95'inden fazlasını oluşturmaktadır.
- 3 https://www.linkedin.com/posts/deniztoren_pandemi-destek-paketi-activity-6743903983464714240-k7H8

HAYAT HER GÜN, HER DÖNEM
BİR ŞEY ÖĞRETİYOR:

TOLGA GÜLEÇ

“ÖYLE BİR GEÇER ZAMAN KI”DEN BU YANA EKRAM SERÜVENİNE TANIK OLUYORUZ. YAKIŞIKLI, COOL, YETENEKLİ, YOK YOK YANİ! CANLANDIRDIĞI HER KARAKTERDE SİZİ BAŞKA BİR DÜNYAYLA TANIŞTIRIYOR. FOX TV’DE YAYINLANACAK “MASUMİYET” ADLI DİZİYLE EKRAMLARA DÖNMEYE HAZIRLANAN TOLGA GÜLEÇ’LE PROJESİ VE HAYATA DAİR KONUŞTUK...

Dilay SEÇKİN

Bir zaman makinesine girip hayatınızın sıfır kilometresinden başlasak, neler anlattırmanız çocukluğunuza dair?

Babasının mesleği dolayısıyla ilkokulu 4, ortaokulu 3, liseyi 2 farklı şehirde bitirmiş, bu yüzden gittiği her yerde tam alışım derken yeniden başka bir yere alışmaya çalışan bir çocukluk süreci diyelim. Çocukluk hayallerinin içinde yer almak da ayrı bir keyif.

Oyunculuk nasıl girdi kanınıza?

Bu meslek öyle bir meslek

ki, hadi ben oyuncu olayım demiyorsunuz. Orta son sınıfta Turgut Özakman’ın Ah Şu Gençler’i ile ilk kez sahneye adım attığım gün ben bu sahneye hep çıksam dediğim günün daha da öncesi, çocukluğumda da içimde vardı. Sonra kendimi bu yolda buldum.

‘Öyle Bir Geçer Zaman Ki’ dizisinde canlandırdığınız ‘Ahmet’ rolüyle iyi bir çıkış yaptınız. Bu karakter sizi nereye taşıdı?

İlk ciddi ve uzun soluklu işimdi. Çok şey öğrendim tabi

ki. Karakterden ziyade set ortamını, set dilini, kamera karşısında durmayı, set adabını öğrendim ve bu bana büyük bir tecrübe kazandırdı. Ondan sonraki işlerimde de büyük yardımı oldu.

Her rol bir insanı tanıma ve yaşatma şansı... Canlandırdığınız karakterlerden kendinizi en yakın hissettiğiniz karakter hangisiydi?

Yakın hissettiğim karakterler bana hep dezavantajlı gelmiştir, çünkü canlandırması daha kolay oluyor, sizden bir parça taşıyor karakter. Fakat Poyraz Karayel'de canlandırdığım Neşet en keyif aldığım karakter diyebilirim. Çünkü benden en uzak karakterdi, ama eğlenceli ve pozitif tarafını kendim koydum, çünkü o tarafı bana çok yakındı...

Röportajların klasik sorusunu sorayım o zaman.. Hayat mottonuz nedir?

Çok çalış ve sabret... Bekle, elbet istediğin neyse sana gelecektir...

Sizi sadece oyuncu kimliğinizle biliyoruz. Yok mu Tolga Güleç'in bilmediğimiz hobileri, ilgi alanları?

Olmaz mı :)... Aslında bakarsanız hepsi bilindik hobiler ama bunlar zaten hayatımın olmazsa olmazları. Futbol, konsol oyunları, spor ve kitaplarım.

AŞIK OLDUĞUM YAŞLARDAKİ TUTUMA GÖRE DEĞİŞİYOR ASLINDA. İNSAN YAŞ İLERLEDİKÇE KISKANÇLIK, SAHİPLENMEK VS. AŞIRI SAÇMA VE ÖZGÜVENSİZ GELMEYE BAŞLIYOR. HAYAT MOTİVASYONUNU DÜŞÜRÜYOR. AKIŞINA BIRAKMAK, AZ ÖNCE DE DEDIĞİM GİBİ.

Başlangıçtan bugüne kadar aldığımız yolu düşündüğünüzde oyunculüğünüzde değişen, evrilen en belirgin özellik nedir?

Tecrübe.

İçinden geçtiğimiz bu pandemi süreciyle birlikte hayatınızda majör değişiklikler oldu mu?

Pandeminin başlaması zaten hepimizin hayatında major değişikliğe başlıca neden oldu aslında. Ama spesifik olarak maddi zarar dışında çok şey kaybetmedim. Tiyatrolar kapandı, dizi setleri durdu şimdi tekrar toplama sürecinde. Bir an önce pandemi döneminin bitmesi dileğiyle...

Zaman zaman kaybettiğimiz motivasyonu yakalamak ve harekete geçmek için bir şeylerden ilham alıyoruz. Size bu dönemlerde en iyi gelen ne oldu?

Meditasyon ve inanç sanırım.

Karantina süreci size neler öğretti?

Klişe cevap vermemek için uğraşıyorum ama bunu dünyanın en sabırsız adamı olarak tüm samimiyetle söylüyorum; sabretmeyi öğretti. Hayat zaten her gün, her dönem bir şey

öğretiyor. Alabilene ne mutlu.

Yeni bir projeye ekranlara dönüyorsunuz, biraz projeden ve canlandıracağınız karakterden bahsedebilir misiniz?

Evet yakında Fox'ta

başlayacak "Masumiyet" adlı bir diziyi ekrana geri dönüyoruz. Bakalım umarım güzel bir şey çıkacağını düşünüyoruz, daha önce Fazilet hanım ve Kızları'nda senarist Sırma Yanık ile çalışmıştım, kalemine güvendiğim için bu işi tercih ettim. Sürprizleri olan,

PANDEMİNİN BAŞLAMASI ZATEN HEPİMİZİN HAYATINDA MAJOR DEĞİŞİKLİĞE BAŞLICA NEDEN OLDU ASLINDA. AMA SPESİFİK OLARAK MADDİ ZARAR DIŞINDA ÇOK ŞEY KAYBETMEDİM. TİYATROLAR KAPANDI, DİZİ SETLERİ DURDU ŞİMDİ TEKRAR TOPARLAMA SÜRECİNDE.

annesine ve çocuklarına hastalık derecesinde bağımlı, erken evlenip genç yaşta baba olmuş bir karakter Timur. Karakterden biraz daha örnek verirsem çok büyük spoiler vermiş olurum çünkü büyük sürprizleri olan bir karakter..

Sporla aranız nasıl?

Hayatımızın bir parçası. Çalışmadığımız zamanlarda hem ruhen hem bedenen iyi gelen bir şey. Özellikle böyle dönemlerde bütün mutluluk hormonlarını harekete geçiren bir olay spor. O yüzden işime geliyor açıkçası spor yapmak.

İdeal ilişki tanımınızı sorsam...

İdeal ilişki? Kime göre neye göre? Bilmiyorum ama genellikle insanlar sadakatten, güvenden bahsediyorlar. Bugüne kadar yaşadığım tecrübelerimden edindiğim şu; karşı tarafı sık boğaz etmeden,

bunaltmadan, hiçbir şeyde aşırıya kaçmadan (buna sevgi de dahil) akışına bırakmak sanırım.

Peki aşk bu aralar hayatınızın neresinde?

İşime mi? Tabii ki çok aşığım:)

Kıskançlık, sahiplenme, şefkat, bağımlılık... Aşık olduğunuz zaman en çok hangi duygular hakim

oluyor size?

Aşık olduğum yaşlarda ki tutuma göre değişiyor aslında. İnsan yaş ilerledikçe kıskançlık, sahiplenmek vs aşırı saçma ve özgüvensiz gelmeye başlıyor. Hayat motivasyonunu düşürüyor. Akışına bırakmak, az önce de dediğim gibi.

Hayattan çıkardığınız en büyük ders?

Öyle bir tokat atıyor ki bazen,

ders çıkarmamak mümkün değil ama ders çıkarmak kadar güzel de bir şey yok. Hepsi birer tecrübe. Aynı hatayı iki kez yapıp aptal olmadıkça sorun yok. Bu şeye benziyor; “yanlış yoldayım, ama yol nasıl güzel...”

En güzel hayaliniz?

Bir gün Ryan Gosling’le tanışıp, ufacak da olsa bir sahnede karşılıklı oynamak. Neden olmasın?

COVID-19 Safety Bulletins

62 yıllık birikim ve deneyim...

TALPA demek

Bilgilendirmek

DEMEK

www.talpa.org

Derneğin 3 ayda bir yayınlanan kurumsal yayını Kokpitten Bakış'ın yanısıra web sitesinde de mesleğimizle ilgili gelişmelere yer verilmekte, değişen kurallar ve uygulamalar konusunda düzenli bilgi akışı sağlanmakta, derneğin faaliyetleri konusunda üyelerimiz bilgilendirilmektedir. Ayrıca, mesleği ilgilendiren konularda üyelerle toplantılar yapılarak karşılıklı görüş alışverişinde bulunmaktadır.

+90 (212) 662 12 01

[talpa.tr](https://www.facebook.com/talpa.tr)

[talpa_org](https://twitter.com/talpa_org)

[talpa_org](https://www.instagram.com/talpa_org)

[talpaorg](https://www.youtube.com/talpaorg)

‘Su perisi Asya ile çocukların koruyucu tanrıçası Umay’a’, UMAY VE PEGASUS

GALEATİ YAYINCILIK TARAFINDAN YAYIMLANAN, KAPTAN PİLOT HALİL AÇIKGÖZ’ÜN YENİ KİTABI ‘UMAY VE PEGASUS’ KİTAPÇILARDA VE ONLINE OLARAK SATIŞA SUNULDU. TÜM GELİRİNİN ŞEHİT VE GAZİ ÇOCUKLARINI OKUTMA VAKFINA BAĞIŞLANAN VE BİR ÇOCUĞUN UÇMA HAYALLERİNİN, BİR MİTOLOJİK KAHRAMAN ‘PEGASUS’ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLDİĞİ BU FANTASTİK ROMANI, BÜYÜK BİR ZEVKLE OKUYACAK, HATTA KİTAP BİTTİĞİNDE PİLOTLUK YOLUNDA UFAK DA BİR ADIM ATACAĞINIZ. GÖZLERİNİZİ KAPAYIN, KOLLARINIZI AÇIN VE HALİL AÇIKGÖZ’ÜN KALEMİNDEN, UÇMANIN O OLAĞANÜSTÜ HAZZINI YAKALAYIN...

“Aağhihihih. Brüffs”.

Derinden gelen bu sesler Umay’ı çekip çıkardı gördüğü rüyadan. Şehrin kenar mahallesindeki küçük evlerinde, bahçeye bakan oturma odasının çekyatından kalktı, pencerenin buğulu camlarını örten çiçekli perdeyi açtı. Yumruk yaptığı elinin altıyla buğuyu sildi. Henüz açılmamış gözlerini zorla aralayarak burnunu dayadığı camdan dışarıya baktı. Tan yerinin aydınlattığı bahçede hiç olağan dışı bir şey göremeyince yatağına geri döndü.

“Rüya da duymuş olmalıyım” dedi, yorganın altına girdi. Aynı kişnemeyi bir daha duyunca fırladığı gibi pencereye koştu. Çoktan çürümeye yüz tutmuş tahta bahçe çitlerinin bittiği yerdeki dut ağacının arkasında, tekrar buğulanan camdan hayal meyal gördüğü beyaz bir at duruyordu. İlk başta çevrede oturanlardan birinin atıdır diye geçirdi içinden.

Umay tam başını çektiğinde at daha güçlü kişnedi. Yatağına dönmekten vazgeçti, parmak

uçlarında kapıya yürüdü. İnce uzun koridorun sağından dış kapıya yöneldi. Metal kapının kilidini usulca açtı, çamur çukurlarından kaçınarak ürkek adımlarla dut ağacına yaklaştı. Çitin arkasında duran atın ön ayaklarının yanlarında uzanan kocaman beyaz kanatları görünce olduğu yerde kaldı. Bu garip hayvanın rüyalarına giren yaratıklardan olduğunu ve hala uyanmadığını düşünerek hızla geri döndü, koşmaya başladı. Tam avazı çıktığı kadar bağracakken kalın metalik bir ses,

“Umay” diye seslendi. Yavaşça başını çevirdi, gözlerine düşen, kıvrırcığa yakın bal rengi, dalgalı saçlarını eliyle açtı, her yerde ona seslenen bir insan aradı. Etrafta hiç kimse yoktu. Dönüp tekrar koşmayı akıl ettiği sırada aynı ses bu defa, **“Umay korkma”** dedi yumuşak sesle. **“Ben Pegasus.”**

Umay **“se, sen”** dedi kekeleyerek “konuşuyorsun.” Rüyada olduğuna inandırmaya çalıştı kendini. Annesinin

söylediği geldi aklına. Baldırına bir çimdik attı. Camı acıyordu. Gözlerini ovuşturdu bir daha baktı. Tüm cesaretini topladı, **“Peki adımı nereden biliyorsun?”** Diye sordu. Uçan at ben bilirim diyecek oldu, vazgeçti.

“Olimpos Dağındaki musalar söyledi.”

Şaşkınlığını biraz olsun üstünden atmış küçük kız heyecanla,

“Musalar diye birilerini tanımıyorum, şu karşılıklı dağda mı oturuyorlar?” deyince at dişlerini göstererek güldü. Zavallı kızın Tanrı Zeus’tan, onun dokuz Musa’sından, hatta Pegasus’un kendisinden bile bihaber olduğunu anlayınca oyununu bozmamak, onu korkutup kaçırmamak için,

“Evet ama onlar seni tanıyorlar” dedi. Umay,

“Ben rüya mı görüyorum, sen gerçekten var mısın lütfen doğruyu söyle” diye yalvarıncasına konuştu. Pegasus, **“Rüya veya gerçek.**

Bunun annin içinde bir anlamı yok. Diğer yandan merak ettiğin her şeyi birbirimizi tanıdıktan sonra tüm açıklığıyla konuşabiliriz ama önce arkadaş olmalıyız. Arkadaş olursak eğer bu dünyanın dışındaki bir dünyanın sırlarını sana anlatabilirim.” dedi ve Umay’ın yüzündeki endişeyi dağıtamadığını fark edince Pegasus konuyu değiştirmek için,

“Uçmayı neden bu kadar çok istiyorsun?” diye sordu.

“Bunu nereden biliyorsun?” Diye haykırdı Umay.

“Sen çağırduğunda öğrendim” dedi Pegasus.

“Tanımadığım birisini çağırمام ki” dedi Umay omuzlarını silkerek.

“Yanıyorsun” dedi uçan at. **“Her gece uçmak için dua ettin, periler bunu duydu, bu yüzden beni gönderdiler.”** Umay,

“Periler gerçekten var mı?” Deyince,

“Dedim ya ileri de tüm sırları verebilirim sana.” Diye sözünü yineledi uçan at. **“Hadi söyle bana, uçmayı neden bu kadar çok istiyorsun?”**

“Bu çirkin binaların üzerinde gördüğüm daracık mavilikten gökyüzünün gözlerine bakmak istemiyorum. Baş bulutlarda ağaçların en yüksek dallarına konmak istiyorum kuşlar gibi. Kanatlarımda sabahları güneşi, geceleri yıldızlarla ayı taşımak istiyorum ama benim senin gibi kanatlarım yok ki.” Dedi hüzünle küçük kız ve gözleri önüne düştü.

Artık sohbet edebildiklerini görünce Pegasus mutlu oldu.

“Kanatlar ha sende ha bende ne fark eder? Bu kanatlar ikimize de yeter..”

“Biz ninelerimizden, Ege masallarını dinleyerek büyüdük. Daha sonra çoğumuz bu masalları unutsak da, bazılarımız unutmadılar. Üstelik unutmamakla da kalmayıp kendi masallarını yarattılar... Masal devam ediyor, ne güzel!” Tolga Çandar

“Umay ve Pegasus yalnızca çocukların değil, gönül gözü açık olan herkesin seveceği bir kitap. İşte o yüzden diyorum ki; “Bayanlar, Baylar ve Sevgili Çocuklar, hem aklınızın hem de yüreğinizin hoplayacağı keyifli bir uçuşa hazırsanız, hemen şimdi her pilot gibi bağlayın at-kılarınızı...” Dr. Serra Menekay

“Uçmak her çocuğun hayalidir, kimi zaman gelir geçer, kimi zaman da kalıcı bir tutkuya dönüşür... Umay’ın şansı bir Pegasus, sırtında dünyayı gezebileceği, bulutların üstüne çıkabileceği kanatlı bir mitolojik at. Kim istemez ki böyle müthiş bir deneyimi? Ancak unutulmasın ki kendi korunaklı dünyamızdan dışarı çıkma cesaretini göstermenin, öğrenmenin, yeniyi deneyimlemenin ve görmenin -çoğu zaman heyecanlı olsa da- bir bedeli var; o da insanın dünyaya yaptıklarını tüm çıplaklığıyla görmek. Gerçeklere gözünüzü kapatmayın, öyle çocuklar yetiştirin, asıl cesaret budur. İyi okumalar.” Levent Üzümcü

Kokpitimde nice şairler ve sanatçılar taşıyorum

Sevgili Sunay Akın Görçek’i sunarken, Pegasus’u ve musaları anlattığı sahneyi “Pegasus şairlere ve sanatçılara ilham taşıyordu” sözleriyle kapattı ve seyircilere dönerek “Halil Açıkgöz Kaptan sen uçağınla ne taşıyorsun?” Diye ani bir soru yöneltti. Sadece utandım, loş ışığın sakladığı kızarmış yüzümü daha da gizlemek için koltuğuma gömüldüm. Bu sorunun cevabı orada verilememişti ama ertesi gün ilk fırsatta aradım. “Ben de kokpitimde, kabinimde nice şairler ve sanatçılar taşıyorum” dedim ve ekledim “siz de bizimle uçuyorsunuz.” “Harika. Neden buradan bir hikaye çıkarmıyorsun?” Gün boyu düşünmeden duramadım. Evet Pegasus bir masal kahramanı, mitolojik bir varlıktı. Hayalleri de gerçekleştirecek kadar yücesinden. Maviliğe kanat açmak isteyen bir kız çocuğuna uçmak için ilham da olabileceğini. Gece, en uzun gecem, beynim sabaha kadar susmadı. Hikayenin en vurucu yeri gökyüzünde uçuştuktan sonra önce dilime sonra kalemime kondu. Asumana aşık her çocuğa hatta yetişkine armağan.

2 film yorum

Ege ÇINAR

Endüstri Tasarımcısı

SULLY

Yapım yılı: 2016

IMDb: 7.4

4 Oscar ödüllü yönetmen Clint Eastwood (Million Dollar Baby x2, Unforgiven x2) bu sefer karşımıza bir biyografi ve dram filmiyle çıkıyor. Filmin başrol koltuğunda Chesley 'Sully' Sullenberg'e hayat veren iki sene üst üste en iyi erkek oyuncu ödülünü kazanan (Philadelphia ,Forrest Gump) Tom Hanks'i görüyoruz. 60.000.000\$ bütçeye sahip film açılış haftasında 35.028.301\$ dolar hasılat yapmış, global kazancı ise 240.797.623\$ olmuştur. Film Amerika'nın Atlanta ve New York şehirlerinde çekilmiştir.

Filmin Konusu: 15 Ocak 2009'da gerçekleşen olay, arızalanan ve bu sebepten dolayı Hudson nehrine zorunlu iniş yapan Kaptan Chesley Sullenberg ve Yardımcı Pilot Jeff Skiles (Aaron Eckhart) elverişsiz koşullara rağmen 155 yolcunun hepsinin hayatını kurtarmasını ve daha sonrasında bazı yetkililer tarafından kendilerine açılan soruşturmayı konu ediyor.

2009'da gerçekleşen bu olayı yansıtan film, bize ani gelişen olaylarda hızlı ve doğru karar vermenin ne kadar önemli olduğunu çok iyi anlatıyor. Açılış sahnesinden itibaren Kaptan Sully'nin gerginliğini ve korkusunu bize de yaşatmayı başarıyor. Devlet tarafından eleştirilen ama halk için bir kahraman olan Sully, ani gelişen sorunlu bir durumda bir

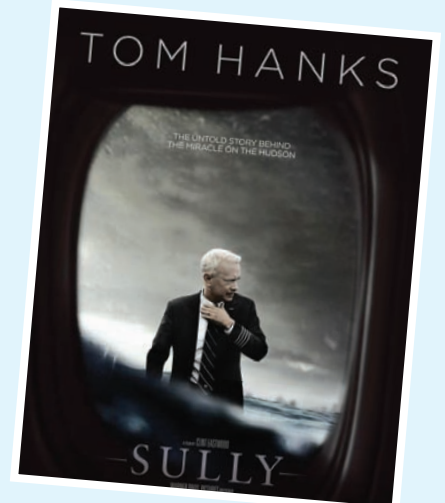
makinenin ya da bu olayı önceden bilerek hareket etmenin çok farklı olduğunu anlatmak istiyor ve bunu Tom Hanks'in müthiş oyunculuğu sayesinde çok iyi bir şekilde başarıyor. Filmin sonunda yaşanan olayların gerçek görüntülerini görmek ve Chesley Sullenberg'in kendisini izlemek inanılmaz bir keyif veriyor. Chesley Sullenberg'in "Highest Duty" kitabından uyarlanan

film, bizi 1 saat 36 dakika boyunca gözümüzü ayırmadan izlememizi sağlıyor.

Film, AFI ödüllerinde yılın en iyi filmi ödülünü kazanıyor, aynı zamanda en iyi ses kurgusu Oscar ödülüne aday gösteriliyor ama ödülün sahibi Sylvain Bellemare ile Arrival oluyor.

Her şey ilk kez olana kadar emsalsizdir.

Kaptan Chesley "Sully" Sullenberg

NON-STOP

Yapım yılı: 2014

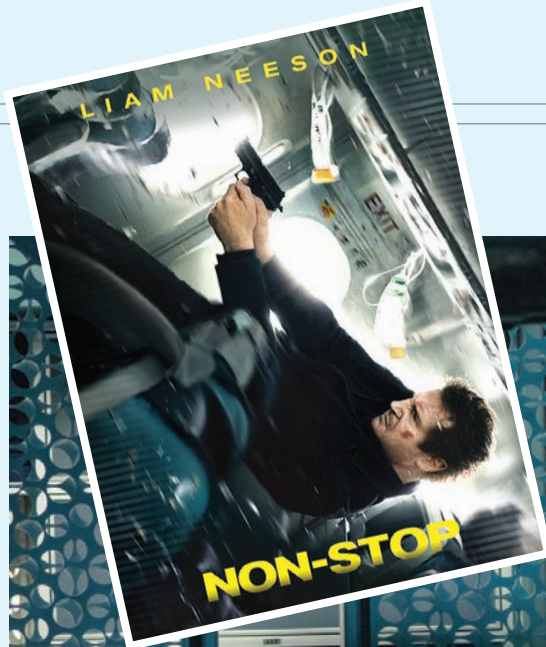
IMDb: 6.9

İspanyol yönetmen Jaume Collet-Serra'nın yönettiği bu aksiyon gerilim filminde başrol koltuğunda çoğu filminde beraber çalıştığı Schindler'in Listesi (1993) filmiyle en iyi erkek oyuncu Oscar adayı olan Liam Neeson'ı görüyoruz. Yardımcı oyuncu olarak daha önce iki kez en iyi yardımcı kadın oyuncu Oscar adayı (Boogie Nights 1998, The Hours 2003) ve 3 kez en iyi kadın oyuncu olarak aday gösterilen (The End of the Affair 1999, Far from Heaven 2003) 2015 yılında ise en iyi kadın oyuncu Oscar sahibi Julianne Moore (Still Alice) eşlik ediyor. Filmin bütçesi 50.000.000\$ olup Dünya genelinde 222.809.600\$ hasılat yapmıştır.

Filmin Konusu: Hava Kuvvetlerinden emekli olan Bill Marks (Liam Neeson) artık hayatını gizli hava polisi olarak kazanmaktadır. Kötü giden hayatı yüzünden Bill aynı zamanda alkol sorunları yaşıyordur.

Bir uçuşunda bilinmeyen bir numara tarafından mesaj alan ve hesabına 150.000.000\$ geçmediği takdirde her 15 dakikada bir, birini öldürmekle tehdit eden bir teröristle karşı karşıya kalmıştır. Kimin suçlu kimin masum olduğu bilinmeyen film içinde hep belirsizliğe karışan olaylarla karşılaşan Bill Marks'ın zor mücadelesini ve yüksek aksiyon dolu sahnelerini görüyoruz. 1 saat 46 dakika süren bu yapımın başından sonuna kadar büyük bir heyecanla filmi hiç kopmadan takip ediyoruz.

Çoğu eleştirmen ve sayfa tarafından olumlu yorum alan film, vizyona çıktığı yıl kendi alanında en başarılı filmlerden biri olmuştur.

Ajanda

Hazırlayan: Tuncer Taşdöğen

Pandemi süresince şüphesiz uymamız gereken en önemli kurallardan biri fiziki mesafe. Tabi bu durum doğal olarak sinema, tiyatro, konser gibi organizasyonları oldukça etkiliyor. Karantina süresince tiyatrodan uzak kalmak istemeyenler için birbirinden farklı online içerikleri sizler için derledik. Devlet Tiyatroları'nın, belediyelerin tiyatro YouTube kanallarından, Instagram hesaplarına kadar birçok içeriği listemizde bulabilirsiniz. İyi seyirler.

KAHVEDE ŞENLİK VAR

Oyun: 2 perde-2 saat
Yazan: Sabahattin Kudret Aksal
Yöneten: Murat Çıdamlı
Oyuncular: Özgür Titiz, Edip Kamacı, Gül Urgan

Oyunun konusu:

Hayat denen dik yokuş insanı bilinmeze götürür. Bu dik yokuş iyi veya kötü sürprizlere gebe dir. Bu sürprizlerin en büyüğü olan evlilik, yani iki insanın hayatı paylaşması, sorunlarla olduğu kadar içerdiği güzellikler ve umut dolu doğasıyla da hâlâ çağımız insanı için en büyük dönüm noktalarından biridir. Kadın ve erkek cinsleri arasında geçen bu çekişmeli macera, komik ve eğlenceli yönleriyle, müzikal ve hareketli yapısıyla sizlere ve sizlerin dünyasına ayna tutmaktadır. Binlerce yıldır kadın ve erkek arasında süregiden bu ezeli çatışma, günümüzde farklı boyutlara evrilmiştir. Birey, maddi çıkar ilişkilerinin esiri olmuş, duygudan ve gerçek aşktan uzaklaşmış, en değer verdiği kurum olan "aile" bile bir şirket haline almıştır. Ancak bu ikili ilişkinin değişmezleri de vardır. Adem ve Havva'dan beri değişmeyen, çelişkili doğası gereği hâlâ çekici ve belki de zamansız ve mekânsız olan...

OSMANCIK

Oyun: 2 Perde
Yazan: Tarık Buğra
Yöneten: Adnan Erbaş
Oyuncular: N. Hakan Güney, Mehmet Gürkan, Neşe Baykent, Gürkan Görbil, Zeynep AYTEK Metin, Buket Türkyılmaz, Mehmet Ali Toklu

Oyunun konusu:

Osman Bey'in, cihan devleti olma hayalini gerçekleştirme destanında Osmancık... Bir göç tufanıdır Türkün hayatı. Orta Asya'nın Amuderya'sından, Söğüt'ün Domaniç'ine yürüyüşünün şanlı akışıdır Osmancık... Osmancık'tan, Osman Bey'e, Osmanlılara yürüyüştür bu...

Türk Edebiyatının önemli ismi Tarık Buğra'nın kaleme aldığı eserde genç tecrübesiz Osmancık'tan düşünce adamı Osman Gazi Bey'e uzanan gelişim ve dönüşüm sürecinin anlatıldığı yıllar, Şeyh Edebalı'nın bu dönüşüm sürecinde Osmancık üzerinden etkisinin getirdiği ruhsal yükseliş anlatılıyor.

Aklın ve sağduyunun kabasal yaklaşımlarının

ötelendiği bu oyun da Osmancık

beklenmeyen süreç içinde Osman

Gazi Bey kimliği ile ağır

yükünü omuzlarına almış

ve yüceltmiştir. Bursa

ise oğul Orhan'a işaret

edilen bir vasiyet niteliği

olarak değerlendirilmiştir.

Osmancık'ın insanlığa en

önemli mesajı ise Devlet-

İnsan ve Bilgi üzerinden

gücün yüceltilmesi

olmuştur...

BİR ANARŞİSTİN KAZA SONUCU ÖLÜMÜ

Yazan: Dario Fo

Yöneten: Hakan Taner Yıldırım

Oyuncular: Murat Niyazi Emre, Jülide Kara, Hürkan Ünal, Hasan Gökhan Olcay, Esra Uğurlar, Ayşegül Sünnetçioğlu, Fatih Ay, Polat İnangül, Ozan Gökmen

Oyunun konusu:

Türkiye’de pek çok tiyatro grubu tarafından yıllardır sahnelenen oyun, 12 Aralık 1969 yılında İtalya’nın Milano kentinde yaşanan gerçek bir olaydan yola çıkıyor. Milli Tarım Bankası’nda gerçekleşen patlama sonrasında gözaltına alınan ve 3 günlük gözaltından sonra kaza sonucu öldüğü açıklanan Giuseppe Pinelli’nin ölümü Dario Fo’nun usta diliyle kara mizaha dönüşüyor. Oyunculuk hastalığına tutulmuş olan Deli, hakkındaki şikayet nedeniyle emniyet müdürlüğüne getirilmiştir. Komiser Bertozzo’nun masasında “kaza sonucu” ölüme dair evraklar bulur ve sorumluların konuyla ilgili soruşturma geçireceğini öğrenir. Bunun üzerine Yargıç rolüne giren Deli, Komiser Calabresi ve Emniyet Müdürü’ne zor anlar yaşatacaktır.

KÜHEYLAN

Yazan: Peter Shaffer

Yöneten: Hakan Taner Yıldırım

Oyuncular: Murat Emre Niyazi, İbrahim Güngör, Jülide Kara, Rıza Hürkan Ünal, Esra Tarhan, Gülin Özkan, Hasan Gökhan Olcay, Ozan Gökmen, Ceyda Büyüктаşkın

Oyunun konusu:

Psikiyatrist Martin Dysart, İngiltere’nin Manchester şehrinde gerçekleşen korkunç bir olayı analiz etmektedir. Ateist bir baba ile dindar bir annenin tek oğlu olan, Alan Strang’ın, henüz 17 yaşındayken gerçekleştirdiği bu olay, hangi nedenlere bağlı olarak gelişmiştir? Dysart bu noktada mesleki bir merak içindedir. Bildiği tek müzik televizyon reklamları, bildiği tek tarih dini hikayeler olan Alan’ın Dysart ile ilişkisi ekseninde ilerleyen, normallik anormallik kavramlarını sorgulayan bir oyun...

Ajanda

HAYBEDEN GERÇEKÜSTÜ AŞK

Yazan: Yılmaz Erdoğan

Yöneten: Hasan H. Elmas

Oyuncular: Hasan H. Elmas, Ceren Gürlek

Oyunun konusu:

Bir çiftin tanışmalarından ayrılıklarına kadar olan olası evreyi mizahi bir dille anlatan komedi.

YAŞAR NE YAŞAR NE YAŞAMAZ

Yazan: Aziz Nesin

Yöneten: Hasan H. Elmas

Oyuncular: Fatih Çorapsız, Cemil Koska, Serhat Turan, Cansu Üstündağ, Dilara Horoz, Yusuf Agunsoy, Manolya Ezgi Tümkiye, Dilara Aysan, Metin Kayacan, Zafer Seçme, Esat Özcan

Oyunun konusu:

Yaşar nüfus kâğıdı olmayan saf bir şahıstır. Nüfus kâğıdı olmadığı için yaşadığını resmi olarak belgeleyememektedir. Ayrıca resmi kayıtlarda Yaşar'ın babası ile annesinin yedi yaşında evlendikleri ve sadece bir çocukları olduğu yazılıdır. O çocuk da Çanakkale Savaşı'nda şehit düşmüştür. Yaşar babasını kaybettiğinde ondan kalan mirası almak için çok uğraşır. Nüfus kâğıdı olmadığı için türlü engeller çıkmıştır. Aşık olur Ayşe ile evlenir. Uzun süre hayata tutunmaya çalışır. Ama başına her seferinde komik bir olay gelir ya da dolandırılır. Yaşar cezaevine düştüğünde koğuştaki herkesi sıradışı yaşamı ile güldürmüştür. Yaşadıklarından birçok şey öğrenen Yaşar, bir imamı kullanarak eroin kaçakçılığı yapacak kadar gözü açık bir tip haline gelir. Cezaevi çıkışında mankenleri kıskandıracak kadar bakımlıdır ve altın yüzüklerle cezaevinden ayrılır.

BİR ŞEHAZ OYUN

Müzikal: 2 perde 2 saat 30 dakika

Yazan: Turgut Özakman
Yöneten: Murat Atak

Oyuncular: Mete Ayhan, Devrim Özder Akın, Korel Cezayirli, Murat Danacı, Zafer Ergül, Mert Kırak, Elçin Tezcan, Elif Melda Yılmaz

Oyunun konusu:

Oyun, Türkiye'nin yakın tarihini, eğlenceli bir dille hicveden tarihsel bir oyun olma özelliği yanında, belki de unutmaya başladığımız insani sıcaklığı dolu dolu hissettiren müzikli, danslı ve mizah dozu oldukça yüksek eğlenceli bir müzikal

KAFES

Yazan: Mario Fratti

Yöneten: İbrahim Gürsoy

Oyuncular: Adnan Akyüz, Buğra Öztürk, Kazime Akyüz, Meriç Başman, Merih Pirseliimoğlu, Okan Erdoğan, Şeymanur Karip, Vahip Yılmaz

Oyunun konusu:

Yozlaşan dünya ve insanların vahşetinden korunmak için kendini bir kafese kilitleyen Christiano, üç yıl boyunca Anton Çehov'un eserlerini okur ve onlarla yaşar. Normal yaşamın tüm şartları ve olanaklarından izole olan Christiano, aynı evde yaşadığı ağabeyi Pietro'nun karısı Chiara'ya ilgi duymaya başlar. Pietro ve Chiara'nın mutsuz ve sorunlu bir evlilikleri vardır.

Christiano'nun annesi üç yıldır kafesten çıkması için onu ikna etmeye çalışır, ancak Christiano'nun Chiara'ya olan ilgisini anlayınca onu kafesten çıkarmaktan vazgeçer. Evlenmek üzere olan Christiano'nun kız kardeşi Nella da durumu bilmekte ve annesiyle birlikte bu duygusal ilişkiye engel olmaya çalışmaktadır. Sade bir yaşam üzerinden hareketle olayların üst üste geliştiği oyunda; karakterlerin daha "ÖZGÜR" bir yaşam sürülebilmek için verdikleri mücadele görülür.

Oyunun finalinde herkesi şoke edecek sürpriz bir son beklemektedir.

Sinema

Hazırlayan: Tuncer Taşdöğen

OSCARLI FİLMLER 1960-1970

16 Mayıs 1929 tarihinde Sinema Sanatları ve Bilimleri Akademisi tarafından ilk olarak William H. Wellman'ın yönettiği ve Gary Cooper'in yıldızının parladığı "Wings" (Kanatlar) filmi Oscar'a layık görüldü. ('Aslında En İyi Erkek Oyuncu' dalındaki Oscar ödülünün ilk sahibi, 1927 yapımı 'The Way of All Flesh'(Tendeki Şeytan) ve bir yıl sonra çekilen 'The Last Command' (Son Emir) filmlerindeki rolüyle Alman oyuncu Emil Jannings oldu. Jannings, daha sonra Naziler için propaganda filmlerine de imza atacaktı.) 93 yıllık Oscar tarihinin son ödülü ise ilk defa İngilizce dışındaki bir dilde çekilen Bong Joon Ho'nun yönettiği, Güney Kore yapımı Parazit filmi oldu.

BEN-HUR

Yapım yılı: 1959

Yönetmen: William Wyler

Senaryo: Karl Tunberg

Oyuncular: Charlton Heston, Jack Hawkins, Haya Harareet, Stephen Boyd, Hugh Griffith, Martha Scott, Cathy O'Donnell, Sam Jaffe

Tür: Tarihi, Dram, Macera

Lewis Wallace'nin Ben-Hur: A Tale of the Christ adlı romanından 1959 yılında beyazperdeye uyarlanan filmin yönetmen koltuğunda William Wyler oturuyor. Toplamda 11 Oscar ödülü alan film bir rekor kırarak unvanını 1997 yılına kadar sürdürmüştür.

Filmin konusu:

Judah Ben-Hur (Charlton Heston), Yahudiye'de yaşayan zengin bir tüccardır. Şehir baskıcı Roma İmparatorluğu'nun etkisi altında zor günler geçirmektedir. Şehrin ileri gelenleri bu duruma karşı çözüm bulmak amacıyla toplantılar yapmakta ve bu durum Roma'yı rahatsız etmektedir. Yer yer küçük ayaklanmaların da olduğu şehiri kontrol altına almak isteyen Roma İmparatoru Sezar, olası ayaklanmayı bastırmak için bölgeye daha fazla asker gönderir. Orduların başına ise yeni tribune olarak Judah'ın üvey kardeşi Messala'yı (Stephen Boyd) atar. Messala Roma'ya hizmet etmek için yıllar önce evinden ayrılarak savaştan savaşa atılmış ve güçlü bir asker olmuştur. Sezar'a kendini kanıtlamak isteyen Messala sert, acımasız ve hırslı bir karaktere dönüşmüştür. Yıllar sonra evine kudretli bir asker olarak dönen Messala, Judah ile eski dostluğunu yeniden canlandırmak niyetindedir. Bir müddet sonra Messala Judah'dan bölgedeki muhalifleri tutuklamak için bilgi ve yardım ister. Ancak Judah kendi halkına ihanet etmeyi reddeder...

THE APARTMENT

Yapım yılı: 1960

Yönetmen: Billy Wilder

Senaryo: Billy Wilder, I.A.L. Diamond

Oyuncular: Jack Lemmon, Shirley MacLaine, Fred MacMurray, Ray Walston, Jack Kruschen, David Lewis, Hope Holiday

Tür: Dram, Komedi, Romantik

Hollywood'un en iyi yönetmenlerinden biri olarak gösterilen Billy Wilder'in 1960 yılında beyazperdeye aktardığı ustalık yapıtlarından olan The Apartment, en iyi film ve en iyi yönetmen dalında Oscar'ın sahibi olmuştur.

Filmin konusu:

New York'ta büyük bir sigorta şirketinin 31.000 çalışanından biri olan C.C. Baxter (Jack Lemmon) Manhattan'daki bekar evini şirketin üst düzey yöneticilerinin kaçamakları için kullanmalarına izin vermesi ile başarı basamaklarını olduğundan daha hızlı bir şekilde tırmanmaya başlar. Sonunda şirkette ikinci idareci asistanlığına kadar terfi eder. Durumdan yararlanmak isteyen başka yöneticiler de apartmanın anahtarını istemeye başlayınca trafik biraz sıkışır ve Baxter kendi dairesini neredeyse kullanamaz hale gelir. Son olarak şirketin patronu Jeff Sheldrake (Fred MacMurray)'ın Baxter'in garsoniyerine götüreceği kızın, kendisinin de hoşlandığı asansör görevlisi Fran Kubelik (Shirley MacLaine) olduğunu öğrenmesi Baxter'in kalbini kırar ama yine de evin anahtarını patronuna verir...

WEST SIDE STORY

Yapım yılı: 1961

Yönetmen: Jerome Robbins, Robert Wise

Senaryo: Ernest Lehman, Jerome Robbins, Arthur Laurents

Oyuncular: Natalie Wood, Richard Beymer, Russ Tamblyn

Rita Moreno, George Chakiris, Simon Oakland, Ned Glass

Tür: Müzikal, Dram, Romantik

Arthur Laurents'in romanından beyazperdeye uyarlanan filmin müzikleri Leonard Bernstein'a ait. Sinemadan önce ilk müzikal gösterimi 1957'de yapılmıştır. William Shakespeare'in Romeo ve Juliet'inin güncel bir uyarlaması olan film, 10 Akademi Ödülü ve Grammy Ödülü ile 20'den fazla ödüle sahiptir.

Riff liderliğindeki beyaz Jetler ve Bernardo liderliğindeki Köpekbalıkları, iki New York çetesine dönüşür. Nefretleri, hiçbir şekilde bir arada var olamayacakları bir noktaya gelmiştir. Ancak Riff'in en iyi arkadaşı (ve eski Jet) Tony (Richard Beymer) ve Bernardo'nun küçük kız kardeşi Maria (Natalie Wood) arasında başlayan aşk olayları kökten değiştirecektir. İki çete arasında süren çatışmalar ve düşmanlık nedeniyle Maria ve Tony gizlice buluşmaktadırlar. Sonunda bu düzenden ve şiddetten kaçmayı planlarlar. Ancak Köpekbalıkları ve Jetlerin otoyolun altında büyük bir çatışma planlamalarını öğrenen Maria, bu şiddeti sona erdirecek tek kişi olduğunu düşündüğü Tony'den yardım ister. Tony çete liderleriyle görüşmeyi kabul eder, aslında bu kanlı bir trajedinin başlangıcıdır...

Sinema

ARABİSTANLI LAWRENCE

Yapım yılı: 1962

Yönetmen: David Lean

Senaryo: Robert Bolt, T. E. Lawrence,

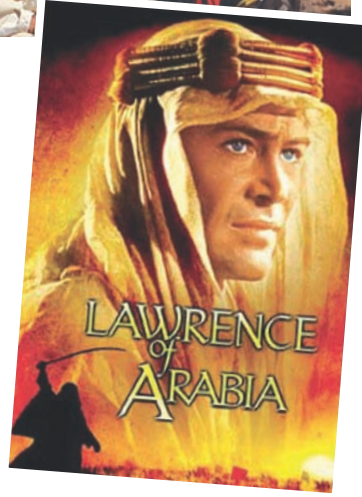
Oyuncular: Peter O'Toole, Alec Guinness,

Anthony Quinn, Jack Hawkins, Omar

Sharif, José Ferrer, Anthony Quayle,

Claude Rains, Arthur Kennedy

Tür: Biyografi, Dram, Macera, Savaş

Gerçek bir hikayeden beyazperdeye aktarılan film bir İngiliz subayı olan T. E. Lawrence'ın yaşamından kesitler sunuyor. Birinci Dünya Savaşı sırasında Lawrence, Kahire'de konuşlanmış, küstahlığı ve bilgisi ile dikkat çeken, uyumsuz bir İngiliz ordusu teğmenidir. General Murray'nin (Donald Wolfitt) itirazları üzerine, Arap Bürosu'ndan Dryden (Claude Rains) tarafından Prens Faysal'ın (Alec Guinness) Türklere karşı isyanındaki olasılıklarını değerlendirmek üzere Arabistan'a gönderilir. Yerli Şerif Ali'nin yardımıyla Lawrence, amirinin emirlerine isyan eder ve iyi korunan bir Türk limanına saldırmak için zorlu çölde cüretkar bir deve yolculuğuna çıkar. Çölde bir gerilla ordusu örgütler ve iki yıl boyunca Arapların çöl baskınları, tren yıkımları ve deve saldırılarıyla Türklere taciz etmesine önderlik eder. Sonunda ordusunu kuzeye doğru yönlendirir ve bir İngiliz generalinin Osmanlı İmparatorluğu'nun gücünü yok etmesine yardım eder.

TOM JONES

Yapım yılı: 1963

Yönetmen: Tony Richardson

Senaryo: John Osborne

Oyuncular: Albert Finney, George

Devine, Rachel Kempson, Angela

Baddeley, Joyce Redman, Jack

MacGowran, Diane Cilento

Tür: Komedi, Macera, Romantik

Bebekken terk edilen Tom Jones, Squire Allworthy tarafından yatağında bulunur ve büyütülür. Tom cana yakın, iyi kalpli, sevimli, çılgın ve popüler biri olduğu için karşı cins tarafından çok ilgi görür. Ancak Tom sadece bir kıza Sophie Western'e gerçekten aşiktir. Ne yazık ki, Sophie hislerini gizlemek zorundadır çünkü halası ve babası onu nefret ettiği bir adamla evlendirmek ister. Blifil'in annesi beklenmedik bir şekilde hayatını kaybeder. Blifil ise iki akıl danışmanı ile birlikte Allworthy'yi Tom'un kötü bir adam olduğuna dair ikna etmeye çalışır. Allworthy, yasal mirasçısı dul kardeşinin oğlu Blifil'e çok güvenmiştir...

THE SOUND OF MUSIC

Yapım yılı: 1965

Yönetmen: Robert Wise

Senaryo: Ernest Lehman, Howard Lindsay

Oyuncular: Julie Andrews, Christopher Plummer, Eleanor Parker, Richard Haydn, Peggy Wood, Charmian Carr

Tür: Müzikal, Dram, Aile, Romantik

1930'lu yılların Avusturya'sında Salzburg yakınlarında bir manastırda yaşayan Maria (Julie Andrews)'nın ne kadar gayret gösterse de bir rahibe olmak için gerekli niteliklere sahip olmadığı anlaşılır. Her gün dağlara çıkıp şarkı söylemekten hoşlanan hayat sevici ile dolu cıvıl cıvıl bir kız olan Maria sürekli olarak sabah dualarını kaçırmakta, manastırdaki işlerini aksatmaktadır. Baş rahibe Abbess (Peggy Wood) yemin edip bir rahibe olmadan önce gerçek dünyayı biraz daha tanıyabilmesi için Maria'yı bir mürebbiye arayan yedi çocuklu Kaptan Von Trapp (Christopher Plummer)'ın malikanesine gönderir. Soğuk ve mesafeli bir insan olan kaptan çocuklarını askeri bir disiplin içinde büyütmektedir. Babaları ortada olmadığına bütün haşarılıklarını ortaya döken çocukların haylazlığı yüzünden bütün bakıcılar bir süre sonra işi bırakmaktadırlar. Maria iyimserliği ve müziğin de yardımı ile çocukların kalbini kazanmayı başarır. En iyi yönetmen ve film dahil 5 dalda Oscar ödülü kazanan Maria von Trapp'in otobiyografik romanından uyarlanmış müzikalin beyazperdeye versiyonu klasikleşmiş bir yapıttır.

MY FAIR LADY

Yapım yılı: 1964

Yönetmen: George Cukor

Senaryo: Alan Jay Lerner

Oyuncular: Audrey Hepburn, Rex Harrison, Stanley Holloway, Wilfrid Hyde-White, Gladys Cooper, Jeremy Brett

Tür: Müzikal, Dram, Aile, Romantik

Film dilbilimci Profesör Higgins'in sokakta tanıştığı çiçekçi Eliza'ya üslup, görgü ve nezaket kurallarını öğretmesini konu alıyor. Bir gece Prof Higgins, bir opera çıkışında kendisini görür. Eliza sadece argo konuşan biri değil aynı zamanda son derece hırçın ve kaba tavırlara da sahip biridir. Higgins ve arkadaşı Albay Pickering dil bilimcidirler ve bu kadın üzerine bahse girerler. Eliza profesörün evinde kalacak ve diksiyon kursları alacaktır. Higgins, genç kızı tamamen yola getireceğine ve Eliza'nın bir süre sonra gerçek bir hanımefendiye dönüşeceğine emindir. Bu iş karşılığında para alacağı için Eliza olayı kabul eder. Higgins acımasızdır. Eliza kısa sürede ilerleme göstermekle kalmaz, gönülleri fethetmeye de başlar. Zamanı geldiğinde de ilk sınavını vermesi gerekecektir. My Fair Lady, dönemin sınıf farklılıklarını oldukça sade ve eğlenceli bir dille izleyiciye aktarıyor. Bernard Shaw'un Pygmalion isimli oyunundan esinlenerek beyazperdeye uyarlanan film, kendinden sonraki birçok sinema filmine ve diziyeye ilham kaynağı olmuştur.

Sinema

A MAN FOR ALL SEASONS

Yapım yılı: 1966

Yönetmen: Fred Zinnemann

Senaryo: Robert Bolt

Oyuncular: Paul Scofield, Wendy Hiller, Leo McKern, Robert Shaw, Orson Welles, Susannah York

Tür: Biyografi, Dram

Başka bir kadınla evlenmek için karısını boşamak isteyen 8. Henry ile bu duruma ister istemez karışan Sir Thomas More'un öyküsü. En iyi film, yönetmen ve aktör dahil altı dalda Oscar kazanan 'Her Devrin Adamı', Leo McKern ve Orson Welles'li kadrosuyla gerçek bir klasik. 8.Henry'nin bir oğul ve varis arzusu, onu Anne Boleyn ile evlenmek için ilk eşi Aragonlu Catherine'den boşanmaya yöneltir. Papa'dan Catherine ile evlenmesi için çoktan izin almıştır bile. Bu durumu sorunsuz bir şekilde halletmeyi düşünen 8.Henry, dindar bir katolik olan Sir Thomas More'un desteğini ister. More, Kral'ın boşanma arzusuna katılmasa da muhalefette etmez. Bir müddet sonra kral İngiltere Kilisesi'nin başı olarak seçilir ve parlamentodaki herkesin kendisine bağlılık yemini etmesini ister. O ana kadar muhalefet etmeyen More ilkelerine uygun olmayan bu tutum karşısında sesizliğini bozar. Bu onun trajik yolculuğunun başlangıcıdır...

IN THE HEAT OF THE NIGHT

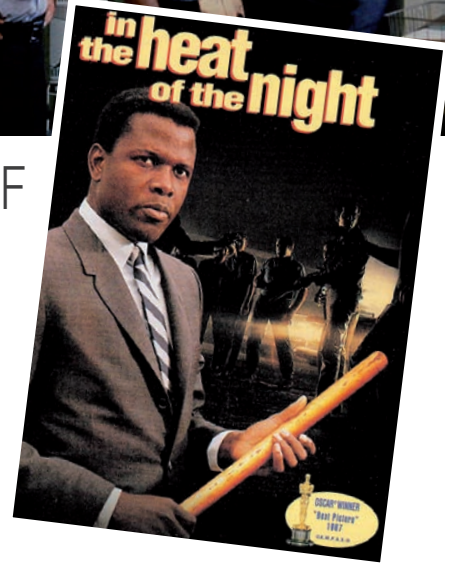
Yapım yılı: 1967

Yönetmen: Norman Jewison

Senaryo: Stirling Silliphant

Oyuncular: Sidney Poitier, Rod Steiger, Warren Oates, Lee Grant, Larry Gates, James Patterson, William Schallert

Tür: Dram, Gizem, Suç

En İyi Erkek Oyuncu en iyi uyarlama senaryo, en iyi kurgu ve en iyi ses dallarında Oscar alan film ırkçılığın gündemde olduğu 1960'lı yılların ortası için bir dönüm noktasıydı. Kuzeyli zengin ve güçlü bir sanayicinin bir gece Mississippi'deki küçük tarım kasabası Sparta'da öldürülmesinin ardından, bomboş tren istasyonunda gece trenini bekleyen iyi giyimmiş, siyahi bir yabancı, sırf derisinin rengi nedeniyle baş zanlı olarak tutuklanır. Ancak kendini herşeyin üstünde gören kurnaz ve ukala taşralı şerif Bill Gillespie'nin karşısına getirilen adamın Philadelphia'nın bir numaralı cinayet uzmanı Virgil Tibbs olduğu anlaşılır. İrsal önyargılarına rağmen iyi bir kanun adamı olan Gillespie ile Tibbs arasındaki husumet, Tibbs'in Colbert vakasında yeni tutuklanmış bir zanlının masumiyetini çabucak kanıtlaması üzerine daha da kızışır...

OLIVER

Yapım yılı: 1968

Yönetmen: Carol Reed

Senaryo: Lionel Bart,
Vernon Harris

Oyuncular: Ron Moody,
Shani Wallis, Oliver
Reed, Harry Secombe,
Mark Lester, Jack
Wild, Hugh Griffith

Tür: Dram, Macera, Müzikal

Charles Dickens'in Oliver Twist adlı romanından beyazperdeye uyarlanan film, küçük Oliver'in şiddete maruz kaldığı yetimhaneden kaçmasını ve yeni bir hayata başlamasını anlatıyor. Oliver, yeni hayatına başladığında, birçok farklı ve ilginç karakterdeki insanla tanışmış bu sayede yolculuğu bir maceraya dönüşmüştür. Bir şekilde Londra'ya ulaşan Oliver zalim bir adam tarafından yankesicilik yapmak üzere yetiştirilen bir grup çocukla tanışır. Hayatını önemli ölçüde etkileyecek bu durum onu zorlu bir mücadele içine atacaktır. Tüm bu karmaşaların ortasında Oliver özlemini çektiği tek şeye, gerçek bir aileye kavuşabilecek midir?

FUNNY GIRL

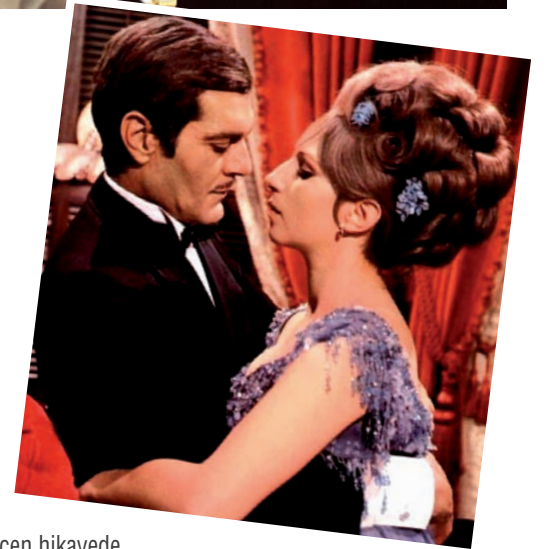
Yapım yılı: 1968

Yönetmen: William Wyler

Senaryo: Isobel Lennart

Oyuncular: Barbra
Streisand, Omar Sharif,
Kay Medford, Anne
Francis, Walter Pidgeon

Tür: Biyografi, Dram,
Komedi

Yirminci yüzyılın başlarında New York'ta geçen hikayede şarkıcı ve vodvil Fanny Brice'in yaşamından kesitler aktarılıyor. Fanny'nin diğer meslektaşlarından farklı bir durumu vardır. O diğer tipik sahne sanatçıları kadar güzel olmadığını, sıska bacakları ve diğer fiziksel sorunların yanı sıra çarpık bir burnu olduğunu da biliyor. Bu yüzden şov dünyasına ara vermeyi düşünerek başka yollar aramaya başlar. Yakın arkadaşı Eddie Ryan'ın yardımıyla bir vodvil şovunda komedyen olarak rol alır. Bu rol onun hayatında dönüm noktası olacaktır. Fanny, Ünlü tiyatro imparatoru Florenz Ziegfeld Jr.'un dikkatini çekmeyi başarmıştır. Onun önderliğinde giderek büyüyen Fanny'nin en önemli sorunu hapisteki işadami kocası Nick Arnstein'in durumudur...

Kitap

ROL YAPMAYIN

Yazar: Ümit Anıl

Yayınevi: Humanist Kitap Yayıncılık

Çok uzun zamandır kurumsal hayata yönelik çalışmalar yapıyorum ancak kurumsal hayat, özel hayat ayrımını sağlıklı bulmuyorum. Neticede kurumlar da insanlardan oluşuyor. Hangi pozisyonda olursa olsun insanların, hepsinin özel hayatı var. Onlar da baba, anne, eş, sevgili, çocuk. Ve çoğumuz bu rollerin içine sıkışmış, duvarlara çarpıp duruyoruz. Bölüm başlıkları hem özel hem de iş hayatını içine alacak biçimde ele alındı. Bu kokteyli bilerek hazırladım çünkü birbirinden uzak gözükken bu alanların yakınlaşması gerektiğini, üstlendiğimiz farklı rollerden sıyrılarak, her ortamda, tam da kendimiz olarak gözükmenin çok değerli olduğunu düşünüyorum.. Kitabın genel bakış açısı birbirinden uzak zannedilen dünyaların gerçeklerinin ve ihtiyaçlarının çok benzer olduğu yönündedir. Günümüz dünyasında bir liderin çalışanları ile ilişkisinde öne çıkan unsurlar özel yaşamı için de aynı şekilde geçerlidir. Evinizde yarattığınız güven ortamı ve açıklık iş yaşamı için de gereklidir. Daha barışçı, mutlu, huzurlu ve

üretken bir toplum için gerekli psikolojik zemin ihtiyacı, iş ortamı içinde de, aile yaşamında da aynı ilkelerle geçerlidir. Bu düzlemlerin değil, insan olma faziletinin öne çıkmasını ve her alana yansımını çok önemsiyorum.

Burada ana ülküm hepimizin zaten içinde var olan, özümüzdeki kaynağa ulaşmaya destek olabilmektir. Esas mesele tüm yaşamımızda çevremiz, ailemiz, okullarımız ve etkileşim halinde olduğumuz bütün katmanlar tarafından üzerimize yakıştırılan ve giydirilen kıyafetlerden sıyrılabilmek ve her türlü ilişkimize tam anlamıyla kendimiz olarak girebilmektir. Bu süreçte kendimize yaklaşabilmek, bir anlamda kendi özgürlük

Ümit Anıl

Kadıköy Maarif Koleji eğitiminden sonra İstanbul Üniversitesi İşletme bölümünü bitirmiş ve aynı üniversitede Uluslararası Finans konusunda MBA yapmıştır. Profesyonel hayatına 1984'de Transtürk Kimya'da satış-pazarlama elemanı olarak başlamıştır. 1988 yılında Printemps Büyük Mağazacılık A.Ş.'de reyon şefi daha sonra ithalat/ihracat departmanının yönetici 1990'da Metro Grosmarket A.Ş.'de dış ilişkiler bölümü müdürü ve satın alma Koordinatörlüğü / Direktörlüğü, 2000 – 2002 yılları arasında Nexum Boğaziçi'nde Yönetim

kurulu üyesi olarak perakende sektörü konusunda e-business danışmanlığı,

2002-2005 arası Boğaziçi Üniversitesi Yaşam Boyu Eğitim Merkezinde eğitimlik,

2005 Kasım ayından itibaren eğitimlik ve danışmanlık faaliyetlerine kendi şirketi olan Tribün Eğitim ve Danışmanlık Ltd Şti'de devam etmektedir.

Koç Üniversitesi stratejik eğitim ortaklarından biridir.

Eğitimlik hayatı boyunca, yurt içi ve yurt dışı birçok eğitime katılmış ve 60.000 katılımcının üzerinde bir kitleye eğitim vermiştir.

Anıl iyi derecede İngilizce ve Almanca bilmektedir.

manifestomuzla ulaşabilmek ve onu yazmak olarak bakıyorum. Artık kendi çizdiğiniz tasarımlarınızı devreye alma vaktidir. Hepimizin içinde bu olağanüstü giysiyi, kendi giysimizi çezecek, ölçüp biçecek

ve dikecek terzi mevcut. O terzi biziz, onu uyandırma zamanımız geldi artık. O giysiyle kendinizi aynada gördüğünüz gün yaşamınızın en içten gülümsemesi de birlikte gelecek...

GÖKYÜZÜNDE 41 YIL

Yazar: Kpt. Plt. Ozan Polat
Yayınevi: Ceres Yayınları

Paris'te Fransız sivil havacılığında TK-981 sayılı seferi yapan DC-10 uçağının kokpit konuşmaları, uçuş bilgileri kayıtları ve radar görüntüleri önümüze konulduğunda 30 dakikalık uçuş bir film çekimi gibi önümüzde canlanmıştı.

Büyük bir patlama sesi duyuldu. Berköz telaşsız bir sesle “ne oldu?” diye sordu. Erhan sanki basit bir arıza olmuş gibi gayet sakin “kabin patladı” diye cevapladı. Berköz gene sakin bir sesle ve kibarca “emin misiniz?” diye sordu. Motor göstergelerinden 2 numaralı motorun durduğu görülüyordu. Yolcu kabininin en arka sırasında döşeme çökmüş büyük bir delik açılmıştı. Bu delikten üçlü iki yolcu koltuk seti ve bir hostes koltuğu dışarı fırlamış, deliğin yanında oturan yolcular dehşete kapılmışlardı. Tehlike buradaydı, tehlikeden kaçmak lazımdı. Panik çıkmış, yolcular şuursuzca uçağın önüne doğru deliğe koşuyorlardı. 360 kişi uçağın önünde yığılmıştı. Kopit'te 10 saniye süren sükunet, uçağı kurtarma mücadelesine dönüşmüştü. Güçlü kuvvetli iki kaptan var güçleriyle levreyi

geriye çekiyorlardı, ama çabaları uçağın burnunu yukarıya kaldırmaya yetmiyordu, çünkü irtifa dümeni sıkışmış ve kumanda etmiyordu. Türkçeyi çok iyi konuşan Ulusman son anda aslına dönüp Karadeniz şivesiyle “çarpıcız yere” demişti.

Bu korkunç kaza niye olmuştu? Bu kaza olmayabilir miydi? Sorumlular kimdi? Amerikan mahkemeleri kimleri tazminata mahkum etmişti?

Elinizdeki kitapta Polat Kaptan Demokrat Partinin yönetiminde olduğu 50'li yıllarda askeri öğrenci ve subay olarak yaşadıklarını ve izlenimlerini tarafsız olarak yazmaya çalışmıştır. 1949 yılında girdiği Kuleli Askeri Orta Okulundan sonra Işıklar Askeri Lisesi, Hava Harp Okulu ve Uçuş Okulundan Pilot Teğmen olarak mezun olup kol uçucusu olarak filolara atanmıştır. Mecburi hizmetini Hava Kuvvetlerinin çeşitli kademelerinde tamamladıktan sonra ayrılıp sivil havacılığa geçmiştir.

Bir askeri öğrenci nasıl yetişir, bir pilot Uçuş Okulundan kaç senede ve nasıl bir eğitimden geçerek mezun olur? Bu kitapta okuyucu da kokpite girecek.

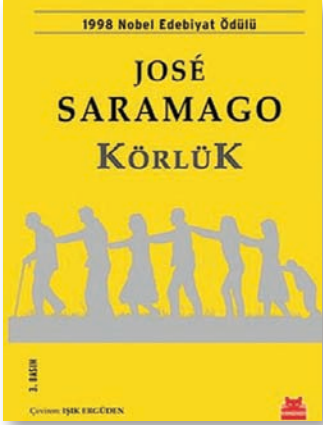
Başta THY olmak üzere yurt içinde ve yurt dışında çeşitli hava yollarında uçtuğu yıllarda uçtuğu binlerce saatin her

anını kitabına sevgi ve özlemle yansıtmaya çalıştı.

Kitapta Polat Kaptanın çok sevdiği İstanbul'un ve denizinin 1940'lı yıllarından bugününe, imarından yaşamına, edebiyatından siyasetine, tiyatrosundan sinemasına enstantaneler bulacaksınız. Uçuş hayatı boyunca Amerika'dan Uzak Doğu'ya, Büyük Sahradan buzullara kadar renkli uçuşların detaylı hikayeleri yer alacak.

Kıtap

KÖRLÜK

Yazar: Jose Saramago

Çevirmen: Işık Ergüden

Yayınevi: Kırmızı Kedi

Portekiz’li yazar José Saramago’ya 1998’de Nobel Edebiyat Ödülü’nü kazandıran eser, konusuyla olduğu kadar zekice kurgulanmış karakterleriyle de dikkat çekiyor. Dönemin liberal demokrasi anlayışına bir eleştiri mahiyetinde kaleme alınan roman, insanların gittikçe bencilleşip olaylar karşısında duyarsızlaşmasını bir körlük metaforu etrafında işliyor. Olaylar, isimsiz bir ülkenin isimsiz bir şehrinde geçer. Zira, kişilerin kim olduğu önemsizdir. Bir gün otomobili ile ışıklarda duran isimsiz bir adam, yeşil ışığın yanmasını beklerken aniden körleşir. Ancak bu sıradan bir körlük değildir. Çünkü gözleri karanlığa değil, aydınlığa yani beyaza bürünür. Ne yapacağını şaşırıp hastaneye gider. Körlük maalesef bulaşıcıdır. Kendisini muayene eden doktor da bundan nasibini alır. Derken, bu hastalık tüm şehri etkisi altına almaya başlar. Hükümet ise körleşen halkı haphaneden bozma bir yerde karantinaya alır.

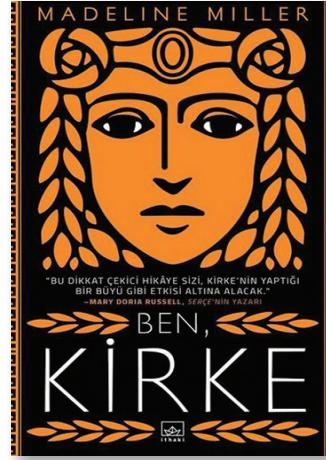

HAYATIN HAKKINI VERMEK

Yazar: Acar Baltaş

Yayınevi: Doğan Kitap

Hangi yaşta olursak olalım, hepimiz hayatımızı ve kendimizi tamamlamaya çalışıyoruz. Çünkü anlam arayışındaki bir yaşam, her zaman yapım aşamasındadır. Hayat akıp gidiyor. Uzun yaşayalım ancak yaşlanmayalım istiyoruz. Ne kadar uzun yaşarsak o kadar mutlu olacağımızı düşünüyoruz. Hiç üzülmeylem istiyoruz. Hayatı keyif almak için yaşıyor ve haz alırsak mutlu olacağımızı sanıyoruz. Hedefler belirliyor, adımlar atıyoruz. Uzmanların görüşlerine kulak veriyor, bize söylenenleri uyguluyoruz ama kafamız karışıyor. Yaşamaya değer bir hayat istiyor ancak nasıl olacağını tam bilemiyoruz. Peki, yaptıklarımız uzun dönemli bilimsel araştırmaların bulgularıyla ne kadar örtüşüyor? Bu kitap, okura eşlik ederek hayatını değerlendirme fırsatını ona vermeyi amaçlıyor. Acar Baltaş, bilimsel araştırmalardan yararlanarak genelgeçer kabulleri sorgularken uzun yaşam hakkındaki doğruları ve bireyi mutluluğa götüren ilkeleri geniş bir perspektifle ele alıyor.

BEN KİRKE

Yazar: Madeline Miller

Yayınevi: İthaki Yayınları

Ne demeli, kadınlara haddini bildirmek ozanların en sevdiği vakit geçirme biçimidir; yerlerde sürünüp ağlamazsak gerçek bir hikâye olmazmış gibi. Ama yanılıyorlar: Cadılık illa nefret, kıskançlık ya da başka türlü bir kötülükten doğmaz; ben ilk büyümü aşkımdan yapmıştım. Ben, Helios’un kızı, Aiaie Cadısı Kirke. Hayatım boyunca trajedinin beni bulmasını bekledim. Bulacağından hiç kuşku yoktu çünkü başkalarının hak ettiğimi düşündüğünden daha fazla arzum, isyanım ve gücüm vardı, yıldırımları üstüne çekecek şeylerdi bunlar. Ve bir gün, artık bu dünyaya dayanamayacağım, diye düşündüm. Bunun üzerine denizin derinliklerindeki kadim bir tanrı seslendi: Öyleyse çocuğum, başka bir dünya yap. Ben, Kirke’de Madeline Miller; Odysseus, İkaros, Minotauros, Prometheus ve Zeus gibi mitolojik karakterlerin binlerce yıldır anlatılagelen hikâyesini farklı bir bakış açısından sunmakla kalmayıp Olymposlu tanrıların dünyasını Homeros’un destanslığına aktarmayı başarıyor.

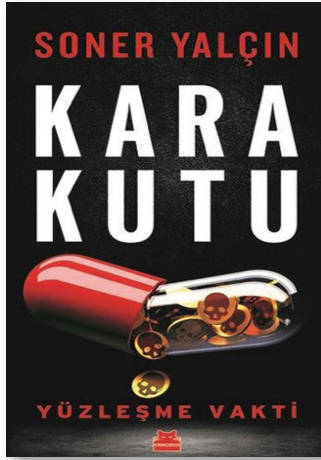
KİTAPLARI KURTARAN KEDİ

Yazar: Sosuke Natsukawa

Çevirmen: H. Can Erkin

Yayınevi: Turkuvaz Kitap

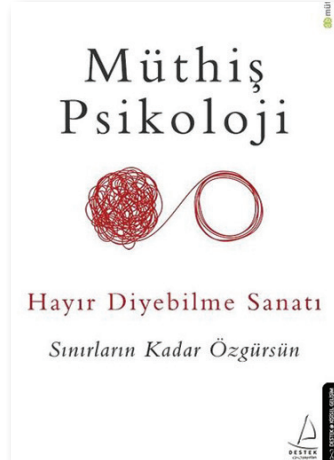
“Kitapların yüreği vardır,” dedi kedi birden. “Kitaplar oldukları yerde kaldığı sürece, yalnızca kâğıt tomarından öteye geçmez. Muazzam güç harcanan şaheserler bile kapakları açılmadığı sürece kâğıttan ibarettir. Fakat insanların duygularını döktükleri, değer verdikleri kitaplar, yürek barındırır.” Sıradan bir lise öğrencisi olan Rintaro Natsuki, birlikte yaşadığı ve şehrin kıyısında küçük bir kitabevinin sahibi olan dedesinin ölümünden sonra bir başına kalır. Natsuki Kitabevi’nin tavana kadar tıka basa kitap dolu raflarının arasında mutsuz ve umutsuz geçirirken günlerini, nereden geldiği bilinmeyen konuşan bir kedi çıkar ortaya ve her şey birdenbire değişmeye başlar... Kitabevinin koridorları arasında ortaya çıkan gerçeküstü labirentlere girerek, birbirinden fantastik maceralar yaşarlar. Tutsak kitapların kaderi, Rintaro ve bu acayip kedinin elindedir artık...

KARA KUTU-YÜZLEŞME VAKTİ

Yazar: Soner Yalçın
Yayınevi: Kırmızı Kedi

Tarih: 5 Ocak 1978.
Yer: Ankara.
Bülent Ecevit yeni hükümeti kurdu. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'ndaki gizli toplantıda "devrim" gibi kararlar alındı.
Tarih: 12 Eylül 1978.
Yer: Kazakistan Alma Ata.
Dünya Sağlık Örgütü düzenlediği uluslararası konferansın sonunda yayımladığı bildiriyle ABD küresel ilaç şirketlerini kızdırdı...
Tarih: 26 Mart 1979.
Yer: İtalya Como Gölü sayfiyesi.
Rockefeller sahibi olduğu Bellagio Evi'nde yaptığı NATO güvenlik toplantısında, yüz yıldır kontrolünde olan "endüstriyel tıp" ile ilgili bir dizi kararlar aldı...
Bu bir cinayet romanı değil...
Modern tıbbın karanlık yüzü aydınlanıyor...
Rockefeller'in kozmik odasındaki Türkler kim?
Neyin karşılığı, ne kadar para aldılar? Tabular yıkılacak...
Ezberler bozulacak...
Artık yüzleşme vakti...

HAYIR DİYE BİLME SANATI Yazar:

Müthiş Psikoloji
Yayınevi: Destek Yayınları

Gerçekten "özgür" müsünüz?
Bir hafta sonu tatilinde cep telefonunuzu kapattığımızda mı özgür hissediyorsunuz sadece kendinizi? Hayatınızla ilgili her kararınızı sadece kendinizi düşünerek mi alıyorsunuz? Başkalarının sizden yararlandığını düşündüğünüz oluyor mu? En azından yumurtayı nasıl yemekten hoşlandığınızı düşünün. İlle de rafadan mı? Yoksa "Bugünlük de böyle olsun, ne fark eder ki?" dediğiniz olur mu? Önemsiz gibi görünen bu küçücük ayrıntıların mücadelesi içinde silinip gider sizi siz yapan sınırlarınız. Çünkü "özgürlük" sandığınız gibi "sınırsız" olmak demek değildir, tam tersine net ve güçlü sınırlara sahip olabilmemizle ilgilidir. Diğer bir deyişle, hayır diyebildiğiniz ölçüde, özgürlük alanınıza sahip çıkarsınız. Hayır Diye Bilme Sanatı sınırlarınızı doğru çizerek, kendinize geniş bir özgürlük ve özgüven alanı yaratmanın incelikleriyle dolu, duyarlı bir rehber...

SCHADENFREUDE

Yazar: Tiffany Watt Smith
Türkçesi: Nüvit Bingöl
Yayınevi: Kolektif Kitap

Başkasının talihsizliğinden duyulan keyif...
Karizmatik patronumuz kendisini gülünç duruma düşürdüğünde, rakiplerimiz tökezlediğinde, düzenbaz siyasetçilerin foyaları meydana çıktığında, herkesin hayranlığını kazanan ünlülerin zaafı ifşa olduğunda, can sıkıcı düzeyde başarılı kimseler çuvalladığında hissedilen o leziz hazı hepimiz az çok tanırız. Almandada başkasının talihsizliğinden duyulan bu keyfe tek kelimeyle Schadenfreude deniliyor. Tiffany Watt Smith, neşe getirdiği kadar utançla da sarmalanmış, kendi hüsrانlarımızın acısını dindirmek uğruna başkalarının hüsrانlarına nasıl da can simidi gibi sarıldığımızı yüzümüze vuran bu çelişkili duyguyu yapıcı ve yıkıcı yönleriyle mercek altına alıyor; gündelik yaşam, siyaset, felsefe, sanat ve kültür üzerinden yaptığı yorumlar ve kişisel itiraflarla mizah dolu bir anlatı sunuyor.

RENGEYİĞİ TÜRKLERİ: DUKHALAR

Yazar: Selcen Küçüküstel
Yayınevi: Kolektif Kitap

Bir hayvanı evcilleştirmeyi başarmış ender avcı-toplayıcı topluluklardan biri olan Duhalar, Moğolistan'ın kuzeyindeki Hövsgöl bölgesinde yaşayan göçer bir Türk halkıdır. Yerleşik düzene geçişle birlikte insanın kendisini doğadan ayrı ve üstün bir konuma yerleştirdiği günümüz insan merkezci Batı toplumlarının aksine, doğayı canlı bir varlık olarak kabul ederek tüm canlılara saygıyla yaklaşan eşitlikçi bir topluluk olan Duhalar, bize tarihin en önemli olaylarından biri kabul edilen evcilleştirmenin sonuçlarını anlamamız bakımından eşsiz bir fırsat sunuyor. Bir liderin olmadığı Duhalarda eşitlikçi toplumsal ilişkiler nasıl yürütülüyor? Evcilleştirme Duhalar için ne anlama geliyor? Rengeyikleri insanlardan ne gibi bir fayda sağlıyor? Duhalar ava gitmeden önce nelere dikkat ediyorlar? Ayı, Sibiryalı halkları için neden özel bir yere sahip? Hayvan kemikleriyle nasıl fal bakılıyor ve bir avcıya nasıl bir pusula gibi yön gösteriyor?..

Bulmaca

SUDOKU

1			3	5			2	9
3		6	8				1	
				9			4	
9	6				4			3
5					9		7	1
	3		5	2	1	9	8	
		4			8			
	1				5			
8		9		7				5

						9	8	
	4		2		7	5		
	7	9	1		6	3		
6			9		8			
	9	1	6	2				4
	2			7	1			
9	1		4	3	5	2		
3						1	7	
2			7					

	3		7		1	2	5	6
		6			5			8
		1		3	6	7		4
	7	5	4				3	
				1		6		
			2	7	9	1		
9	2			5			7	
		7			2		6	
	8	4						

	5			9			2	
		1			2	4		
4			6		7	5	8	
7	1		8			6	4	
								5
	4					2	3	1
8			2			9	6	4
		4		8			5	2
		2		5		7		

VEFAT EDEN KAPTANLARIMIZ

(Eylül-Ekim-Kasım-Aralık 2020)

Kpt. Plt. Ender Tamer EROL
Kpt. Plt. Metin PEKOĞLU
Kpt. Plt. Halil PEHLİVAN
Kpt. Plt. Osman CİDDİ
Kpt. Plt. Korgün ÖZTOPÇU

Kpt. Plt. Haydar Engin AKALTAN
Kpt. Plt. Erdoğan ŞAN
Kpt. Plt. Mehmet Zafer ÇAĞDAŞ
Kpt. Plt. Bekir Erdem
ARSLANTAŞ

(Eylül-Ekim-Kasım-Aralık 2020)

EMEKLİ OLAN KAPTANLARIMIZ

Kpt. Plt. Mustafa Hakan ŞANLI
Kpt. Plt. Savaş KUBAT
Kpt. Plt. Nazif Can KAREL
Kpt. Plt. Mehmet Esat AVCI
Kpt. Plt. Kenan GÜREŞÇİ
Kpt. Plt. Metin PEKOĞLU
Kpt. Plt. Ahmet İlhan AKKIZAL
Kpt. Plt. Ünal DERYA
Kpt. Plt. Murat OKTAV
Kpt. Plt. Atilla DİRENOĞLU

Kpt. Plt. Erdinç SEVİNÇ
Kpt. Plt. Ünal KODAK
Kpt. Plt. Oğuz ACAR
Kpt. Plt. Osman ÇİÇEKLİ
Kpt. Plt. Reşat KORAY
Kpt. Plt. Bahadır ALTAN
Kpt. Plt. Erol BİRCAN
Kpt. Plt. Mehmet KAYANDAN
Kpt. Plt. Hasan İhsan
Murat SABUNCUOĞLU

TALPA
TÜRKİYE HAVAYOLU PİLOTLARI DERNEĞİ
TURKEY AIRLINE PILOT'S ASSOCIATION

TALPA'NIN YENİLENEN WEB SİTESİ ve MOBİL UYGULAMALARI ŞİMDİ YAYINDA!

DİNAMİK
ve GENÇ
TASARIM

KULLANICI DOSTU
ve MOBİL UYUMLU
ARAYÜZ

TALPA
ÜYELERİNE
ÖZEL İÇERİKLER

İÇERİK ARAMA
ÖZELLİĞİ

DİJİTAL
ÜYELİK KARTI

